

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 51-52 (1506-1507) 1978 GRUODIS-DECEMBER 21 • LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672 • 25 ct.

Nebijokite, skelbiu didelį džiaugsmą!

VYTAUTAS KAZLAUSKAS

"Nebijokite! Stai aš skelbiu jums didelį džiaugsmą, kuris bus visai tautai. Šiandien jums gimė Išganytojas" (Lk. 2, 10-11). Vėl mūsų ausyse nuskamba jau tiek kartų girdėti kalėdinės Evangelijos žodžiai. Ką reiškia jie šiuolaikiniam žmogui? Ką reiškia tau ir man? Ką reiškia mūsų tautai ir visai žmonijai? Gal tai tik paprasta senovinių raštų nuotrūpa, liudijanti mirusią praeitį, kuria galėtų susidomėti tik senienų rinkėjai?

TAI NEPAPRASTAI drąsus žodžiai, kurie labai retai tesuskamba šiuolaikinių žmonių lūpose. Tarp bauginančių, siaubų ir nerimą skelbiančių antraščių laikraščių puslapiuose dar niekada neteko užtikti žodžio: "Nebijokite!" Arba kas šiandien pasaulyje gali nuoširdžiai kalbėti apie tikrą, gilų, didelį džiaugsmą? Tiesa, dar visai neseniai — šių metų rugpjūčio 26 ir spalio 16 — net du kartus per visą pasaulį pro liūdėsį ir ašaras nuskambėjo didelio džiaugsmo naujiena — "gaudium magnum" —, dėl kurios šimtą tūkstantinės minios džiūgavo Sv. Petro aikštėje Romoje ir visame pasaulyje. Bet tai nebuvo šio pasaulio džiaugsmas. Tai buvo aidas, atspindys kaip tik to didžio džiaugsmo, apie kurį kalba kalėdinė Evangelija.

Ar žodžiai apie Išganytojo gimimą gali sudominti šiuolaikinį žmogų, kuris jau tiek yra priklaušęs propagandos apie išgelbėtojus ir išlaisvintojus, kuriam neatnešė laimės nei turtai, nei technika, nei mokslas, kurį malonumų troškulys nuvedė į sušvetimėjimą ir nevilį? Ar visos kalbos apie išgelbėjimą, išlaisvinimą, išganyką nėra tik mitas, pasaka, tuščia svajonė?

Baimė ir džiaugsmas — tai du priešingi poliai, tarp kurių vyksta žmogaus gyvenimo drama. Visas ligas galima išgydyti, — sako italų liaudies priežodis, — bet negalima išgydyti baimės. Čia nekalbame apie liguistą, patologišką baimę, bet apie egzistencinį žmogaus būties netikrumą, apie tą baimę, kuri kyla iš vidinės pasaulio ir žmogaus būties sąrangos. Baimė kyla kaip tik iš to, kad žmogus visais savo polėkais, visomis savo būties galiomis veržiasi į džiaugsmą. Bet tikrasis džiaugsmas nėra kažkokia izoliuota būseną ar trumpalaikį jauslinių malonumų rinkinį. Egoistinis užsidarymas savyje arba mėginimas džiaugsmą išgauti narkotikais ir kitomis svaiginančiomis medžiagomis yra pats trumpiausias kelias į savęs praradimą ir sunaikinimą. Gėlės neuauga nei ant akmenų, nei ant ledo, nei ant asfalto. Džiaugsmas negali užgimti ir išsiskleisti nei savanau-džio, nei savimeilės, nei smagurio širdyje. Tikrasis džiaugsmas gali išaugti tik iš vidinės gyvenimo harmonijos, kai žmogus pilnai atsiveria gerio, grožio, laisvės, tiesos ir teisingumo idealams.

Žmogaus gyvenime dažnai atsitinka, kaip tame Čiurlionio paveiksle. Suvilioti liepsnos, iš visų pusių į ją skrenda drugeliai. Bet juos traukianti liepsna apgaubia ir žiauri. Apsvilę sparnelius, apdege, apanglėję, jie bejėgiškai krinta ir žūva. . . Drugeliai nieko nežino apie šį savo tragišką likimą. Jie, — sako poetas, —

"Džiaugias visa širdimi: šviesu nuo liepsnos jiems ir šilta, — nežino, kiek daugelį apvilta beždaižiančių su ugnimi. . ." (S. Vispianskis)

Žmogus tuo tarpu gerai žino savo likimą žemėje. Jis niekuomet negali užmiršti, kad jo vėrimasis į neribotą gyvenimą, į pastovią laimę ir pilnutinį džiaugsmą žemėje vieną dieną baigsis bejėgišku kritimu — mirtimi, kuri visa paverčia pelenais, dulkėmis. Ir drąsi širdis negali mirties priimti be liūdesio, be skausmo, be baimės.

BET AR NE per daug nukrypome į poeziją? Kristi, nudėgus sparnelius, žūti ko-voje už laisvę, laimę ir džiaugsmą — ar tai nėra senų praeities laikų romantika? Žinome, kad vien sovietinė Rusija ir jos satelitai savo sutelktais branduolinių ginklų galėtu keletą kartų sunaikinti visą žmoniją. Ar nėra romantika kalbėti apie baimę keliančias audras, žemės drebėjimus ir kitas stichines nelaimes, kai didžiausia žmogaus grėsmė yra tapusi jo paties sukurta valstybė? Juk totalistinė valstybė ramius, beginklius savo piliečius — saugumiečių, tarytojų, teisėjų ir budelių pagalba — užpuola, tarytum koks plėšrus žvėris iš Afrikos džunglių, užklumpa kaip žemės drebėjimas naktį berniuką žiurę.

"Nebijokite! Skelbiu jums didelį džiaugsmą!" Tarytum dykumoje nuskamba ir be aidų prapuola kalėdinės naujienos žodžiai. Joks žmogus, jokia pasaulio jėga, kuri bent kiek skaitosi su gyvenimo tikrove, negalėtų jų ištarti. O vis dėlto nieko kito šiuolaikinis žmogus taip labai nesiilgi, nieko kito jam taip labai nereikia kaip šio kalėdinio padaršinio: "Nebijokite! Stai skelbiu jums didelį džiaugsmą, kuris bus visai tautai. Šiandien jums gimė Išganytojas". Šiuolaikiniam žmogui reikia išsivaduoti iš baimės, jam reikia at-rasti džiaugsmą, reikia atrasti Išganytoją. Be drąsos, be džiaugsmo ir be Išganytojo jis negalės išsivaduoti iš priepaudo, iš sušvetimėjimo, iš susinaikinimo grėsmės, iš desperacijos.

Viena jauna lietuvaitė, nesenai apsilankiusi Lietuvoje, papasakojo apie susitikimą ir ilgą pasikalbėjimą su savo bendraminčiu gimnaziu. Jis yra talentingas, tik ką augštąjį mokslą baigęs ir mokslinę karjerą pradėjęs jaunuolis. "Išsivedęs pasivaikščioti į vieną Vilniaus parką, gimnaitis išsisėdavo valandą mane klausinėjo apie Jėzų Kristų, — pasakojo ši mergaitė. — Prasė kaip nors atsiųsti Naująjį Testamentą. Supratau, kad jo — kaip ir daugelio kitų jaunų žmonių Lietuvoje — šiuo metu didžiausias rūpestis yra arčiau susipažinti su Jėzumi Kristumi. Kalbėjau jam, kaip išmanydamas. Pirmą kartą savo gyvenime buvau susidūrusi su tokia didele atsakomybe: kalbėti apie Jėzų Kristų, kaip kiekvieno žmogaus ir visos žmonijos Išganytoją, kaip pasaulio istorijos centrą. Turiu prisipažinti, kad ir aš pati šia proga pirmą kartą konkrečiai pajutau, ką Jėzus Kristus reiškia žmogaus gyvenime. Be Kristaus net jauno, sveiko ir talentingo žmogaus gyvenimas lieka tuščias ir bepras-mis. . ."

ISSIBLAŠKIUSIO žmogaus akimis žvelgiant, Kristus atrodo kaip paprasčiausias iš visų žmonių. Jis gimsta vargin-game Betlėje turtelyje. Ir paskutinėmis jo gyvenimo dienomis mes jį matome paniekin-tą, apšmeižtą, apspjauytą, nukryžiuotą, labiausiai atstumiantį iš visų žmonių. . . Bet palaukite. (Nukelta į 2-rą psl.)

Dailininkė Vanda Pazukaitė

Audra Kalėdų naktį Lietuvoje

Kristus gimsta ir žmoguje

MORTON T. KELSEY

Šio rašinio autorius yra anglikonu kunigas, rašytojas, psichologas, dėstantis katalikų universitete Notre Dame JAV-se. Yra parašęs keletą veikalų psichologinėm ir teologinėm temom.

K. Bendrija, vadovaudamasi savo gilia išmintimi, yra paskyrusi keturių savaitių laikotarpį apmąstyti Kalėdų paslapčiai. Tad grįžkime savo mintimis 2000 metų atgal. Kas iš tikrųjų įvyko, kai Jėzus gimė?

Dievas staiga prasiveržė į istoriją: perskrodė laiką amžinybės ir pasirodė kaip nauja žvaigždė. Jis numetė neprieinamumo skraistę ir pasirodė mūsų tarpe.

Kristaus-Kūdiko gimimas Betlėje nebuvo būvęs svarbus įvykis, jeigu Dievas būtų pasirodęs tik tame laikotarpyje, gyvenęs trumpą žmogišką amžių ir palikęs mus. Jeigu Jo atėjimas būtų būvęs tik vienas iš istorijos įvykių, žinoma, būtų būvęs gana įdomus, bet netaip reikšmingas.

DIEVAS gimė Betlėje ne tam, kad parodytų žmoni-jai, jog gali tai padaryti, bet tam, kad užmegztų glaudes-nį ryšį su žmogumi, parodytų kelią, apreiškintą naują gyven-imą. Dievas norėjo mums per-duoti kažką taip svarbaus, reikš-mingo, vertingo, kad nebuvo ki-

to būdo tai padaryti. Dievas panaudojo istoriją kaip palyginimą apreiškinti tai kolosinei tiesai, kad Jis nori gimti kiekvie-no žmogaus gyvenime. Jo Kūdi-kis-Kristus nori gimti tavo ir mano gyvenime.

Stai kodėl Kalėdos yra svar-bus įvykis. Jos primena mums svarbiausią Dievo naujieną ir dovana. Dievas sako mums: "Atidarykite savo širdis ir leis-kite Kristui jose užgimti dabar, nes aš laikiu, kad mano Sūnus gimtų jumyse."

"Ar ne juokinga?" — pasakys nevienas mūsų. "Kokia nesamo-nė! Dievas nori gimti mano žmogiškame gyvenime?"

Aišku, tai sunku suprasti, at-rodė nesamone. Bet tai yra krikščionybė. Ką Dievas mums sako per Kalėdas yra fantastiš-ka, tačiau tai yra tiesa. Mums sunku tai suprasti, nes mes tik-rai taip nesielgtumėm, jeigu bū-tume Dievo vietoje. Bet nei tu, nei aš nesame Dievas (ačiū Die-vui!). Mes užtat nesuprantame.

Bet jūs protestuojate: "Kaip Jis gali gimti vargingame, ne-vertame mano gyvenime?" O koks nuostabus Dievo pramaty-mas ir kokia Jo išmintis! Jis ži-nojo, kad tas klausimas bus mū-sų mintyse ir širdyse. Jis į tą klausimą atsakė dar prieš mums paklausiant. Jis žinojo, kad mes savo esmėje visada jausimės ne-

vertais. Kalėdų įvykiu Dievas įrašė pilną atsakymą istorijoje.

KUR Kristus-Kūdikis gimė? Kur? — aš jus klausiu. Karališkuose rūmuose, ap-suptas puošnių tarnų ir su vi-sais patogumais? Buvo paguldy-tas ant šilkinės pagalvės, garbi-namas karališkų dvasiškių? Ne, Jis negimė rūmuose, ir aš tuo džiaugiuosi. Jeigu Jis būtų gi-męs karališkoje pilyje, aš ne-galėčiau tikėti, kad Jis galėtų gimti mano gyvenime, mano sie-loje, nes mano siela nėra kara-liški rūmai.

Ar Jėzus gimė užėjoje — viešbutyje, iššluotame ir tvar-kingame kambaryje? Ar kartu buvo slaugė, kuri padėjo moti-nai gimdyti metui? Ne. Visas pasaulis žino, kad užėjoje ne-buvo vietos. Aš esu dėkingas, kad Jis negimė patogiam kam-baryje, nes mano siela, mano širdis nėra iššluota, sutvarkyta, patogė. Jei Kristus-Kūdikis bū-tų gimęs puošniame viešbutyje, tai Jis negalėtų užgimti manyje.

Ar Kristus-Kūdikis gimė pa-prastame, bet gražiai sutvarky-tame nuoširdaus kaimiečio na-me? Ar Marijai padėjo kaimo moteris savo šiltoje ir draugiš-kame name? Ir vėl ne! Aš esu dėkingas, nes mano siela nėra tokia, kaip vargšo kaimiečio lūšna. (Nukelta į 2-rą psl.)

Popiežiaus laiškas rašytojui

Kardinolo Albino Luciani — popiežiaus Jono-Pauliaus I laiškas rašytojui Karoliui Dickensui, parašytas 1974 m.

MIELASIS DICKENSAI,

Esu vyskupas, ėmėsis keisto užmojo — kas mėnesį rašyti po laišką kuriam nors garsiam žmo-gui.

Laiko nedaug, o Kalėdos ar-tėja, bet nežinau ką pasirinkti. Laikraštyje pastebėjau skelbi-mą, siūlantį penkis gražias Jū-sų kalėdines knygas. Tariau aš sau: skačiau aš tas knygas savo jaunystėje ir radau, kad jos puikios, nes yra pilnos meilės var-gšams, socialinio atgimimo dvasios, lakios vaizduotės ir žmoniškumo. Pagalvojau: o kodėl ne-parašyti jam? Todėl ir noriu Jus truputį sugaišinti.

Jau minėjau Jūsų meilę var-gšams. Puikiai įsijautė į jų gy-venimą, nes, dar būdamas vai-ku, pats gyvenot tarp vargo žmonių.

Kai buvot 10 metų amžiaus ir kai Jūsų tėvas sėdėjo kalėji-me už skolas, ėjote dirbti į batų tepalo sandėlį, norėdamas padė-ti savo motinai ir jaunesniems broliams. Nuo ankstyvo ryto iki vėlyvo vakaro Jūsų rankutės krovė batų tepalo dėžutes, lydi-mos negailestingai sekančio darbdavio žvilgsnio. Vakare ei-davote miegoti palėpėn. Kiek-vieną sekmadienį drauge su vi-sa šeima lankydavot savo tėvų kalėjime, kur Jūs nustebusios ir gailėsio pilnos akys matyda-vo apgailėtiną vaizdą.

Dėlto ir visi Jūsų romanai yra pilni vargšų, gyvenančių skur-džiausiose sąlygose: moterų ir vaikų, net neturinčių 6-rių me-tų amžiaus, priverstų dirbti imonės be jokios unijos globos, be draudos nelaimės arba ligos atveju, su menku uždarbiu plu-šančių grasioje monotonijoje 15 valandų į dieną. Be to, šie tra-pūs žmonės turi kęsti nuolatinį mašinų triukšmą, fiziškai ir mo-rališkai nesveiką aplinką, ve-dančią į užsimiršimą alkoholyje arba prostitucijoje.

Jūs sutelkėt visa savo simpa-tiją tiems prislėgtiems žmonėm. Prieš juos stovį prispaudėjai, kuriuos plakote savo plunksna, pamirkyta Jūsų pykčio bei iro-nijos genijuje.

Vienas tokių asmenų buvo lu-pikas Skrudžas, pagrindinis Jū-sų romano "Kalėdų giesmė" veikėjas.

Du aukų rinkėjai su pieštu-kais, blanknotais rankose at-vyksta į Skrudžo raštinę ir pra-šo ji aukos vargšams. Sako jie: dabar Kalėdos, o šelptinų var-gšų tūkstančiai. Skrudžas atker-ta: ar nėra kalėjimų? ar nėra prieglaudų? Aukų rinkėjai at-sako: taip, yra, bet jie mažai te-gali pakelti Kalėdų nuotaiką. Mes renkame lėšas, kad galėtū-mė vargšams nupirkti maisto, gėrų ir anglių. Kiek galime įrašyti Jūsų vardą? Skrudžas ta-ria: nieko! Palikite mane ramy-bėje! Aš nešventiu Kalėdų ir nenoriu, kad jas švestų nēnau-dėliai. Savo mokesčiais aš remiu kalėjimus bei prieglaudas. Kas reikalingas pagalbos, gali ten kreiptis.

Aukų rinkėjai sako: daugelis jų negali net nueiti, daugelis ki-tų geriau pasirinktų mirtį. Jeigu jie linkę geriau pasi-rinkti mirtį, tegu pasiskubina ir tuo būdu sumažina perdidelį žmonių skaičių. Tie dalykai ma-nęs neliečia — kalbėjo Skru-džas.

Taip Jūs pavaizdavote Skru-džą, besirūpinantį vien savo pi-

nigais ir verslu. Bet kai jis kal-ba apie verslą buvusio dalininko Marley dvasiai, ši graudžiai sudejuoja: "Business!" Žmoniškiau elgtis su žmonėmis turėjo būti mano verslas. Žmonių gero-vė turėjo būti mano verslas: lab-dara, gailestingumas ir duosnu-mas turėjo būti mano verslas. . .

Praėjo daugiau kaip šimtas metų nuo to laiko, kai parašėte tuos žodžius. Jūs tikriausiai norėtumėt žinoti, ar ir kaip socia-linė nelygybė bei neteisybė bu-vo nugalėta.

(Toliau laiško autorius pasa-koja apie socialinį mūsų laikų gyvenimą, kuriame netrūksta skurdo ir kapitalizmo sistemos, ir kitur, įskaitant Afriką, Aziją, P. Ameriką, vadinamą "Trečią-jį Pasaulį, kurie kaltina pasitu-rinčius kraštus). . .

Bet ir pasiturinčiuose kraš-tuose yra daug skurdo bei ne-saugumo. Juose yra daug bedar-bių. Kaikur jie neturi pakanka-mas draudos nelaimių atvejais ir dažnai jaučiasi daugiau gamy-bos įrankiais nei žmonėmis.

Be to, pašėlusios varžybos dėl medžiaginės gerovės ir perdė-tas pirkimas visai nereikalingų daiktų sužalojo svarbiausius ele-mentus, būtent, užteršė orą ir vandenį, suardė tylą, dvasinę ramybę, poilsį.

Visi manė, kad alyvos šaltini-ai yra kaip Sv. Patriko bedug-nės. Staiga pamatė, kad be-veik nieko neliko. Buvo pasaky-ta: jei tolimoje ateityje pritrū-sim alyvos, naudosisimė bran-duoline energija. Tačiau dabar girdime, kad branduolinės ener-gijos gamyba gali palikti radio-aktyvias atmatas, žalingas žmo-gui ir aplinkai.

Yra daug baimės ir susirūpi-nimo. Daugelis mano, kad da-bar pavojingasis dykumų žvėris, kurį reikėtų pulti, yra nebe ka-pitalizmas, bet visa dabartinė sistema, kurią reikia pašalinti revoliucinėm priemonėm. Kitų nuomone, šis revoliucinis proce-sas jau prasidėjo.

Sakoma, nepasiturintis "Tre-čiasis pasaulis" greitai praturtės iš turimų alyvos šaltinių. Pasiturinčios vartotojų šalys, mažė-jant ištekliais, būsimąsias pri-vestos mažinti savo gamybą bei suvartojimą ir pasirošti krizei.

Šių didėjančių problemų bei įtampų akivaizdoje Jūsų iškelti principai, mielasis Dickensai, tebėra galiojantys, nors reika-lingi praplėtimo ir pritaikymo dabarties sąlygoms. Tai — meilė vargšų, ne tik paskirų asme-nų, bet ir visų, kurie yra nu-stumti ir kaip individai, ir kaip tautos, ir kaip skirtingos klasės.

Be jokios abejonės krikščio-nys, sekdami Kristaus pavyzdžiu, privalo atvirai bei nuoširdžiai labiausiai vertinti tuos žmones. Solidarumas: mes visi sėdime tame pačiame laive, pilname žmonių, kurie nebėra atskirti didelių nuotolių ir skirtingų pa-pročių. Tačiau vandenynas ne-ramus. Jei norime išvengti rim-tų neramumų, turime laikytis šio dėsno: visi už vieną, vienas už visus. Užmirškite skirtumus ir žiūrėkite, kas jungia mus.

Tikėjimas į Dievą: savo su-kurtu veikėju Marley, mielasis Dickensai, išpranašavote, kad išminčių žvaigždė apšvies var-gšų namus.

Šiandieną visas pasaulis yra vargšų prieglauda, taip reikalin-ga Dievo!

Sveiki sulauke šv. Kalėdų!

Jonas-Paulius II spaudžia ranką mons. Audriui Bačkiui, kuris padėkojo popiežiui už lietuvių pasveikinimą jų kalba

Kalėdos ir pašto ženklai

Kiekvienais metais prieš Kalėdų šventes kaikiurių šalių pašto įstaigos atspausdina specialius pašto ženklus, kad iš jų būtų matyti, jog tame voke keliauja kalėdinė džiaugsmo žinia.

Kanados paštas šiemet atspausdino tris gražius kalėdinius pašto ženklus. Jie visi vaizduoja Dievo Motiną Mariją ir Kūdikelį Jėzų. Siems pašto ženklams tema buvo paimta iš paveikslų, esančių valstybinėje Kanados galerijoje Otavoje. Visi šie paveikslai yra iš ankstyvojo renesanso laikų.

Ant 12 ct. pašto ženklo yra vaizduojama Madona su Kūdikiu ant rankų ir laikanti žiedinčio žirnio žiedą. Žydintis žiedas yra gimimo ir atsinaujinimo ženklas. Šio paveikslu autorius yra nežinomas. Paveikslas buvo bandytas atnaujinti, bet taip nevykusiai, jog vėliau, visus atnaujinimo dažus nuėmus, buvo sugrąžintas į originalų paprastumą.

Kitas paveikslas — Mergelė Marija ir Kūdikelis yra vaizduojami ant 14 ct. pašto ženklo. Šis ženklas tinka lipinti ant pirmos klasės laiško. Čia nėra abejonės, kas sukūrė šį paveikslą: stilius, kompozicija, spalvos ir poza yra charakteringi Hans Memlingui. Kitas būdingas jo bruožas yra tas, kad vaizduoja Mariją ir Kūdikelį Jėzų raštuoto audinio fone.

Aukštinis obuolys Kūdikelio rankoje (ant 14 ct. ženklo) vaizduoja atpirkimą ir išganymą,

pabrėžia Kūdikelio Jėzaus misiją kaip naujo Adomo, kuris paruoš naujus kelius.

Paveikslas, iš kurio paimtas piešinys 30 ct. ženklui, priskiriamas tapytojui Andrea Orcagua, remiantis tuo, kad šis paveikslas fone visados vaizduodavo žiedus. Kūdikelis ant Marijos rankų kairėje savo rankutėje laiko raudongūžį paukščiuką. Krikščioniškame mene šis paukštis reiškia Kristaus kančią. Šis pašto ženklas tinka lipinti ant oro pašto laiško, kurių paskirtis yra Europa.

Reikia pasidžiaugti, kad Kanados paštas išleido tokius prasmingus ir tinkamus kalėdinius pašto ženklus.

JAV-ės Kalėdų proga išleido du pašto ženklus: vieną religinį, antrą — pasaulietinį. Abu pašto ženklai yra mažo formato. Mat, dabar JAV-se yra steigiamasi, kur tik galima, taupyti. Mažindami pašto ženklo dydį,

Nesusipratimas dėl Kalėdų

Jurgis Gliuda

BUVAU mūsų kambary vienas. Trys asketiškos lovos po ištemptomis, rudomis atklodėmis. Trys spintutės galvūgalyje. Sienos vidury kryžius. Du langai į kiemą, kur keli belapiai medžiai ryškino dvazgaus sniego baltumą.

Tai pilkų sienų kambarys gyventi trim klierikam dvasinės seminarijos bendrabutyje.

Kai esu vienas mirtinoje tyloje, reikia skubėti padaryti svarbų nuosprendį.

Kiekvienas žino, kad, kaip visur, klierikų tarpe veikia budrus valdžios žmonės. Kartu su visais jie studijuoja dvasiškuosius mokslus, net baigia seminariją, gauna šventinimus ir tampa su valdžia sukalbamais dvasininkais. Tai Dievo valia! Reikia gyventi kaip įsako instinktas — katakombiškai. Jeigu kitaip, mus išvaikys ir nebebus Dievo garbintojų.

Gyvename čia aš, Antėnas ir Bužys. Antėnas atrodo man keistas. Jis pagauna minutę, prieina prie manęs ir miki į ausį: Dievo galios jie neapribos! Kas tie "jie"? Žinau — tai valdžia, kuri leidžia mums studijuoti Dievo potvarkius ir mokyti Dievo garbinimo ritualo. Užrūstinsi valdžią — išvaikys seminariistus, Dievas nebeturės šventyklų ir kunigų. Klusnumas valdžiai — tarnyba Dievo garbei.

Antėnas lengvai miki, o kas miki, žmonės sako, tas slapukas: jis vynioja savo mintis į devynias marškas. Kaipgi būdamas miksa jis sakys pamokslus? Ne dėl būsimu kunigavimo čia gyvena Antėnas. . . sunkiai išsi-

lukštena įtarimas.

Bužys gyvas ir linkęs į tingėjimą. Jis bus vykęs tikinčiųjų ganytojas, nes tinka gyvenimui.

Antėnas kuždančiai miksi į mano ausį:

— Jie platina tarp klierikų lapelį, kad mūsų hierarchai ketina mus padaryti lenkais! Lape-ly pasirašė "Klierikas". Tai ne klieriko, tai organų darbas.

Tyliu. Man neprivalu žinoti apie organų darbus. Jie sau, o mes sau. Paklusnumu ir tylėjimu laikomės, ne protestais ar demaskavimais.

Antėnas, matyt, laiko mane smalsiu gandoms — dėsto man apie seminarijos priešus, kurių, jis žino, visur daug. Jie stengiasi apipinti seminaristų smegenis melų voratinkliais.

— Eina gandai, — kužda Antėnas, — kad organai ketina tardyti, ar nesimeldžiama seminarijoje už Lietuvos laisvę. Ir kodėl? Ir kodėl? Jeigu kas meldžiasi, tai minty meldžiasi, nė lūpu nekrutindamas.

Kas jis per vienas tas Antėnas, kuris verčia į mano ausį, į mano žinojimą, lyg į sąslavyną, pavojingus gaudus? Juk žinojimas — toks pavojingas bagažas!

Gyventi reikia tylutėliai: tik breviorius, kur daug maldų ranka perrašyta, tik pagarba maldoms "horae canonicae". Maldas tik Dievas girdi — tai katakombiškai; taip krikščionybė prasidėjo. Antėno naujienos pradeda mane slėgti nelaimės nujautimais.

Jis kužda miksėdamas, kad kažin kurie "klierikai" apskundę valdžiai seminariją: esą meditacijos valandomis klierikai geria alų, pasakojasi nešvankus anekdotus ir pašaipiai kri-

tie sutaupe daug spausdinimo išlaidų.

Tas religinis JAV pašto ženklas vaizduoja Madoną ir Kūdikelį. Skulptūra yra dailininko Andrea della Robbia kūrinys, saugomas valstybinėje meno galerijoje Vašingtone.

Antras pašto ženklas raudona fone vaizduoja eglutės ir berniuką, jojantį ant supimosi arkluko. Abu ženklai yra 15 ct. vertės. JAV gyventojai yra verčiami vartoti 15 ct. pašto ženklus ant oro pašto laiško, kurių Kanados paštas išleido specialų 12 ct. ženklą tik Kalėdų sveikinimams apmokėti. K. K.

Tave mažą laukų žolėlę regį,
Tavęs kaip aukso kupinas dangus,
Tau stojo žemė, švietė saulė,
žvaigždės degė,
Tavęs nematė, Dieve, tik žmogus.
BERNARDAS BRAZDŽIONIS

VĖL ŠVENČIAME sukaktį įvykio, kuris yra ir bus visų laikų žmonėms savas, aktualus. Gyvendamas žmonių tarpe, Kristus parodė, kaip arti yra Dievas žmonėms. Žmogaus prigimtis tai jaučia labiau, negu daugelis gali protu suvokti. Dievas žmonėms yra taip artimas, kad, pasak šv. Pauliaus, jame gyvename, judame ir esame (Apd. 17, 28). Su Dievu gyvenančio ir paprastiausio žmogaus darbus Dievas taip laimina, kaip žemėn pasėto augalo sėklę: iš jos mažytės išauga augalas, žiedai, vaisiai. Daugeliu atvejų tikintis gali sakyti: visa galiu tame, kuris mane stiprina (Filip. 4, 13). Jeigu Dievas su manim, kas prieš mane? (Rom. 8, 31).

Tariant šiuos žodžius, prisimena tie mūsų broliai ir sesės, kurie Rusijos komunistų vergijoje nenustigsta nei grasinimų, nei kančių, net nei mirties — viską pakelia didvyriškai, nes gyvena su Dievu. O be Jo negalime nieko padaryti (Jon. 15, 5).

Taip, žmogus gyvena, veikia ir be Dievo, bet kokios to pasekmės? Vienas šių dienų Pietų Amerikos vienuolis Carlo Coretto teisingai rašo, kad visi mūsų laikų diktatoriai išmintimi nepasistūmėjo: jeigu jų vietoje būtų valdė nepilnamečiai vaikai, žmonijai būtų buvę nepalyginti geriau. Vaikai nebūtų išžudę milijonų nekaltų žmonių, nebūtų pristeigę pragariškų kančių stovyklų. Jie būtų leidę reikštis ir patarti išmintingesniems už save, būtų padarę žmonijai daugiau gero, negu pilni ambicijos, o mažos išminties diktatoriai.

Nutolus nuo Dievo, ir individo, ir šeimos, ir visuomenės gyvenime įsigali klaidinanti ir griauianti dvasia.

Kristaus gimimo prisiminimas ir tų švenčių dvasia tesuartina kiekvieną labiau su Kristumi. Visiems linkiu ateinančiais 1979 metais patirti daugiau Dievo palaimos.

VYSKUPAS VINCENTAS BRIZGYS

**Kristaus
Gimimo
šventės ir**

**Naujų Metų
proga**

NUOŠIRDŽIAI SVEIKINAME brolius kunigus, vienuoles seses, parapijų tarybas, organizacijas, tikinčiuosius ir visus mielus tautiečius, linkėdami Viešpaties palaimos bendrame kelyje į Tėvynės laisvę ir šviesią jos ateitį —

PASAULIO IR KANADOS LIETUVIŲ KATALIKŲ KUNIGŲ VIENYBĖS VALDYBA:

pirm. kun. J. Staškus,
sekr. kun. Aug. Simanavičius, OFM,
ižd. kun. Pr. Gaida,
nariai — kun. P. Ažubalis,
kun. A. Prakapas, OFM

vams, mes esame nedakepe. . .

Paskaitininkas juokėsi kartu su visais.

Kai kambaryje susitikome vieni du, pagyriau Bužį.

— Tu man patinki, — Bužys sudavė man per petį. — Viena- me kambaryje gyvename, eiva draugauti.

Pilnaveidis, su ūsiukais, stambių rankų ir kojų, balse baritono gaidelės, akyse slypin-tis juoko vėlinukas — Bužys man patiko. Jo anekdotai įsi-pina į asketišką buitį, bet nieko, ničnieko, kas erzintų valdžios mešką.

— Eiva draugauti, — aš sutika-u.

— Ko tas Antėnas, — nusi-juokė Bužys, — vis kaip lapė, kurios uodega eketėje įšalusi?

Palyginimas buvo taiklus. Pa-siūliau Bužiui:

— Draugauk ir su Antėnu. Nepavydžiu.

Tada pastebėjau, kad Bužys pradėjo dažniau kalbinti Antė-ną, o šis ėmė sukti į Bužio ausį savo desperatiškus šnabždesius. Bužys plepus, perpasakos ki-tiems Antėno provokacijas ir. . . finis jam (Bužiui).

Buvau kambary vienas. Trys asketiškos lovos. Svyti už lango dvazgus sniegas. Dieve, kaip nyku dvasioje! Įėjo Antėnas su sa-vo nykiai slaptiniga išvaizda.

— Atsimeni, — jis man tarė, — pareigūnas įtikinėjo, kad Ka-lėdų data praslimanymas ir todėl panaikintina.

— Tada Bužys gerai atsakė, — aš prisiminiau, — palikti rei-ka-lą žinovams, o mes medituoki-me ir tiek.

— Žinovai atsakė, — džiugiai pasakė Antėnas, — "Kronika" sutriuškino tvirtinimą, kad Ka-lėdos prasimanyta data. Žino-vai savo žodį tarė.

Norėdamas įlįsti į mano ausį, Antėnas pažadėjo:

— Tą numerį gausiu ir tau

atnešiu. — Aš pastirau. Mane prazudys ta atvira provokacija.

— Nenešk man, nenešk, — aš suvapėjau.

— Tad Bužiui atnešiu. Jis ži-novus siulė.

— Nenešk ir jam, — šnabždė-jau, jis meditacijos šalininkas.

Antėnas keistai, desperatiš-kai sužvilgino akimis ir, kietai mikčiodamas, prisipažino:

— Aš perdaviau, kam reikė-jo, žinią apie pareigūno ragini-mą panaikinti Kalėdų datą. Da-bar gautas apologetiškas atsaky-mas.

— Tu? — baisėdamasis atsi-lošiau nuo Antėno.

— Aš, — jis pakartojo baisų prisipažinimą.

Kaip apsvaigęs aš išėjau į ko-ridorių. Prieš mane atsivėrė klampus provokacijų liūnas.

— Ar esi žemę pardavęs? — užkalbino mane koridoriumi ei-nas Bužys. — Toks suglumes.

Ir jis pradėjo gyvai dėstyti, kaip kovoję "Žalgirio" krepši-ninkai dėl pereinamosios tau-rės.

Bužys vadino mane šiltai, pa-tetiškai ir kartu, kaip jis moka, komiškai, būtent, "konfratre". Mačiau prieš save gerą, gabų būsimą kuniga, kurį prazudys Antėnas, tas netikša, mikčius ir agentas.

— Konfratre, — ryžausi per-spėti, — nekreipk dėmesio, jei-gu ims Antėnas ir paporinis tau apie pagrindinę spaudą ir Ka-lėdų datos pagrįstumą.

— Kaip tai suprasti? — išsi-žiojo Bužys.

— Antėnas žadėjo atnešti tau leidinį, kur įrodoma, kad Ka-lėdos yra tikra istorinė data.

— Pagrindinė spauda?

— Taip išeina. . .

Tą vakarą buvau nuste-bęs, kad po meditacijų valandos An-tėnas neparėjo į mūsų kambarį.

— Kur gi Antėnas? — pa-

Dailininkas JONAS RIMSA

Gimusio Kristaus pagarbūnimas

KLEMENSAS JŪRA

Šventąjį rytą

Nesakykit, broliai, kad širdimi galim ilgesio gaudumą metų metais jaust, Jei negirdim ošiant tėviškės berželių . . . Niekad nematysim Lietuvos dangaus . . .

Ne ašarom nuplaunu skaidrią viltį — Ir jų daugiau nebeturiu . . . Tiesiau šviesių mirazų tiltus, Per ilgus, ilgus tropikų kelius . . .

Vėl aušta šventas didis Rytas, Pasaulis lenkiasi Vaikeliui . . . Prie Betlėjaus vėl dangus nušvito . . . Galybių Viešpačiui Hosanna!

Atverkime plačiai širdies duris, Ateina Svečias mylimiausias . . . Sulaukėm vėl to, Kuris Danguos malones barsto gausiai.

Įsupkime visur, visus carpus, Teadi jie plačiais kraštais. Užverskime pageltusius lapus, Sutikim tą, Kuris ateis . . .

Atverkim Jam visus cartus — Brangiausias Svečias atkeliauja! Tenyksta liūdesys kartus, Te skruosto ašara neplauna.

Prie Betlėjaus žvaigždė šviečia Naujos aušros, nauja viltim. Lietuviškos širdies seklyčioj — Teskamba džiaugsmo sutartinė!

klausiau Bužį, kuris, ant lovos parkritęs, skaitė romaną.

— Negirdėjai? — jis nustebo, pakėlęs veidą nuo knygos.

— Ko? — aš nustebau jo klausimu.

— Antėnas pasitraukė iš se-minarijos.

Bužys žiūrėjo į mane lyg ir nauju žvilgsniu: akyse matėsi

įprastas jo linksnumas, kuris man taip patiko, ir rodė sunkios paslapties žinojimą.

— Antėnas pasitraukė iš se-minarijos dėl teologinės mislės, — tarė Bužys, — išėjo nesusi-pratimas dėl Kalėdų datos.

Persmeigiančios, dygios švie-sos nutviekstas, supratu viską. Aš išdaviau Antėną.

RIMAS PAULIONIS

Persekiojamo krašto kunigų seminarijoje

Madonos ir senoji dievija

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Bet jeigu mūsų tautos pasaulėjaut, jei liaudies tikėjimas, dvasia bei širdis, tai kaip tada suprasti madonas — gi pačiame branduolyje? Juk net ir vardas nėra lietuviškas, liaudis jo nežino, kaimiečiams tas žodis per amžius svetimas, gal tik koks keistai nuskambas „ma duona“.

Taip, iš tikrųjų šitas žodis nėra lietuviškas: itališkas „Madonna“ — mano ponija, Dievo Motina. Lietuven Marijos kultas ir paveikslai atkilo iš Italijos jau XV a. Kristaus Motinos garbinimą ypač iškėlė Vilniaus jėzuitai XVI a. antroje pusėje ir XVII a. pradžioje. Mūsų tauta nepaprastai greitai priėmė ir pamilo Mariją. Dievo Motina sužavėjo ir visiškai pavergė liaudies širdį. Ir net imta Lietuva vadinti Marijos šalimi. O kodėlgi taip greit ir totališkai? Senajame liaudies tikėjime vyriausios dievybės buvo moteriško prado: Laima, Saulė ir Zemyna. Ir Saulė, ir Zemyna buvo suvokiamos kaip motinos, kaip gimdytojos. Visoje mūsų liaudies tautosakoje, visoje pasaulėžiūroje ir pasaulėjautoje, kasdien nuo ryto iki vakaro, nuo kūdikystės iki karsto — Saulė ir Zemyna. Tautai jas abi gerbė ir mylėjo per daugelį šimtmečių: motinos, gimdytojos, penėtojos, nešiotijos, augintojos, slaugintojos, guodėjos — kiekvienam gi brangių brangiausias.

Tad štai, XVII a. liaudis jau gieda Kražių jėzuito Pranciškaus Šrubauskio sukurta giesmę „Sveika, Aušros žvaigždė šviesi“ (Aušrinė, arba Aušros žvaigždė, buvo įžymioji senojo tikėjimo dievybė), o Maironio „Marija, Marija“ jau tapusi kone lietuvių himnu, ypač didžiojoje tautos gėloje.

Mūsų liaudis savo didžiai mylimos ir garbinamos Marijos niekad nevadino Madona, o Dievo Motina. Dail. H. J. Zmuidzinienė nė vieno iš dvylikos nepavadinavo Dievo Motina ar Marija, o Madona. Ar čia koks prasilenkimas, neapsižiūrėjimas? Priešingai, tai labai apdairu ir tikslu — dailininkė gi ne Kristaus Motiną tapė. Ne tą Mariją, kokia yra nūdienio lietuviuo sampratoje, ne Dievo Motiną pagal katalikų dieviškosios motinystės dogmą. Nė viena iš dvylikos nėra vaizduojama kaip Kristaus Motina: su kūdikiu ant rankų, kaip yra pagal senąją tradiciją vadinamose šv. Luko Madonoje, ir kaip yra visų seniausiame Marijos paveiksle, Priscilės katakombos freskoje; ir kaip (pagal šią tradiciją) yra tūkstančiuose Marijos paveikslų per bemaž devyniolika šimtmečių. XIX, ypač XX amžiaus, kaimietis šiose dail. H. J. Zmuidzinienės madonose nematytų Marijos. Jam Dievo Motina — tai toji, kuri bažnyčiose (ypač Aušros Vartų, Trakų, Pivašiūnų, Žemaičių Kalvarijos, Siluvos), kuri beveik kiekvienoje kaimo pirkioje.

Kokia įžymiai mūsų dailininkėi būtų prasmė tapyti Mariją kaip Dievo Motiną? Po to, kai šimtai talentingų dailininkų yra

Juozas Kralikauskas

sukūrę tūkstančius vertingų Marijos paveikslų, šimtus mozaikų arkose ir absidėse daugelio katedrų bei bažnyčių, didžiūnų rūmuose, miestų aikštėse ir sienų vartuose? Marijos ikonografija jaugi išstobulinta Rytuose (bizantiškoji) ir Vakaruose — gotiškoji, Juodosios Madonos, renesansinė, Apokalipsės, Skausmingoji Motina (Mater Dolorosa) ... Tai pagaliau šiandien kęgi dailininkas dar beieškels čia originalumo, savito? Nors ir kažin kaip benorėsi išvengti, jau vis tiek nebeišvengsi įtakos, tavo kūrinio pagrindiniai bruožai atsišauks iš šimtus kūrinių, ir gal originalumo tebus tik kiek geresnėje kopijoje. Tai koks tikslas kūrėjai imtis tokios nepaprastos rizikos? Nebent tik jeigu gundytų koks duosnus mecenatas ar užsakytojas.

Dail. H. J. Zmuidzinienė nesirūpina teologine Marijos samprata. Taipgi jos nedomina, kokia lietuvių liaudies samonėje Marijos individualybė XIX-XX a. Jos madonos neturi sakralinio pobūdžio. Jai nerūpi išreikšti savo religinę dvasią nei ją žadinti kituose — nēr ekstazės, nė patos. Savo turiniu ir dvasia vienuolika madonų yra iš XVI amžiaus, o „Vaizganto Madona“ — iš XX a. pradžios. XVI amžiuje Lietuva jaugi pakrikštyta, tačiau krikščionybė liaudyje dar mažai tepigijusi. Liaudis apie Mariją šį tą jau žino, bet kur kas geriau pažįsta Zemyną. Kiekviena iš vienuolikos dail. H. J. Zmuidzinienės madonų sukurta pagal anuometinės liaudies tikėjimą, ir kiekviena yra dvilypė: Zemyna plius Marija. Šitai yra raktas tai vienuolikai madonų teisingai suprasti; atskleisti jų savitumui, originalumui ir padėčiai dailininkės folklorinėje tapyboje; ir paregėti džiuginančią naują lietuvių dailę.

Šios didelės parodos pati viršūnė — tai „Vaizganto Madona“. Įdomiausias ir originaliausias paveikslas, ypatingas atradimas idėjos bei temos atžvilgiu. „Vaizganto Madona“ — tai mūsų dailės šedevras, o dail. H. J. Zmuidzinienės kūrybinėje biografijoje — turbūt aušgėliausias laimėjimas. Ši madona visai skirtinga nuo vienuolikos. Ji ne XVI a. liaudies masės, o XX a. ir tik vienos asmenybės; sumanymas ypač drąsus, žinant, kokia visai tautai brangi ši asmenybė, kokia nepaprastai talentinga, tauri, ypatingai šviesi, turbūt tikrai šventa. „Vaizganto Madona“ — gi jautri, it širdies ar smegenų operacija! Čia skirtinga ir kompozicija, ir apskritai išraiška — vienintelė bronzos dažais.

Paroda tuojau nuteikia pakilią. Patraukia ir intriguoja ne tik tematika bei motyvai, o ir jų savita interpretacija. Visur harmonija, ekspresyvi išraiška, švarumas ir kruopštus išbaigimas. Dailininkė nenusižiūrėję mažu, nesikėsina priblokšti žiūrovą kokiom prašmatnybėm ar keistenybėm. Ji nuosirdi, atvira

ir sąžininga — be pozos, be manierų. Jai nė į galvą mums nugąsdinti: nėra nė vieno paveikslas iš „The Rocky Horror Picture Show“ ...

Kūrinių technikoje — meistriškumas, detalių išpuoselėjimas, niekur nė sklypelio paskubomis, atmetinai ar blankokai. Visur precizija, augšto lygio kokybė. Ar plonytės linijos, ar maži plėmukai — vis su tikrumu, su dideliu reiklumu ir kantrybe, nieko pagudraujant probėgom. Akvarelistei kaip tik ypatingai svarbu chirurgiškai preciziškai rankos judesiai, taip pat spalvų valdymas ir niuansavimas.

28 paveikslai — vandeniniais dažais, 5 — aliejiniais, 2 — grafika, tušas. Vaizganto Madona — bronzos dažai. Visi kiti — vandeniniais dažais su laku, ar pieštuku, ar tempera. Šioje parodoje spalvos intensyvesnės ir linijos ryžtingesnės, negu buvo 1975 m. Paveiksluose didesnis rimtis, daugiau įtampos, drammatizmo ir tamsių tonų.

Neabejotinai daugiau atsiradę sunkesnių, tamsesnių spalvų: „Erdvės Madona“, „Žemaičių Madona“ ir viena „Vilniaus Madona“ — labai jaugi tamsios (bene vadinamųjų „Juodųjų Madonų“ iš Vakarų mariologinio meno įtaka). „Visatos sonata“ ne tik didžiausio formato (vienintelis toks didelis), bet ir tamsiausias, kone juodas. „Dvi rožės“ irgi tamsokos. Šitas spalvų tamsėjimas atkreipia dėmesį, nes vienur kitur spalva jau surinka.

Dail. H. J. Zmuidzinienė niekur spalvos nevartoja pagrazinimui. Jos spalvos nėra paveikslų kosmetikai, nėra grožio priemonė. Kaip tik dėl to dailininkė niekur nėra statiška: jaugi pradžio minėjime, jos paveiksluose jauti plevėnimą, vibravimą, lyg tēkmę, tarsi jie būtų tikrai gyvi. Ir kuo stipresnės spalvos, tuo ryškesnis tas gyvybės vibravimas išpūdi. Juk, sakysime, rožės spalva nėra gi papuošimas ar pagrazinimas, o esminė rožės dalis. Atimk iš rožės spalvą — ir kas beliks iš rožės? Tai tas pat, jeigu atimtum iš žmogaus gyvybę: kas gi bepaliks iš to vargšo žmogaus? Kaip gyvybė — žmogaus energija, taip spalva — rožės ... Negi visai be pagrindo kai kurie mistikai sakytų — rožės yra iš žmogaus kraujo gimusios ir nemirtingumą gavusios.

Šią augšto lygio parodą atidare rošuoję (KLK Moterų Drjos centro valdyba) vardu pirmininkė dr. O. Gustainienė: su akademine išmintimi, įsimeinamai turiningu ir dailaus takto įvadu. Į parodos atidarymą susirinko daug, dar daugiau aplankė sekmadien. Malonu matyti, kad lietuvių dailės parodos yra gausiai lankomos. Tai liudija, kad mūsų bendruomenėje meno brangintojų bei mėgėjų ne tik nemažėja, o turbūt daugėja.

Prisikėlimo Parodų salė yra labai tinkamai apšviesta ir tikrai puiki dailės apreiškimams. Ši salė turi kažkokią gerą atspindinčią savybę: joje, i dailės kūrinius bežiūrėdamas, jautiesi tikrai išsivadavęs ir atsitolinęs nuo kasdienybės banalumo. Atėjęs į naują parodą, šią salę atrandi tarsi jau kitą, ir vis puikiai. Kai šioje parodoje žiūri į „Erdvės Madoną“ ar „Visatos sonatą“, ima atrodyti, kad štai visatos pats centras yra čia ir dabar.

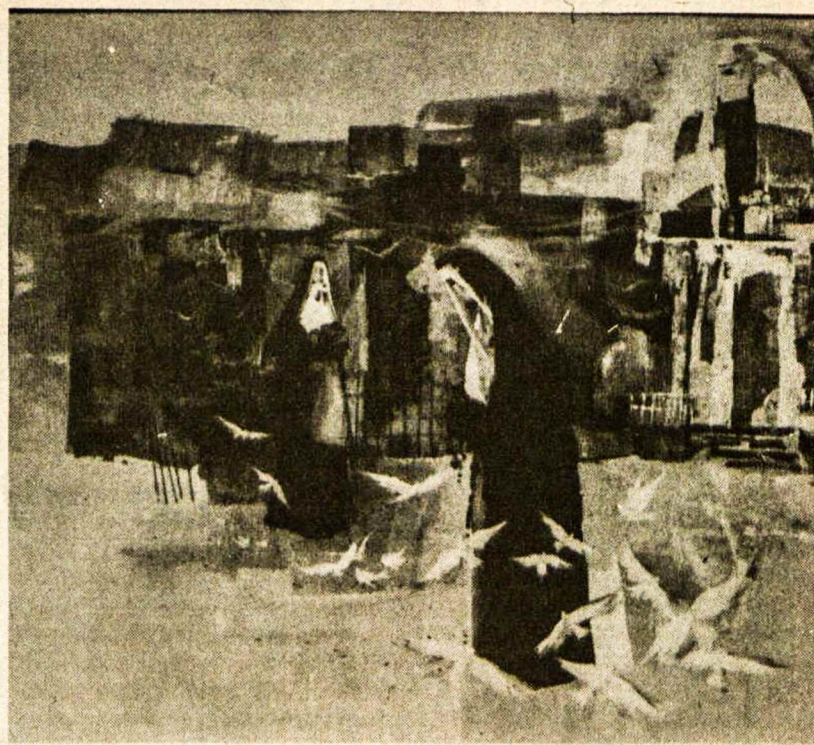
Lauksime dailininkės Halinos Jonės Zmuidzinienės sekančios parodos.

Atsiųsta paminėti

GEN. POVILAS PLECHAVICIUS. Pirmą dalį parašė Petras Jurgėla, antrą redagavo Paulius Jurkus. Apilankas ir vinjetės — P. Jurkaus, nuotrauka aplanke — Vytauto Maželio. 300 psl. kietais viršeliais. Kaina nepažymėta. Išleido 1978 m. „Kario“ žurnalas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, USA.

PASALIO LIETUVIŲ KATALIKŲ ŽINYNAS (World Lithuanian Roman Catholic Directory). 1979. Redagavo kun. K. Pugetičius. Išleido Amerikos Lietuvių R. Katalikų Kunigų Vienybė (Lithuanian Roman Catholic Priests' League of America, 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, USA).

PASALIO LIETUVIUS nr. 43-44, 1978 m. rugsėjis-spalis. Mėnesinis PLB žurnalas, leidžiamas Chicagoje. Gaunamas pas administratorių St. Džiugą, 7240 So. Mozart St., Chicago, Ill. 60629, USA. Šis numeris skirtas Pasaulio Lietuvių Dienoms Toronte bei su jomis susijusioms temoms. Numerį redagavo čikagietis Antanas Juodvalkis.

RIMAS LANIAUSKAS

“Teesie Tavo valia...”

Akriška

Tarp abstrakto ir svajonės

Rimo Laniausko dailės paroda Klevelande

AURELIJA BALASAITIENĖ

“Gyvenimas yra abstraktas”, sako Rimas Laniauskas su lengva šypsena veide, atsakydamas į mano klausimą, ko jis gyvenime, kaip menininkas, įsiekęs ... Jo erdvus jausmus butas byloja apie savininko profesiją visa savo nuotaika: baldų išdėstymu ir paveikslų gausumu. Darbo kambarys, pakvėpęs dažais, tipingas savo meniškai netvarka, apkrautas drožėmis, nebaigtais paveikslais, rėmais. ... O kampuose stovi jo asmeninių pomėgių įrodymai — golfo lazdu rinkinys ir meškeriojimo įrankiai.

Rimas Laniauskas savo dvasia niekad nenuotola nuo gamtos ir naudojasi kiekviena proga joje pabūti, anot jo paties žodžių, „įsiekoti ramybės, įsiekoti savęs“. Būdamas profesionaliu menininku stambioje „American Greetings“ bendrovėje, iš savo talento pragyvendamas kaip komercinis dailininkas, jis tik atliekamu laiku gali atitrūkti nuo komercinės aplinkos ir įsiekoti savo idėjų išreiškimo drožė ar popieriuje.

„Pirmoje eilėje aš trokštu ramybės, — pareiškė dailininkas. — Turiu daug idėjų. Svajuoju apie seriją arba ciklą vienos pagrindinės temos. Norėčiau turėti bent vienerius metus laiko, kad galėčiau gyventi kūrto nors ramioje aplinkoje, nesirūpindamas kasdienybė. Manje nuolat vyksta kova tarp komercinio meno nuotaikų ir mano paties savęs įsiekimo. Mano kūryba yra įvairi, nepastovi, neturinti vientisumo. Daug ką pradėjęs išbaigiu žymiai vėliau, retai kada būdamas pilnai patenkintas vienu ar kitu savo kūriniu. Žaidžiu abstraktas, kompozicija, siluetais, nesirūpindamas anatominėmis detalėmis. Žmogaus kūryba yra jo vidaus atspindys. Šių dienų gyvenimo tempas nepaprastai daug reikalauja iš žmogaus. Manje svyruoja nuotaikos ir sunku susikaupti“.

Aš stebiu vienoje sienoje akraliniais dažais tapytą paveikslą „Trentiniai“. Šviesiame fone palinkę tamsūs siluetai liejasi į vientisą praradimo skausmą. Jų veidų detalių nesimato, bet tiek kompozicija, tiek spalvų kontrastai rodo vargį pakeliamą įtampą. Paveikslas centre stovi ryškus raudonas žmogaus siluetas, veidu atsisėjęs tiesiai į mane. Aš girdžiu jo nebylų šauksmą, ir kasdieninė treptinio sąvoka man tampa universali savo tema. Ar tai Rimo vaikystės išgyvenimų atspindys?

Didelio formato „Teesie Tavo valia“ tryškta ramybė ir vidinė šviesa. Nusizeminimą ir vidinę pusiausvyrą skleidžia vienuolių siluetai. Giedras dangus, viliojančiai jaukus vienuolio rūmai, paskendę nematomos, tik spėjamos saulės šviesoje, dvelkia užkrečiančia ramybe, kurią dar ryškiau pabrėžia drąsiais, šykščiais teptuko brūkšniais prie kūrų ir virš galvų jaukus balandžiai. Tai du charakteringi dailininko nuotaikų kontrastus perduodantys kūrinių.

Kitur Rimas žaidžia abstraktais, kurie tiek savo technika, tiek stiliumi drastiškai skiriasi nuo minėtų kūrinių. Juose vėrauja gelsvos, rusvos ir raudonos spalvos. Jaučiama dinamika, gaivalingas noras išskirti į šviesą, išsiveržti iš paveikslų rėmų.

„Trūkimas“ atrodo kaip lūžis ne gamtos dėsnių rėmuose, bet dvasinių išgyvenimų kryžkelėje, padarius lemtingą sprendimą.

Rimas, jo paties žodžiais tariant, kovoja tarp realybės ir abstrakto, žaidžia spalvomis, įsiekdamas pusiausvyrą tarp abiejų. Tai rodo net ir pusiau realistinį „Miesto kampelis“ — skurdžių butinių priekinės sienos skersinis pjūvis, realistiškas savo kontūrais, bet stiprus savo nuotaika. Tai didmiesčio pakraštį susispaudę žmonės, kurių niekas nemato, bet kurie egzistuoja tarp visų Dievo kūrinių. Jų buvimą patvirtina džiovinami baltiniai, uždangstyti langai. ... Rimo Laniausko realizmas svyruoja ant impresionizmo ribos tiek savo technika, tiek nuotaikos perdavimu tirps-tančiais, neryškiais kontūrais.

Rimas mėgsta gėles, tačiau jos nėra mums įprasti „nature morte“ ai“. Iš tolo gėlės atrodo panašios į ramunes. „Aš piešiu iš savo vaizduotės. Tokių gėlių nėra“, sako jis man, kukliai nusi juokdamas. Gėlės gausu, atrodo, kad, arčiau priėjus, turėtų skleistis egzotiška aromata. ... Bet aš jų atpažinti negaliu. Jos žydi Rimo vaizduotėje.

Visai skirtinga kompozicija ir spalvomis pasižymi jo pajūrio paveikslai su apverstomis valtims, žvejų prieplaukais, potvyniais. Čia vyrauja melsvai pilkos spalvos. Jie, paviršutiniškai žiūrint, kupini ramios gamtos, tačiau juose prasiveržia dinamika. „Žiemos antklodėje“ pageltę lapai ir krūmai nemiega sniege, bet yra draskomi siaučiančios pūgos. „Potvynyje“ — jau aprimusiam pakrantės vandeny ramiai tūno krūmuose užkliuvusios valtys, bet po jomis jaučiama svetima stipri srovė, kiekvienam momentu galinti be inkaro plūduriuojančią valtį sugrąžinti į sūkurius.

Rimas Laniauskas, gimęs Kaune 1937 m., išgyvenęs su savo tėvais visus mūsų gyvenimo lūžius, jau gimnazijoje būdamas pradėjo svajoti apie menininko karjerą. Jo gabumai buvo pastebėti anksti. Gavęs stipendiją, studijavo Klevelando Meno Institute, dar būdamas gimnazistu. Atlikęs karo privalo, stojo į Cooper School of Art, kurią baigė pirmuoju ir baigimo parodoje laimėjo abi pirmas vietas. Baigęs mokyklą, gavo tarnybą „American Greetings Corp.“, kurioje išliko iki etatinio dailininko (staff artist), laisvai kuriančio atvirukus, kilimus, dovanoms vynioti popierius ir t. t. Jo darbas turi būti aporuotas firmos vadovybės, nes paprastai į vieną atviruką ar kurio kito produkto pagaminimą investuojamas stambios sumos. Jis turi vadovautis pardavimo skyriaus informacija, kuri informuoja apie publikos skonį, vyraujančias nuotaikas kitų sričių pramonėje, madas, spalvas, muziką ir t. t.

Tačiau Rimas nepasidavė komercinio meno reikalavimams. Jo neabejotinas talentas jam atidarė duris į „ars gratia artis“ pasaulį. Jau 1967 m. Balzėkas jį pakvietė surengti savo kūrinių parodą Chicagoje, kuri praėjo su dideliu pasisekimu. Nuo to laiko jis dalyvavo amerikiečių parodose ir net du kartus yra dalyvavęs Amerikos Akvarelistų Sąjungos (American Water Color Society) parodose, i kurias galiama patekti tik jų kritiškos atrankos būdu. Pavykus trečiam bandymui, Rimas bus priimtas pilnu nariu.

Klevelando korp. „Giedra“, visada pasižymėjusi savo kultūrine veikla, š. m. gruodžio 2-3 (Nukelta i 6 psl.)

Tėviškės Žiburiai • 1978. XII. 21 — Nr. 51-52 (1506-1507) • 5 psl.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LIETUVIŲ RASYTOJŲ DRAUGIA vertintojų komisiją literatūrinei 1978 m. premijai paskirti sudarė Kalifornijoje. Jon pakviesti: Bernardas Brazdžionis, Bronys Raila, Alė Rūta, dr. Elena Tumienė, Pranas Visvydas. Premijai skirtas knygas leidyklos ir autoriai prašomi siųsti iki š. m. gruodžio 31 d. šiuo adresu: Lithuanian Writers' Association, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207, USA. Jos turi būti išleistos iki š. m. gruodžio 31 d. Vėliau išleistos nebus priimamos, nors ir turėtų 1978 m. datą. Tokie leidiniai galės kandidatuoti 1979 m. premijai.

LIETUVIŲ TAUTINIŲ SOKIŲ INSTITUTAS lapkričio 23-26 d. d. Chicago Jaunimo Centre surengė seminarą tautinių sokių mokytojams — vaikų ir vidutinių grupių vadovams. Susilaukta 35 dalyvių iš Los Angeles, Floridos, Denverio, Bostono, Baltimorės bei kitų vietovių. Iš Kanados dalyvavo tik Toronto „Atžalyno“ vadovė S. Leparskienė su trim savo padėjėjom. Seminaro programos vadovu buvo Nijolė Pupienė. Sokių mokė G. Gobenė, J. Matulaitienė ir J. Karasiejus, o paskaitas skaityė A. Veselkienė, F. Strolia ir J. Zapolis. Sveikinimo žodį tarė JAV LB švietimo tarybos pirm. B. Juodelis, kurio dėka seminarui buvo gauta \$2.000 parama iš Illinojaus Meno Tarybos. Seminaro metu taipgi buvo suauktas Lietuvių Tautinių Sokių Instituto posėdis, skirtas Vjai lietuvių tautinių sokių šventei Chicagoje 1980 m. liepos 1 d. Jame buvo peržiūrėta tautinių sokių šventės programa bei aptarti kiti reikalai.

DAIL. HENRIKAS SALKSAUSKAS, gyvenantis ir kuriantis Australijoje, šiemet laimėjo dvi premijas. Alice Springs dailės premija jam buvo paskirta už gamtovaizdį „Anksti rytą 8 km į pietus nuo Taree“. Premijuotą kūrinių perėmė Alice Springs miesto galerija. Antroji premija dail. H. Salkauskui paskirta Waga Waga mieste, kuris taip pat pasiliko premijuotą paveikslą.

N. ANGLIJOS BALTEIČIŲ DRAUGIA Bostone surengė čikagietės sol. Danos Stankaitytės koncertą, kuris buvo pradėtas klasiškimis F. Schuberto, F. Liszto kompozicijomis. V. Jakubėno harmonizuojuosius mūsų liaudies dainomis. Operų pasauliui atstovavo Sentos baladė iš R. Wagnerio „Skrajojančio olando“. Programoje taipgi buvo įtraukti Klevelande gyvenančio kompoz. J. Svėdo „Peizažas“, „Baladė“ ir „Puotė“. Bene didžiausio dėmesio susilaukė vilniečio kompoz. B. Kutavičiaus penkių dainų ciklas „Avinuko pėdos“, kurį sudaro „Lietuva“, „Avinuko pėdos“, „Gotika“, „Aria broliai“ ir „Pajūrio giesmė“. Koncertą sopranas D. Stankaitytė užbaigė arija iš U. Giordano operos „Andrea Chenier“. Akompanavo vietinis pianistas Saulius Cibas. Sol. D. Stankaitytės rėmėjai Chicagoje šiuo metu telkia lėšas ir ruošiasi išleisti jos plokštelę.

VAIZGANTO KULTŪROS KЛУBAS lapkričio 19 d. Niujorko lietuvių pakvietė į mažąją Niujorko Židinio salę pagerbti aktorius Henriko Kačinskio, sulaukusio deimantinės amžiaus suakties. Iš tikrųjų pagerbtuvės buvo numatytos šių metų pradžioje, nes suaktutvininkas yra gimęs 1903 m. sausio 23 d., bet jas tada sukludė sniego audras. Atsilankė apie 70 J. Kačinskio bičiulių, menininkų, kultūrininkų, visuomenininkų. Jų vardu suaktutvininkui įteikta visų dalyvių pasirašyta dail. P. Puzino monografija. Pobūviu vadovavo Paulius Jurkus. Asmeninius bei organizacijų sveikinimus pareiškė 12 asmenų. J. Kačinskis, prisimindamas prieš 55 metus pradėtą aktorius kelią, papasakojo kaip jam teko pasirodyti bevadžio riterio vaidmeny „Tautos teatro“ scenoje. Padėkojės už sveikinimus, skaitė ištraukas iš Justino Marcinkevičiaus „Mažvydo“ ir „Septynis žmogaus amžius“ iš Šekspyro komedijos „Kaip jums patinka“.

RELIGINIO MENO PARODOJE Newark, N.J., su trim lietuviškų kopylių skulptūrom dalyvavo niujorkietė dail. Aleksandra Vitkauskaitė-Merker. Už jas jai paskirtas parodos garbės pažymėjimas.

SYDNĖJAUS LIETUVIŲ KLUBE buvo surengta popietė, skirta kompoz. Benjaminui Gorbulskiui, pasižymėjusiam estradinį dainų kūrėju sovietų okupuotoje Lietuvoje, viešinti Australijoje. Pastarųjų kelerių metų laikotarpį Lietuvoje įvyko apie 300 autorinių jo koncertų, o jo vardą išiejojo išgarsino plokštės. Popietę pradėjo pats B. Gorbulskis humoristiniu įvadu, pabrėždamas, kad merginos tokiuose koncertuose nusivilia neefektinga jo išvaizda, laukdamos išpuilingesnės „žvaigždės“ populiarių muzikos horizonto. Popietės metu buvo atlikta viena nauja daina, kurią B. Gorbulskis sukūrė, skrisdamas lėktuvu iš Sydney į Melbourne. Net 22 B. Gorbulsio dainas padainavo paskubomis suorganizuotas 10 dainininkų būrelis. Iš solistų minėtini jaunėji Virginija ir Arūnas Bruožiai, plokštelės įdainavusi Rita Tamošiūnaitė.

BROOKLYNO MENO MUZEJUS Niujorke surengė naujai įsigytų kūrinių parodą. Tarp jų buvo ir du dail. Romo Viesulo darbai.

KAMERINIS LIETUVOS ORKESTRAS, vadovaujamas prof. Sauliaus Sondeckio, dalyvavo kamerinės muzikos festivalyje Taline. Orkestras dabar ruošiasi trim koncertam Leningrade. Juose taipgi dalyvaus Vilniaus mergaičių choras „Liepaitės“, sopranas R. Maciūtė ir mezzosopranas V. Šiškaitė.

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS istorijos institute įvykusioje archeologų konferencijoje buvo apžvelgti per pastaruosius 30 metų atlikti tyrinėjimai. Siame laikotarpyje ištirta daugiau kaip 400 archeologinių paminklų — akmenų amžiaus stovyklų, žvalvurių ir geležies amžiaus gyvenviečių, piliakalnių, laidojimo vietų. Archeologų laimėjimus atskleidžia šiemet baigta leisti keturių tomų „Lietuvos TSR archeologijos atlasas“, turintis 120 žemėlapių, aprašantis 2.500 paminklų, apie 10.000 įvairių radinių. Buvo spėjama, kad metalas Lietuvoje jau buvo lydomas pirmąjį tūkstantmetį prieš Kristaus gimimą. Spėjoliam patvirtino Utenos rajono Narkūnų piliakalnio tyrinėjimai. Čia archeologai aptiko žvalvurių lydomo pėdsakus — samtelius, liejimo formas, krosnelių liekanas.

KAUNO MUZIKINIO TEATRO vyr. dirigentas S. Domarkas ir pianistas P. Stravinskis grįžo iš gastrolų Lenkijoje, Bialgostės mieste. Su vietiniu simfoniniu orkestru jiedu surengė du koncertus.

DU LIETUVIŠKŲ KINO STUDIJOS FILMAI rodomi Sovietų Sąjungos kino teatruose — rež. M. Giedrio „Nesėtų rūgų žydėjimas“ ir rež. A. Aramino „Pasigailėk mūsų...“ Pirmasis yra sukurta pagal V. Bubnio to paties pavadinimo romaną. Scenarijų parašė pats rež. M. Giedrys. Filmo operatorius — J. Tomaševičius, dailininkas — L. Plavotas. Rež. A. Aramino filmui pagrindą sudarė V. Radaičio aypsaka „Mano Galilėjus“. Filmo kūrėjų gretoms priklauso operatorius J. Marcinkevičius ir dail. A. Ničius. Pagrindinius vaidmenis atliko aktorai A. Masulis, V. Paukštė ir H. Kurauskas.

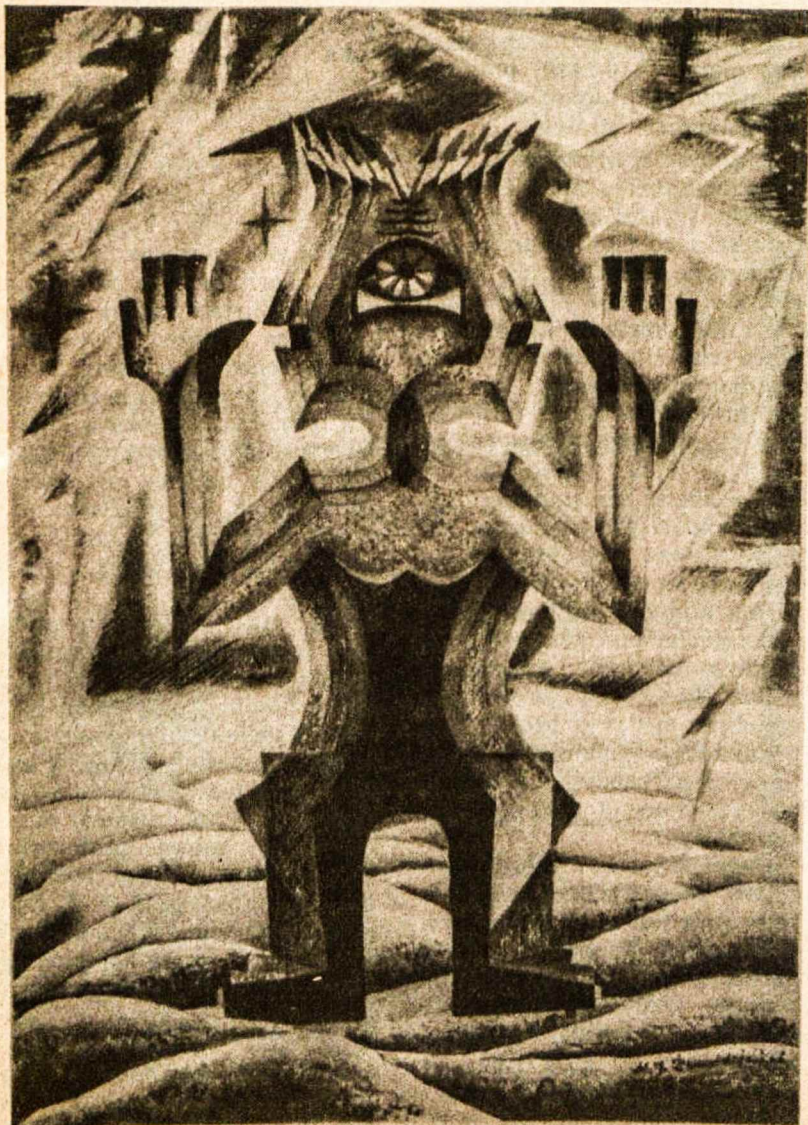
VILNIETIS A. SUTKUS DALYVAUJANTIS šalių fotografų parodoje „Baltijos jūra — taikos jūra“, kuri buvo surengta Suomijoje, Porio mieste. Jo kūrbyba atstovavo 50 nuotraukų iš serijų „Lietuva iš paukščio skrydžio“ ir „Tarybų Lietuvos žmonės“. Seminare „Fotografija kaip mokslas ir menas“ A. Sutkus skaitė pranešimą „Meninė Lietuvos fotografija“.

KOMPOZ. VIKTORAS BUDREVICIUS sidabrinę savo kūrybinio darbo sukurtį paminėjo specialiu koncertu Vilniuje. Jame dalyvavo net keturi choralai: vyrų „Varpas“ su vadovu A. Arminu, A. Lopo vadovaujamas „Aidas“, mergaičių choras „Liepaitės“, kuriam vadovauja L. Palinauskaitė su P. Vailioniu, ir Vilniun atvykęs Varėnos kultūros namų mišrus choras. Jo vadovas — A. Bernatavičius. Choras, atliekantiems jo dainas, dirigavo pats suaktutvininkas. Koncerto programos atlikėjų eilėse taipgi buvo Vilniaus operos solistai M. Aleškevičiūtė, V. Bakas, smulkininkas A. Stulgys, fagotistas J. Ancėrevičius, birbynininkas A. Smolkskis, kanklininkė L. Naikelienė, N. Karčiauskienė, D. Šimakauskaitė, pianistės H. Znaidzilauskaitė, L. Balėnė, L. Orlauskaitė, vargonininkas B. Vasilauskas ir Vilniaus filharmonijos orkestro mušamųjų grupė. Ilgas atlikėjų sąrašas rodo plačius kompoz. V. Budrevičiaus kūrybos barus. Suaktutvininkas profesorijau Vilniaus konservatorijoje, ruošdamas naują chorvedžių kartą.

VILNIAUS DAILĖS PARODŲ SALONE pirmąją savo tapybos darbų parodą surengė dail. Edmundas Žiauberis, vilniečiams daugiau pažįstamas kaip grafikas, dirbantis „Gėnio“ žurnale. Parodai jis pateikė temperos, pastelės ir akvarelės darbus. Tarp jų buvo rašytojos I. Simonaitytės portretas, P. Cvirkos gimtinė Klanguose. Vyravo peizažai — „Vilniaus senamiestis žiemą“, „Rytas Vilniuje“, Rusnei skirtas pastelės ciklas — „Glusniai Rusnėje“, „Zvejų kaimelis Rusnėje“ ir kt.

TOBULINTIS I MILANO LA SCALLOS TEATRA išvyko jaunoji Vilniaus operos teatro sol. Irena Milkevičiūtė, lyrinis sopranas. Ji yra sąjunginio M. Glinkos dainininkų konkurso laureatė, tarptautinio P. Čaikovskio konkurso diplomantė. Į grupę Milanai siunčiamų dainininkų pateko atrankiniame konkurse Maskvoje. Milane jau tobulinosi keturi Vilniaus operos atstovai — tenoras Virgilijus Noreika, bosas Vacys Daunoras, sopranas Giedrė Kaukaitė-Zebriūnienė ir mezzosopranas Aušra Stasiūnaitė. I. Milkevičiūtė atlieka pagrindinį sopraną vaidmenį G. Puccini operoje „Madame Butterfly“, dainuoja Violetą G. Verdi „Traviatoje“. Ruošiasi dainuoti Eglė atnaujintoje V. Klovos operoje „Pilėnai“.

TRADICINIS KAIMISKŲ KAPELŲ konkursas „Grok, Jurgeli“ įvyko Kauno profsąjungų kultūros rūmuose. Pagrindinį prizą laimėjo Kauno takstis „Santaka“, II vieta — „Lietkelprojekto“, III — „Lietkos“ kapeilos. V. Kst.

HALINA ZMUIDZINIENĖ

Mitologiskasis lietuvių Perkūnas

Tai, ko jau nebežinojom

A. KALNIUS

Pripuolamai užsukus į "Tėviškės Žiburius", redaktorius pasveikino:

— Tau atsuntė knyga.
— Kas man ją galėtų siųsti per laikraščio redakciją, — pamaniau. Bet kai redaktorius ją ištraukė iš spintos, ir ji mano akysna įstrigo graži, tarytum kokia nuotaka, prisiminiau, kad tokių jau esu matęs. Tai buvo "Lietuvių šeimos tradicijos". Vadinasi, knyga, kokią gali parašyti tik kun. Stasys Yla ir išleisti Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla. O man su jos visais leidiniais jau teko susitikti.

Ak, kokių gražių, turiningų ir idomių būta mūsų senųjų šeimose tradicijų! Jau nedaugelis net iš mūsų senosios kartos iš jų dar kažką beatsimena. O mūsų dabartinės išeivijos kartoms susipažinti su mūsų protėvių šeimų kultūra bus tikrai maloni staigmena.

Knyga yra gražaus albuminio formato, dailiai įrišta į kietus viršelius, kurie yra įvilkti dar į dailėsių menišką aplanką. Tekstai atspausdinti stambiomis raidėmis ant kreidinio popieriaus. Tai teikia knygai ne tik iškilmingumą, bet ir palengvina skaitymą tiek jauniems, tiek seniems. Drįstu sakyti, kad ši knyga ir meniškų savo apipavidalinimų, ir neeilinė tekstų struktūra ne puse žingsnio neatilsilia nuo modernių leidinių svetimomis kalbomis. Išeivija už šį didelį indelį į lietuvių tautos kultūrinis klotus gali tarti ačiū visiems, kurie prisidėjo prie šio didžio darbo: autoriui kun. Š. Ylai, dailininkėms Zita Sodeikienė ir Irena Mitkutė. Jų piešiniais ir Irenai Mitkutei, redakcijos bendradarbiams — A. Tamošiui, SJ, Sauliui ir Kęstuičiui Girdams, N. Gražulienei, A. Pakalniškiui, jn., Petrui Aleksai, V. Lukui, leidyklai ir jos rėmėjams, o ypatinai pagrindiniams šios knygos mecenatams Petronėlei ir Motiejui Strumskiams.

Gal reiktų ką nors įdomaus iš šios knygos pacituoti, bet nesinori pratesti šio rašinio. Tačiau įspūdiu dėlei štai trumpučių atpasakojimas: per vakarynas, kurios vyksta vestuvių išvakarėse, kai jaunieji atsiveikina su tėvais, draugais ir kaimynais, jaunoji vyresniesiems bučiuoja ranką, o jaunimui — į lūpas. Šituo metu kildavo didelė problema paaugliams. Jie vengė, kad kartais ir jų nepabučiuotų į lūpas. Mat, jie bijoję, kad gali neišdygti ūsai. . .

Kas dar šioje knygoje yra

vertinga, tai tradicijų sąvokos aptarimas. Ir iš tikrųjų, mes tradicijas dažnai supainiodavome su papročiais. Pasirodo, kad taip nėra. Jos, kaip paaiškėjo, kuriasi tam tikra tvarka. Pirmiausia atsiranda įprotis įvairiuose asmenyse, toliau gerieji įpročiai, susitelkę į krūvą, tapo papročiu, o kilnių papročių sutelktinė jau yra vadinama tradicija. Bet kaip visa vyksta, jau reiktų susipažinti su kun. St. Yla, beskaitant jo straipsnį "Kas yra tradicijos?"

Tiesa, autorius pateikia tik šeimos sukūrimo ir jos gyvenimo tolimesnio tęsinio tradicijas, kurios baigiasi kūdikio gimimu ir jo auklėjimu. Betgi šeima ne tik susikuria, gimdo ir auklėja — ji pagaliau ir miršta. Dėlto man atrodo, kad knygą gal būtų buvę galima užbaigti mirties įvykiu. Nes juk viena šeima gyvenimą dar tik pradeda, o kita, davusi pradžią naujam, jau baigia. Šios "pabaigtuvės" taip pat yra susijusios su nemažai tradicijų.

Dar vienas labai svarbus pliusas šioje knygoje tai vadinamasis "portfolio" — et, geriau jį pavadinkime iliustracijų rinkiniu. Jas piešė dailininkės Zita Sodeikienė ir Irena Mitkutė. Jų piešiniais ir Irena Mitkutė, dailininkės, dar labiau pabrėždami jos albuminį pobūdį ir paraiškindami tekstų turinį.

Reikia pasakyti, kad šie piešiniai kaikam atrodys neįprasti dėl savo giliaprasmiškos simbolikos. Betgi prisiminus mūsų labai glaudų ryšį su žeme ir jos augintine gamta, jų simbolinė reikšmė aiškiai atsiskleidžia. Žemė yra visos gamtos motina, maitintoja. Jos sultimis minta augmenija ir gyvūnija, o jų visų duosnumu minta žmogus ("Aš karvelei žalio šieno, man karvelė balto pieno. . ."). Dėlto dailininkės taip surišė žmogų su žeme ir gamta, kaip brolių su seserimi, kuriuose teka tų pačių tėvų kraujas. O kadangi žmogus pagal Augščiausiojo Tėvo valią yra žemės ir gamtos karalius, tai pritinka, kad jos abi jį nešų ant savo pečių. Man atrodo, kad dailininkės tokią jungtį ir norėjo išreikšti savo puikiose iliustracijose.

Knyga parašyta rinkiniu žodžių ir lengvu stiliumi. Už ją negali būti geresnės dovanos Kalėdų švenčių ir kitomis progomis.

"LIETUVIŲ ŠEIMOS TRADICIJOS". Autorius — Stasys Yla, iliustratorės — dail. Z. Sodeikienė ir I. Mitkutė, leidybės — Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla. M. Morkūno spaustuvė. Čikaga, 1978 m. Kaina \$20.

Tarp abstrakto ir svajonės

(Atkelta iš 5-to psl.)

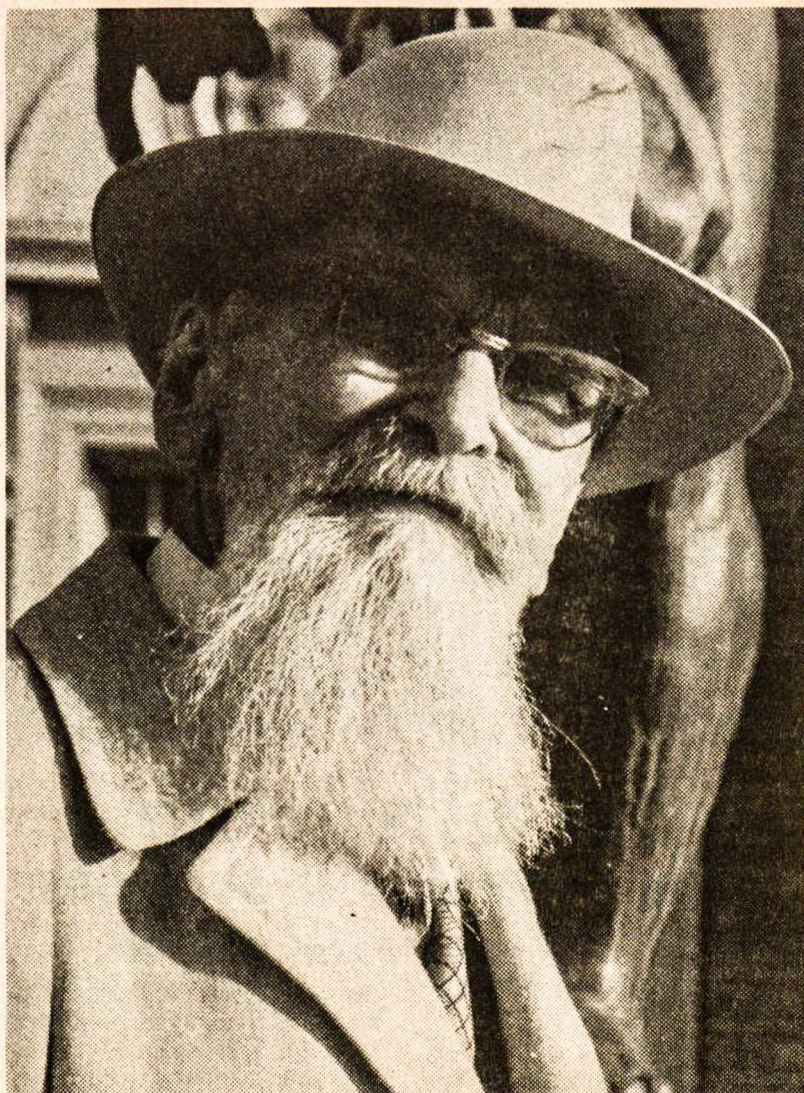
dienomis Lietuvių Namuose surengė R. Laniauską kūrinių parodą. Į parodos atidarymą susirinko didelis būrys meno mylėtojų, kurių tarpe buvo daug jaunimo ir amerikiečių. Giedrininkų vardu svečius šiltu žodžiu pasveikino Aldona Zorskienė, pakviesdama patį parodos kalininką pakalbėti apie save. Kuklus, simpatingas ir gerokai susijaudinęs Rimas pasveikino svečius, kreipdamasis paprastais žodžiais lietuviškai ir angliškai. "Apie save neturiu ko sakyti. Mano kūrinių turi kalbėti už mane."

Prieš pat parodą į salę dar buvo atneštas vienas vandens dažais tapytas paveikslas, kuris Niujorke laimėjo premiją. "Sprendimas" dvelkia sunkia, įtampa paženklinta nuotaka, kurioje trys siluetai, palinkę po

sprendimo našta, tirpsta gelsvoje nežinomos ateities atmosferoje. Čia, kaip ir visuose jo kūriniuose, Rimo vardą sunku rasti. Jis kuklus ir savo parašą sulieja su paveikslu. Jo parašo kartais reikia gerokai pajieškoti, kol kur nors po laivelio ar tarp lapų pastebimos smulkios, kuklios raidės "Rimas".

Rimas Laniauskas savo spalvinga asmenybe drobiuje tampa įvairiavėdžiu žmogaus vidaus pasaulio atkūrėju ir nesiduoda klasifikuojamas į įprastines meno kategorijas. Jo paties žodžiais tariant, jis "kuria, žaidžia, kovoja ir įieško savęs".

Mano nuomone, R. Laniauskas turėtų su savo kūryba pasirodyti ir kitose mūsų kolonijose, tiek Kanadoje tiek JAV, jas praturtindamas savo nuostabiu įvairumu, kūrybine išraiška, suteikiančia gilų estetinį išgyvenimą.

Dail. ADOMAS VARNAS, kuriam 1979 m. sausio 1 d. sueina 100 metų

Modernioji dailė

VL. SALTMIRAS

Mūsų specializacijos amžiuje net ir dailininkai visumoje sprendžia tik su menu susijusias problemas. Universalus renesanso žmogus nepajėgė aprėpti įvairiausių greitai riedančios kultūros atšakų, kurių kiekvienai atskirai pareikalautų viso žmogaus gyvenimo. Šių dienų dailė nėra atsisijusi nuo bendros kultūros krypties, bet greičiau ją atspindi, todėl neatsitiktinai modernioji dailė yra bedaidė, kaip bedaidė (o drauge dirginanti ir jaudinanti) yra astrofizika ar genetika.

Jei daiktiskumą dailėje suprastume kaip visiems pažįstamų daiktų ar vaizdų savitą pavimą, tai šia ar panašią funkciją dabar neblogai atlieka ir fotografijos menas.

Modernioji dailė nesprendžia nė literatūrinių problemų, t. y. ji nedėsto, kaip dėstė kitų epochų dailininkai, kokį epą kurti erdvėje ir laike. Grožinėje literatūroje ar muzikoje mes per detales pagauname visumą (laiko sąvoka čia būtina), o bedaidės dailės kūrinyje, priešingai, pagauname visumą per sekundę ir tik iš visumos einame į detales. Modernioji dailė yra betgi tiek prasminga, kiek ji yra būtinybė, o ne mada, antraip ji pasidaro neįtikinama, lygiai kaip neįtikinama skamba išimtinai daiktinio meno propagotojai.

Iš kitos pusės dailė turi vidinius savo dėsnius, kurie visais laikais buvo vienodi (nuo pat akmens

amžiaus), tik kiekviena epocha sprendžia savo laikotarpio problemas kitoniškai.

Skaitytojas atleis už šią suprastintą didaktiką, surašytą ryšium su gruodžio 16-17 dienomis matyta dailininko Račkaus abstrakčių darbų paroda, kurioje buvo rodomi ir jo ankstyvesnieji tapybos darbai, ir dabartiniai, atlikti aliuminyje.

Siandieną dailininkas Račkus tepriklauso kanadiečių "Colour and Form Society". Jis turi savo dailės studiją Mississaugoje, taipgi dirba Paryžiuje ir Briuselyje, o vasaros metu su šeima užsiima buriavimu. Praeityje jis priklausė daugeliui kanadiečių organizacijų, kurioms pats vadovavo ar buvo jų steigėju. Taigi, kanadiečių meno sferose jis gerai žinomas ir mums yra svarbus ryšininkas. Jau suminėta "Colour and Form Society" jis pirmininkavo trejus metus. Buvo vienas steigėjų ir pirmininkų "Professional Artists of Canada" organizacijos, jungiančios visus Kanados dailininkus; vėliau vienas organizatorių "Ontario Society of Artists"; priklausė "Canadian Conference of the Artists", palaikiusiai ryšį su federacine valdžia meno reikalais; buvo Toronto miesto meno patarėjų komiteto nariu ir dar nevienos organizacijos, kurių čia visų nesuminėsime.

Taigi, dailininkas Račkus yra savo srities profesionalas, todėl jo paroda susilaukė tinkamo dėmesio.

Dail. JURGIS RACKUS, abstraktinės dailės puoselėtojas aliuminyje

Du klausimai laikraščio skaitytojui

1. Ar esate KANADOS LIETUVIŲ FONDO nariu?
2. Ar žinote, kad įnašai į KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ atleidžiami nuo pajamų mokesčių (income tax)?

Plataus užmojo veikalas

Zenono Ivinskio Lietuvos istorija iki Vytauto mirties

J. JAKSTAS

(Tėsinys iš praėjusio nr.)

6. Vytauto laikai

Paskutinis, t. y. trečias, skyrius turi antraštę "Valstybės suklestėjimas. Vytautas D. ir jo darbai." Pradedama nuo antro Vytauto pabėgimo pas kryžiuočius (1389 m.) ir ryšium su tuo itin pabrėžiamas kunigaikščio suartėjimas su Zemačiais. Toliau plačiai pasakojama apie vidaus karą, kai kryžiuočiai, pasitelkę kryžininkus, atvykusius iš Vakarų, su prie jų prisidėjusiu Vytautu įsibrovė į Lietuvą ir pasiekė Vilnį. Vaizdžiai ir smulkmeniškai aprašomos kautynės prie sostinės pilių 1390-91 m. Aprašęs kovas, įgudęs mūsų istorikas geba pereiti į buvusių priešų tarpusavio pasitarimus ir iš jų išvesti antrą Vytauto "išdavystę", t. y. susitaikymą su Jogaila.

Seka Astravos sutartis, kur Vytautas primamas Jogailos, Trakų ir Lucko kunigaikščių. Dėl Astravos vietovės Ivinskis skyrėsi nuo mūsų istorikų, laikusių ją to vardo dvarą prie Lydos. Ivinskiui jis yra Ostravos miestas "dabar rytų Mozūrijoje" (308 p., išn. 23.). Gal jis sekė lenkų istorikais.

Pačių Astravos sutarties dokumentų istorikas nesvarstė (jų yra išlikę trys). Aplamai, gilinimasis į dokumentus ir į kitokius šaltinius, jų analizė autoriui per daug nerūpėjo. Jam pakako pažinti jų turinį, kad galima būtų juos panaudoti istoriniam vyksmui vaizduoti. Iš bendro istorinio vyksmo sprendimas, jis kartais net "papildinėjo" šaltinius, kai įnešdavo į juos tai, ko juose išakmiai neminėta. Štai ir prie Astravos sutarties jis pridūrė pastabą: "Nors 1392 metų dokumentuose niekur nepamėnėta, bet Vytautas tada turėjo gauti ir Vilnį" (309 p.). Ši pastaba tolimiesnio istorinio vyksmo pateisinama.

Vytauto kaip faktinio didžiojo Lietuvos kunigaikščio veikla pradedama aprašinėti nuo jo rytų politikos. Visai originalus pasirodė mūsų istorikas, Vytauto rytų politiką įžiūrėdamas trejopą veiklą: 1. jungti prie centrai atsipalaidavusias dalines kunigaikštijas; 2. paimti į vasalinę priklausomybę "tarpines" sritis tolimame Maskvos pasienyje; 3. bendraujant su totoriais bandyti įsitvirtinti rusų žemėse. Skaitytojas vedžiojamas po rusų miestus, kraštus, jam rodoma, kaip Vytautas jungė juos su didžiąja Lietuvos kunigaikštija ir varžėsi su Maskva dėl jų.

Po paskirų miestų ir vietovių apžvalgos imamas pasakoti apie Vytauto santykius su totoriais, ypač apie nelaimingas Vorsklos kautynes. Jos tiesiog pavadintos Vorsklos nelaimė. Apie totorius kalbant paminėtas ir Vytauto poslinkis į Juodąją jūrą, ir totorių su karaimais apgyvendinimas Lietuvoje. Kalba apie kautynes pradedama nuo Vytauto sutarties su į Vilnį atbėgusiu prieš išvarytu kanu Tochtamišu. Iš rusų metraščių cituojamas sutarties punktas, kur paliejamas Vytauto užmojis atsistoti į Maskvos kunigaikščio sostą, nugalėjus Tochtamišio priešą. Originalus pasirodė šiuo atveju mūsų istorikas: atkreipęs dėmesį į Jogailos prašymu paskelbtą popiežiaus bulę, laiko Vytauto žygį prieš totorius lietuvių kryžiaus karu (316 p.). Ta proga jis užrašė mūsų istorijai itin taiklią mintį: "Lietuvių tauta, kuri — nuo XIII a. pradžios — pati buvo tiek daug iškentėjusi kryžiaus karų puolimų, patėko į skaičių kryžiaus karą vedančių tautų. O pats "kryžiaus karas" turėjo vykti kaip tik tuose plotuose, į kuriuos Algirdas perkrikšto derybas buvo siūlęs išsikraustyti Vokiečių Ordinui" (316 p.).

Po Vorsklos nelaimės dar paliečiamos Vytauto tarynės su Maskva, kur didžiojo kunigaikščio buvo jo žentas Vosylis I. Suminiminių 3 Vytauto ruošti išpuoliai prieš Maskvą, nors prie karo neprieita. Priešų susitikimais vis baigdavosi paliaubomis. Tarynės truko iki 1408 m., kol tarp taika, išvedant sieną tarp Lietuvos ir Maskvos kunigaikštijos Ungros upe, kairiuoju Okos prieupiu (apie 8 mylias nuo Maskvos). Tai buvo tolimiausia rytinė Lietuvos siena.

Apžvelgus Vytauto rytų politiką, pasukama į vakarus. Vakarių politiką gausi žymiais įvy-

kiais ir sudaro Vytauto istorijos kamieną. Centrinė tema — santykiai su vokiečių ordinu. Ši tema autoriui labai gerai žinoma, jo pagrindiniai studijuota.

Dalykas pradedamas dėstyti, taip sakant, ab ovo — nuo Mindaugo laikų, prabėgomis liečiant kaikiuriuos įvykius iki Salyno sutarties (1398). Toliau pateikiama nuodugni Zemačių ir Ordino santykių istorija. Pagal šaltinius vaizduojami Zemačių perleidimai Ordinui, šio mėginimai net su Vytauto pagalba prisijungti juos, jų sukilimai, išsivadavimai taip pat su Vytauto pagalba. Labai permaininga istorija, turtinga lemiama isvykiais, atkurta iš šaltinių ir dar pagrįsta gausiais istoriniais veikalais. Pagrindiniai autoriaus naudoti šaltiniai buvo Dugošo Lenkijos istorija ir didelis Vytauto laikų dokumentų rinkinys — "Codex epistolaris Vitoldi".

Pro labai pastabaus istoriko dėmesį neprasimu Dugošo istorijoje užrašyti žodžiai "Vakkis Ahridlis", taikyti kryžiuočiams vokiečiams (331 p., išn. 35). Tai seniausias žinomas žemaitiškas vokiečių (vakkis) pavadinimas.

Iš Vytauto ir Jogailos kivarų dėl Zemačių išvedamas ir Zalgirio mūšis. Apžvelgiamos aplinkybės, vedusios į karą, ypač paskleisti skundai Vakaruose Vytauto ir kryžiuočių prieš vienas kitą. Kaip ruošiasi mūšiu, žygiuota į kovos lauką ir pati mūšio eiga aprašyta, pasiremiant Dugošo istorija. Kalbant apie kautynių ruošą, istorikui pasimaišė viena klaida, kartota, tiesa, ir kitų istorikų. Klaida liečia garsų čekų husitų karo vadą Joną Žišką, dalyvausį Zalgirio kautynėse čekų samdinių tarpe. Dėl jo garso jis Ivinskio palai-kytas čekų dalinio, "vėliavos" vadu (337 p.). Iš tikrųjų čekų dalininku vadovavo Jonas Sakalas iš Lembergo. Žišką net neminimas kaip kautynių dalyvis. Jo vardas pirmą kartą minimas Dugošo, kai vienam pasidavusiam Prūsijos miestui Jogaila paskyrė čekų igulą.

Po kautynių sekusi Torno taikos sutartis, rodos, būtų buvusi reikalinga platesnio svarstymo. Ypač turėjo būti panagrinėtas Zemačių klausimo sprendimas. Tuo tarpu jo apsiribota iš Dugošo paimta citata, kur sutartis kritikuojama lenkų požiūriu (343 p.). Turėjo būti paaiškintas ir Torno taikos sugretinimas su Raciązo susitarimu, kur sakoma: "Torno taika Ordino ir Lenkijos santykiuose vėl įgalino kryžiuočiams naudingus Raciązo susitarimus" (343 p.). Posakis be paaiškinimų nesuprantamas.

Po Torno taikos atpasakojama istorija kivarų dėl Zemačių ir vakarų sienų. Pagrindinės dėstomosios temos šioje vietoje yra: imperatoriaus pasiuntinio Benedikto Makros misija, jo mėginimas išspręsti Vytauto ir Ordino ginčą dėl sienų, Zemačių krikštas, jų byla Konstantos susirinkime ir Medininkų vyskupijos įsteigimas. Visos temos tiko jo gero pasakojimo menui, ir jis jas gan smulkmeniškai nušvietė. Maždaug dešimties metų (1410-1420) politinės ir bažnytinės Lietuvos istorija čia mokamai išdėstyta.

Dažnu atveju Ivinskis ką vaizduodamas turėjo tikslą ir dėstomuosius įvykius kreipė į jį. Taip jis tęsė savo istoriją po Zemačių krikšto ir vyskupijos įsteigimo, kai ją kreipė Melno sutarties (1422) linkme. Tai įtemptų ginčų dėl sienų istorija, tęsta maždaug dvejus metus, kol prieita prie pačios Melno sutarties. Apie ją Ivinskis šitaip byloja: "Melno taika reikšė abipusį kompromisą. Abiejų pusių ilgai užkietėjusiai gintame plane pasiliko šis tas išbraukta, bet kai kas buvo ir palikta. Kryžiuočiai turėjo atiduoti Lietuvai beveik visus Zemačius" (360 p.). Šiais žodžiais baigiama šimtmečius trukusi Lietuvos ir Ordino permainingų santykių istorija. Autoriui teliko pagvildinti Vytauto vidaus valstybinę politiką paskutiniame jo gyvenimo dešimtmetyje.

Pagal autorių, Vytautas politikavo paskutiniame dešimtmetyje, stiprindamas Lietuvos valstybingumą. Teiginį jis grindė, perbėgdamas trumpu žvilgsniu Vytauto santykius su Lenkija nuo 1384 m. Aptarė Vilniaus — Radomo uniją (1401) ir jau plačiau gvildeno Horodlės uniją (1413). Vispusiškai apžvelgtos aplinkybės, vedusios Lietuvą ir

Lenkiją prie tos unijos. Ivinskis buvo vienas nedaugelio istorikų, nurodęs svarbiausią unijos priežastį, būtent: "Jau pačiame Vytauto ir Jogailos akto įvade yra pasakyta, jog abi valstybės jungiasi, norėdamos apsaugoti Lietuvos žemes nuo Vokiečių ordino ir jo sąjungininkų puolimų bei kėslų" (366 p.).

Vytauto laikotarpio epilogo turinys yra jo su Jogaila ir vie- no pavaizduota triumfališka kelionė po rytinės D. Lietuvos kunigaikštijos dalį, kur "jam lenkėsi rusų kunigaikščiai" (371 p.). Autoriui būtų tikę panaudoti šioje vietoje šaltinį "Pochvala Vitovta" (parašyta 1428), kur jo ta kelionė giriama aprašoma ir suminiamas jam sukrautos dovanos.

Gyvu, giliai įsijaustu pasakojimu apie Vytauto vainikavimo si dramą, jo veiklą kultūrinėje-religinėje, socialinėje, ekonomini- nėje srityje ir jo asmenybės tiesiog entuziastišku apibūdinimu užsklandžiamas šis kapitalinis veikalas.

7. Baigiamosios pastabos

Kaip S. Daukantas savo su- trumpintą istoriją pavadino "Pasakojimai apie veikalus lietuvių tautos. . .", panašiai galima būtų pavadinti ir Ivinskio istoriją. Kaip vieno, taip ir kito istorijoje vyrauja pasakojimas. Pasakojamų istorijų autoriai paprastai susilaiko nuo tyrinėjimų, nuo šaltinių kritikos, jų analizės. Jie laiko sau uždaviniu vaizduoti patį istorinį vyksmą, kokį jie susidaro iš studijuotų šaltinių ir veikalų. Ir Daukantas, ir Ivinskis atpasakojo Lietuvos istoriją, pasiremami šaltiniais ir atitinkama literatūra.

Tačiau tarp jų labai didelis skirtumas. Daukantas rašė, kai Lietuvos istorijos mokslas buvo dar pradinėje stadijoje, mažai tyrinėtas, o ir pats istorikas nebuvo susipažinęs su istoriniu tyrinėjimo metodu. Kas kita Ivinskis. Jam buvo žinomi naujausi istoriniai tyrinėjimai ir jų išdavos. O ir pats mūsų istorijos mokslas padarė didelę pažangą nuo Daukanto laikų. Tad Ivinskio istorijos negalima lyginti su Daukanto, nors abi yra pasakojamojo pobūdžio.

Ivinskio pasakojimas yra plataus užmojo, kuris gali būti aiškinamas jo dideliu žingumumu. Jis rašė turėdamas galvoje daugybę faktų ir kuo daugiau jų spaudė į pasakojimo rėmus. Todėl jo rėmai vietomis taip išplėsti, kad nukrypstama nuo temos (digresija). Kai temos grietiai nesilaikoma, tai pasi- taiko ir pasikartojimų dėstyme. Kartojama, žinoma, skirtingomis frazėmis ir skirtingame są- ryšyje. Pasikartojimai neistori- kui skaitytojui gali būti ir ne- pastebimi. Jie jam net ir nau- dingi — geriau atmenami ir įsisavinami.

Ivinskio istorija, neapsunkinta tyrinėjimų, kurie tik specialistui galėtų būti įdomūs, yra lengvas skaityns lietuviui skai- tytojui, kurį domina Lietuvos praeitis. Velionis istorikas ir taikė ją eiliniam lietuviui skai- tytojui.

Baigiant išvadines pastabas, tinka priminti skaitytojams, kaip pats autorius galvojo apie rašomą didelę Lietuvos istoriją. Štai 1970. V. 1 laiške jis rašė: "I tą darbą žiūriu kaip į savotišką mano testamentą (pabrūkimas jo paties). I tomo manuskriptas yra "staklėse", pasiekęs XV a., kurio 1492 m. ne tik Kazimiero mirtis, bet ir karinis konfliktas (Ivano III) yra man riba epochos ir I tomo". Taip rašė istorikas, tikėdamasis baigti 3 tomus jam Lietuvių Fondo pavestos istorijos. Negalėtingoji mirtis neleido jam net ir pirmo tomo baigti. Pakviestas redaktorius prel. P. Jatulis užplėdė rankraščio spragas ir jį suredagavo.

Tad mūsų garbingam istori- kui likimas lėmė parašyti tik dalį testamentu Lietuvos istorijos pavaldų. Bet jis yra iškil- liausias palikimas lietuviškos — tautiškos historiografijos, pradėtos nepriklausomos Lietuvos istorikų, kuriuose pirmavo kūrybiškiausias narys profesorius dr. Z. Ivinskis. Visai teisingai atsiliepė apie jį prof. A. E. Senas, rašydamas: "Mano nuomone, Ivinskis yra vis dar pirmau- jantis lietuvių istorikas XX-ja- me amžiuje" ("Akiračiai" 8 nr., 1978. IX). Todėl kiekvienam supratingam, apsišvietusiam lie- tuviui jo istorija skaitytina jau vien iš pagarbos šviesaus atmi- nimo autoriui.

St. Petersburg Beach, Florida, PARDUODAMAS GERAS NAMAS: 3-jų miegamųjų, 2 prausyklų. Dengtos verandos ir daug kitų pagerinimų. Kaina — \$67.000. Teirautis telefonu (813) 367-1544

Viesdamų Čikagoje

neuzmirškite plaukinti N. ir J. VAZNELIU

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų

proga
nuoširdžiai
sveikiname

visus Kanados lietuvių, krašto tarybos atstovus,
Kanados Lietuvių Bendruomenės apylinkių val-
dybas, brolius ir seseris pavergoje Tėvynėje ir
laisvame pasaulyje. Linkime ištvermės bei ryžto

kovoje ir darbuose už Tėvynės laisvę—

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS
KRAŠTO VALDYBA

Kanados Lietuvių Bendruomenės

apylinkių valdybas, Tautos Fondo apylinkių
atstovybes bei įgaliotinius, lėšų telkimo tal-
kininkus ir visus gausiomis aukomis remian-
čius pavergtos Tėvynės laisvinimo darbą
Kalėdų švenčių ir Naujų Metų
proga nuoširdžiai sveikina —

TAUTOS FONDO
ATSTOVYBĖ KANADOJE

Kanados Lietuvių Fondas

SVEIKINA NARIUS IR VISĄ LIETUVIŲ
BENDRUOMENĘ, LINKĖDAMAS

malonių šventų Kalėdų ir
gražių bei taikingų
naujų metų —

KLF TARYBA

Kalėdinė palaima ir sėkmė
telydi 1979 metais kiekvieną
geros valios sesę ir brolių lietuvių!
Naujo ryžto tėvynės laisvinimo
darbe, vienybės ir broliškos
tarpusavio meilės Toronto
lietuvių tarpe linki —

KLB TORONTO
APYLINKĖS VALDYBA

Linksmų

KALĖDŲ švenčių ir
* laimingų *
NAUJŲ METŲ

linkime sesėms bei broliams
šauliams pavergoje
Tėvynėje ir laisvajame
pasaulyje.

Visus 1979 metų šauliškus darbus skirkime
nepriklausomos Lietuvos atstatymui —

Toronto VI. Pūtvio
šaulių kuopos valdyba

Dr. STASYS BAČKIS, Lietuvos atstovas Vašingtone, savo darbo kabinete

Nuotr. A. Dudaravičiaus

Priėmimas Lietuvos pasiuntinybėje

AL. GIMANTAS

Aišku, JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos suvažiavimo Vašingtone kulminacinis taškas buvo priėmimas prezidentūroje ponios R. Carter globoje. Tačiau nesmagu skaityti mūsų spaudoje palyginti kuklius aprašymus apie priėmimą Lietuvos pasiuntinybėje 1978 m. lapkričio 19 d.

Taip vadinamame "Embassy Row," t.y. 16-oje gatvėje (N.W.), įsikūrusi savo nuosavame pastate, primenančiame europietiška pilaitę, Lietuvos įstaiga nedaro apleistų ar nugyventų rūmų įspūdžio. Tiesa, išorės ir vidaus remontas nemažai padėtų reprezentacijai ir pabrėžtų įstaigos orumą, bet dar nėra "ghost embassy", kaip rašė kažkurie JAV žurnalistai.

Nepaslapstis, kad finansinė padėtis yra ne tik aliarmuojanti, bet gal net ir tragiška, už poros metų laukianti gilių pasekmių, nes laikas lyg tie bibliniai "liesieji metai", vis ryškiau palieka žymę tiek diplomatinės tarnybos asmenyse, tiek pastato sienose, kilimuose ir bendroje aplinkoje.

Vis dėlto minėto sekmadienio popietį pasiuntinybėje buvo šviesi. Įsivaizduokite pusrėčio šimto svečių, "užmusių" erdvokas penkių augštų patalpas! Malonūs šeimininkai rūpestingai viską aprodė, aiškino ir vaišino. Ypač įdomu buvo tiems, kurie pirmą kartą lankėsi pasiuntinybėje ir galėjo jaustis Lietuvos respublikos teritorijoje. Žinoma, likimo ironija šiuo metu yra tokia, kad tik retas atsilankiusių galėjo jaustis esąs savojoje pasiuntinybėje, nes daugumą sudarė Jungtinių Amerikos Valstijų piliečiai.

Lankytojų žavi pasiuntinybėje turimi originalūs paveikslai, meno dirbiniai, istorinės reikšmės nuotraukos, lėlių (lietuviškų vestuvių) rinkinys. Nemažą lankytojų būrį sudarė ir lietuviškojo išeivijos jaunimo atstovai. Jiems itin imponavo pats faktas — lankymasis Lietuvos diplomatinėje įstaigoje, pokalbiai su ministru dr. St. Bačkiu, kuris, kartu su ponija, visą laiką buvo nuoširdūs ir malonūs šeimininkai. Ar tik nepirmą kartą Vašingtone toks gausus būrys tautiečių turėjo progą taip intymiai susipažinti su dar labai svarbia institucija, kurios išorę puošia

valstybinis Lietuvos ženklas, užrašas ir vėliavos kotas, ant kurio reikiama progomis plevesuoja lietuviškoji trispalvė. Namo priekyje — pasiuntinybės automobilis su lietuviškais ženklais ir diplomatinio korpuso registracijos lentelė.

Tą dieną visų ten viešėjusiųjų pokalbiuose vyravo tema — kas darytina, kad tos svarbios

Lietuvis rusinimo tarnyboje

Naujoji vaikų subedievinimo ir nutautinimo akcija Lietuvoje.
Mintys iš IV LTSR mokytojų suvažiavimo

LTSR švietimo ministras A. Rimkus savo kalboje, perskaitytoje 1978 m. birželio 7 d. Lietuvos TSR mokytojų IV suvažiavime, įvykusiame Vilniuje, kalbėdamas apie "tarybinio patriotizmo, tautų draugystės ir proletarinio internacionalizmo jausmų" skiepijamą Lietuvos moksleivijai, džiaugėsi, kad jau "turime 98 (nelietuvių, Red.) mišrias mokyklas, kuriose mokosi 53,5 tūkstančio mokinių arba kas dešimtas bendrojo lavinimo mokyklų moksleivis". Toliau kalbėtojas pažymėjo, kad "reikšmingą poveikį auklėjant moksleiviją tautų draugystės, tarybinio patriotizmo dvasia daro Tarybų Lietuvos ir Tarybų Baltarusijos socialistinės lenktyniavimas".

Jeigu prisiminti, kaip Baltarusijos teritorijoje jau 34 metai susidorojama su ten gyvenančių lietuvių vaikais, neleidžiant jiems net pradžios mokyklose mokytis savo gimtąja lietuvių kalba, jeigu paskaičiuoti, kiek per tą ilgą laikotarpį Baltarusijoje atsirado naujų žmonių, jau nebemokančių savo gimtosios lietuvių kalbos ir jeigu visa tai skaityti, A. Rimkaus žodžiais tariant, "reikšmingu poveikiu", — nesunku suprasti, kas yra slepiama po skambiais tarybinio patriotizmo, tautų draugystės ir proletarinio internacionalizmo žodžiais, brutaliomis priemonėmis skverbiantis į lietuvių vaikų sielas, širdis ir protus.

Toliau savo kalboje A. Rimkus dabartinius Lietuvos ekonomikos ir kultūros kaikiuriuos pasiekimus priskyrė ne darbščiai ir sąžiningai lietuvių tautos priegimčiai, o pabrėžė, kad tai yra "pirmiausia didžiosios (? — aut.) rusų tautos nesavanaudiš-

įstaigos testinumas galėtų būti išlaikytas ilgesnį laiką. Kaikurie tautiečiai turi įdomių sumanymų, pasiūlymų rimtoms svarstyboms ir konkrečiam įsipareigojimui. Gaila tik, kad, bent iki šiol, nieko nesigirdi apie jokią pastangą visa tai koordinuoti ir laukti pozityvių sprendimų. Visi supranta, kad šiuo atveju laikas nėra mūsų pusėje. Dėlto nereikėtų delsti.

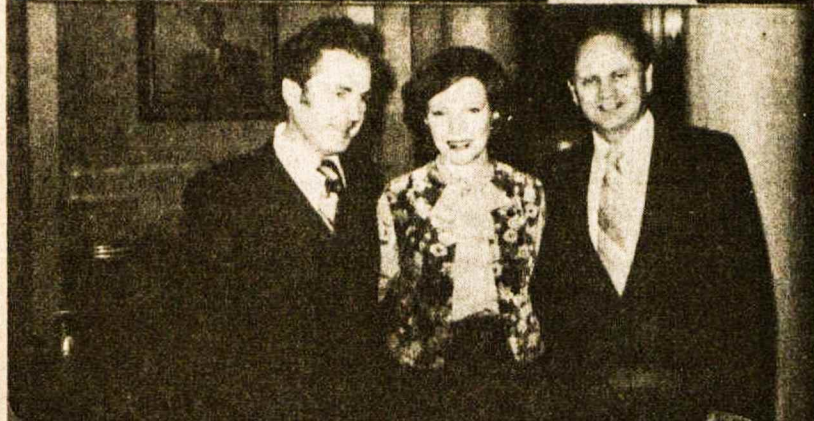
kos (? aut.) paramos rezultatas". Už šią "paramą" A. Rimkus visų Lietuvos švietimo darbuotojų vardu įsipareigojo: "ir ateityje darysime viską, kad išauklėtume moksleivius karštais savo Tėvynės (TSRS — aut.) patriotais, nuosekliais internacionalistais (lietuvių tautos ir jos kultūros ignorantai — aut.), kad nė vieno moksleivio sąmonėje nerastu dirvos nacionalinio užsisikleidimo, atsiribojimo ar išskirtumo sėklos". Iš to aiškėja, kodėl Lietuvos švietimo ministras džiaugiasi, kad grynai lietuviškų mokyklų skaičius Lietuvoje mažėja, o mišriųjų — daugėja.

Kiek augčiau toje pačioje savo kalboje A. Rimkus, prisimindamas Lietuvos KP CK biuro seniai priimtą nutarimą dėl rusų kalbos mokymo Lietuvoje, pasakė: "Naujos vadovėlių, mokyimo priemonių laidos turi užtikrinti, kad visi mokiniai dar vidurinės mokyklos suole gerai išmokyti rusų kalbą". Tai "užtikrinus", savaime suprantama, nors to švietimo ministras nepasakė, vieną kartą bus nutarta, jog tose mišriosiose Lietuvos mokyklose bus nereikalinga mokytis dviem kalbom. Tada užteks vienos rusų kalbos, nes ji dar labiau užtikrins "tarybinio patriotizmo, tautų draugystės ir proletarinio internacionalizmo" pragaištingus siekius Lietuvoje. Lietuvių tauta gali būti surusinta tikiai per mokyklas!

Po savo įsipareigojimo visus Lietuvos vaikus padaryti internacionalistais A. Rimkus, remdamasis kitu LKP CK biuro 1977 m. balandžio 11 d. nutarimu "Dėl Pabiržės vidurinės mokyklos darbo, skiepijant moksleivius ateistinę pasaulėžiūrą", pažymėjo: "Vadovaujantis šiuo dokumentu, kiekvienoje mokykloje būtina sudaryti darnią ir veiksmingą ateistinio auklėjimo sistemą (pasirodo, kad iki šiol toji sistema dar nebuvo tobula! — aut.). Atsidedus, subtiliai reikia dirbti su tais mokiniais, kurie dar nevisiškai išlaisvinę iš religinių įtakos. Turime padėti kiekvienam mokiniui dar mokykloje susiformuoti tvirtą materialistinę pasaulėžiūrą, gerai suvokti religijos žalą, tapti aktyviais ateistais". Štai kokie sisteminiai lietuvių tėvai yra priversti atiduoti auklėjimui ir mokymui savo vaikus!

Kodėl LKP CK savo auka pasirinko Pabiržės, o ne kurią kitą Lietuvos mokyklą? Tai, be abejonės, turėjo ryšį su tuo, kad netrukus vyskupas — tremtinys J. E. Vincentas Sladkevičius iš savo ištėrimo vietos Nemunėlio Radviškių buvo perkeltas į Pabiržę. ("LKB Kronika" 1978 m. 34 nr.)

• Šv. Bernardas iš Clairvaux rašė apie popiežiaus rinkimus: "Šis yra šventas? Tegų meldžiasi už mus. Anas mokytojas? Tegų moko mus ir rašo mokslingas knygas. Trečiasis yra išmintingas? Tegų valdo mus. Rinkite jį popiežiumi!"

JAV sostinėje Vašingtone. Lietuvos atstovas dr. S. Bačkis priėmimo metu pasiuntinybėje kalbasi su jaunimo atstove Birute Sontaitė iš Akrono, Ohio. Žemiau — Baltuosiuose Rūmose dr. A. Razma ir dr. G. Balukas su prezidento J. Carterio žmona Roslyn priėmimo metu

Kristaus Gimimo šventės ir Naujų Metų proga

SVEIKINAME TAUTIEČIUS, ryžtingai kovojančius už tikėjimo laisvę, bendrąsias žmogaus teises, sąžinės laisvę pavergoje Lietuvoje, juos remiančių išeivijų ir linkime visiems bendra ištverme bei ryžtu laimėti trokštamą Lietuvos laisvę, o kartu su ja ir tikėjimo laisvę —

KANADOS LIETUVIŲ KATALIKŲ
CENTRAS

Nuoširdžiai sveikiname

visus mūsų rėmėjus ir visą lietuvišką bendruomenę

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲ METŲ proga

Kristus nuolat su mumis! Tai tikint, mūsų šventės ir kasdienybė įgaus gilesnės reikšmės bei paguodos.

Visus ypatingu būdu prisiminsime kalėdinės novenos maldose. Kalėdinių sveikinimų išlaidas skiriame lietuviškai labdarai —

Nekaltai Pradėtosios Marijos
seserys Toronte

Visus parapijiečius,
Prisikėlimo bažnyčios ir vienuolyno
geradarius bei rėmėjus,
visus kolonijos lietuvių

su šv. Kalėdomis ir
naujais metais sveikina

TĖVAI PRANCIŠKONAI

Augustinas Simanavičius, OFM Antanas Prakapas, OFM
Barnabas Mikalauskas, OFM Eugenijus Jurgutis, OFM
PRISIKĖLIMO PARAPIJA TORONTE

SVEIKINAME

visus mūsų rėmėjus, tėvus,
mokytojus ir mokinius

šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga,

kartu reikšdami padėką už
jūsų paramą ir pasitikėjimą —

Toronto Maironio mokyklos
tėvų komitetas

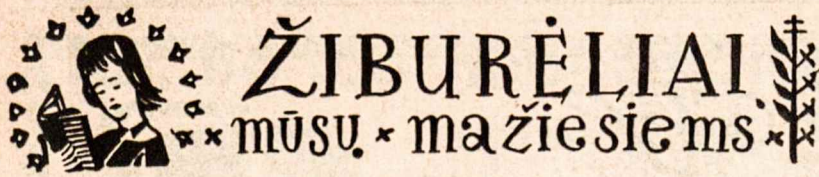

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų

proga sveikiname
medicinos srities
darbuotojus, visus
tautiečius Lietuvoje bei
išeivijoje ir linkime
išlikti stipriam kūnu ir
dvasia —

KANADOS LIETUVIŲ MEDIKŲ SĄJUNGOS VALDYBA

Ką man reiškia Kalėdos?

Rašo Toronto Maironio mokyklos IX ir X skyriaus mokiniai

Kai buvau mažytė, labai laukdavau Kalėdų. Tada man Kalėdos reiškė, kad ateis senelis, atneš dovanų. Galima buvo nueiti pas senelį ir paprašyti kokios nori dovanėlės. Reikėdavo būti labai gerai.

Vėliau aš pamėgau Kalėdų papročius, Kūčias su šieniu ant stalo, su kalėdine plotkele ir burtais. Kūčių vakarą stengėmės susirinkti visa šeima ir artimi žmonės. Kūčių vakarienė skiriasi nuo visų kitų vakarienių savo skirtingais valgiais. Aš visuomet prašau mamą, kad neužmirštų padaryti prėskucių, kisieliaus ir barščių.

Kai paaugau, supratau, kad ir senelis, ir eglutė, ir dovanos, ir vakarienė yra svarbūs dalykai, bet yra dar svarbesni. Aš supratau, jog Kalėdos reiškia, kad Jėzus atėjo ir atnešė mums išganymą. Todėl Kalėdos man reiškia didelį džiaugsmą, Jėzaus atneštą gerą naujieną, kurią Betlėjaus piemenys girdėjo, kai angelai giedojo "Garbė Dievui augštybėse, o žemėje ramybė geros valios žmonėms."

Aldona Sendžikaitė, X sk.

Man šv. Kalėdos reiškia taiką ir ramybę geros valios žmonėms pasaulyje, kiekvienam krašte, kiekviename žmoguje.

Kalėdos yra šventė, kurioje vienas gali kitam padėti arba duoti dovaną. Ta dovana gali būti daiktas arba draugystė.

Daug žmonių pasaulyje yra be šeimų, vieniši. Tokiems žmonėms artimo meilė ir draugystė reiškia labai daug. Todėl dauguma lietuviškų šeimų Kūčių vakarą prie paruošto stalo su kalba maldą ir už visus tuos vargdenius, kurie dėl visokių priežasčių negali Kalėdų švęsti bei sėstis prie tradicinio Kūčių stalo.

Linas Banelis, X

Kalėdos yra Kristaus gimimo šventė. Žmonės laukė ilgus amžius ateinantį ir pasaulį išganymo. Žydai manė, kad išganotojas ateis į šį pasaulį ir bus galingas valdovas, išvaduos žydus iš romėnų nelaisvės ir įsteigs galingą žydų valstybę. Bet Kristus atėjo į šį pasaulį ne kaip galingas žemiškas karalius, o kaip silpnas vaikutis. Jis atėjo ne valdyti kaip karalius, bet kaip Dievas išlaisvinti žmones iš nuodėmės ir nuvesti į dangų. Tai buvo džiaugsmo įvykis tiems, kurie laukė išganotojo. Todėl mes prisimename Kristaus gimimo šventę — Kalėdas kaip džiaugsmo šventę.

Danutė Cepaitė, X

Kalėdos man reiškia Kristaus Kūdikio gimtadienį, kuris yra labai svarbus visiems krikščionims ir man. Kristus nusizeminęs atėjo į pasaulį paprastoje prakartėlėje ant šienelio, kaip pranašauta, atpirtai žmonių. Jis atnešė pagoniškam pasauliui šviesą, rodydamas, kaip žmogus turėtų gyventi ir pasiekti amžinąjį gyvenimą.

Per Kūčias mes valgome 12 pasninkinių valgių ir meldžiamės už tuos, kurie negali švęsti Kalėdų. Vidurnaktį einame į Bernelių Mišias. Kalėdos yra dovanų laikas. Dievas davė žmogui dovaną — savo Sūnų. Jis mirė už mūsų kaltes, mus atpirkdamas ir duodamas pomirtinį gyvenimą. Ir mes vienas kitam duodame dovanėles per Kalėdas, prisimindami Dievo dovaną.

Bernadeta Abromaitytė, X

Vieną vakarą Marija ir Juozapasėjo į Betlėjų. Jiedu įėjo nakvynės, bet niekur nebuvo vietos. Jie nuėjo į gyvulių tvartą, kur ir gimė jų sūnus Jėzus. Danguje ir žemėje buvo daug džiaugsmo. Piemenys iš angelų girdėjo apie Kristaus gimimą ir iš visur atėjo pažiūrėti Kūdikėlio.

Mes su tokiu pat džiaugsmu švenčiame Jėzaus Kristaus gimimą. Mes turime visokių papročių. Dvyliką val. nakties žmonės iš visur ateina į Kalėdų Mišias. Vargonai pirmą kartą užgroja kalėdines giesmes. Visi jas gieda labai džiugiai.

Gailė Saltmiraitė, X

Šių laikų žmonės prieš Kalėdas vaikšto po krautus, siunčia vienas kitam atvirukus, perka eglaites ir t. t. Kartais jie

visiškai pamiršta tikrą Kalėdų mintį. Kalėdos yra Kristaus gimimo diena. Man ta diena reiškia daug džiaugsmo. Aš galiu visą dieną būti savo šelmoje, nueiti į Bernelių Mišias. Tai labai reikšmingos Mišios man.

Donatas Pažerūnas, X

Žmonės, kurie tikrai supranta Kalėdų prasmę, pasijunta dvasiškai apšviesti. Žmonės pamiršta savo piktumus ir priešus, pasidaro draugiški, vienas kitam ištisia ranką padėti, pagelbėti. Šis laikas nėra skirtas tik tai pirkti dovanoms draugams, bet ir atleisti nedraugams.

Zita Prakapaitė, X

Kalėdos yra daugiau, negu atostogos, Kalėdų senis ir eglutės. Kalėdos yra laikas dalinimo ne tik dovanų, bet ir minčių, ir meilės. Visi tomis dienomis būna daug malonesni su savo artimais bei draugais ir net nepažįstamais žmonėmis. Visur galima girdėti linkėjimą "linksmų Kalėdų".

Kalėdos neturi būti praleistos tik kaip laikas poilsui nuo darbo ar mokyklos — žmogus turi pajusti Kalėdų dvasią ir kitiems skleisti.

Dovanos artimam žmogui yra meilės išraiška. Jieškojimas dovanos atrodo sunkus, bet kai duodi kam nors dovaną, tas darbas paliečia širdį ir pažadina jausmą sieloje. Kalėdos yra meilės, taikos ir gerų darbų laikas, kuris turėtų tęstis per visus metus.

Rimantas Budrys, X

Kalėdos man reiškia, kad Kristus gimė. Jis atėjo į pasaulį mūsų mokyti apie Dievą. Karaliai atėjo pas Kristų į Betlėjų ir jam atnešė dovanų. Todėl ir mes duodame kitiems žmonėms dovanas. Mes neturime užmiršti, kad Kalėdos nėra tik gauti ir duoti dovanas kitiems: žmonės turi atsiprašyti visus tuos, kuriems ką nors blogo padarė. Mes turėtume padėti kitiems be jokio atlyginimo.

Paulius Karosas, X

Šiandieną žmonės žiūri į Kalėdas kaip į komercinį dalyką, bet aš savo širdyje žinau, kad Kalėdos reiškia. Maždaug prieš 2000 metų gimė didžiausias pasaulio pranašas Jėzus Kristus — Dievo Sūnus. Dievas pasirinko Mariją, kuri pagimdė Sūnų. Jėzus Kristus, išganotojas, atėjo į pasaulį mūsų išgelbėti.

Alvydas Saplys, IXa

Man Kalėdos reiškia Jėzaus gimtadienį. Laikas prieš Kalėdas vadinasi adventas. Tada visi elgiasi geriau ir kitais daugiau rūpinasi. Kristus gimė tvartelyje. Visi jam nešė dovanas. Jis buvo Karalius visų žmonių — gyvųjų ir mirusiųjų. Jis yra mūsų išganotojas. Per Jį mes gyvenime ir mirsime. Jis mirė, bet jis gyvena su mumis.

Paulius Sukauskas, IX

Šventei besiruošiant

Dienos trumpėja, ateina žiema. Brolukas, sesutė ir aš pradame galvoti apie Kalėdas. Man labai patinka vaikščioti lauke ir paragauti balto sniego. Vakare mes visi trys keliaujame į parką slidinėti. Kaip gražu, kai miestas papuoštas spalvotomis šviesomis. Mama namuose ruošia Kūčias, o tėtė važiuoja į mišką parvežti eglutės.

Mes vaikai ruošiamės dovanas slaptai. Miegoti yra labai sunku, nes galvojame apie Kalėdas.

Dianė Simanavičiūtė, VII

Išmokstame daug dalykų

Kalėdos kiekvienais metais ateina ir praeina, bet visi jų labai laukia. Mes išmokstame daug dalykų apie Kalėdas ir papročius lietuviškoje mokykloje ir šeimoje. Anksčiau ant Kūčių stalo būdavo dvyliką pasninkinių valgių ir po kiekvieną lėkštę būdavo padėta šieno. Po Kūčių vakarienės visi miegodavo, nes tada, sakoma, gyvuliai kalbėdavo. Kas girdėdavo jų kalbą, buvo sakoma, netrukus mirs. Dabar Kūčių nebešvenčiame taip iškilmingai su visais papročiais, bet vistiek tą patį reiškia.

Rima Zavytė, VI

SVETIKINAMTE

savo mielus artimuosius, gimines, draugus, bičiulius,
pažįstamus bei jų šeimas

šv. Kalėdų ir Naujų Metų

proga, linkėdami visiems betlėjinės šviesos skaidraus
džiaugsmo ir gausios palaimos bei didžios sėkmės
naujaisiais metais

Jonas ir Ona Ažubaliai
Elena Aukštakalnienė
Birutė ir Jonas Aukštaičiai
ir šeima

V. V. Augėnai
Ada ir Balys Arūnai
J. O. Adomauskai,
Hamilton, Ontario

Marytė ir Jurgis Astrauskai
Marytė ir Antanas Aulinskai,
Oakville, Ontario
Ada ir Eug. Abromaičiai
Jonas Araminas,
Montreal, P.Q.
A. J. Arštikačiai,
Brampton, Ontario

Jadvyga Barzdaitienė
Rimantas, Nelė ir Jonas Budriai
Marija ir Antanas Basalykai
Genovaitė ir Petras Breichmanai,
Hamilton, Ontario
Joana Budnikienė,
Hamilton, Ontario
Greta Buntinienė,
Elmvale, Ontario
J. K. Bartkai,
Hamilton, Ontario

Birutė, Vytautas Biretos ir dukros
Aldona, Jūratė
Julius, Pranė ir Danutė
Barakauskai
Monika Antanas Bumbuliai
ir dukros
Teresė ir Vladas Bačėnai
Apolinaras Čepaitis
Birutė, Kazimieras
ir Giedrė Čepaičiai
Irena, Vidutė ir Petras Čiurliai
Benas ir Vera Cvirkos,
Simcoe, Ontario
Linda ir Edm. Cicėnai,
London, Ontario

K. ir J. Dervaičių šeima,
Hamilton, Ontario
O. ir J. Dementavičiai
J. Z. Didžbaliai ir sūnūs
Albina ir Jonas Didžbaliai,
Hamilton, Ontario
K. Daunys
Stasys Dabkus
P. ir V. Dalindos

Lina ir Liudas Einikiai
Vladas Eizinas
Marija, Antanas Elijošiai
ir šeima
Marija Gečienė
Albinas Gačionis ir šeima
Vanda ir Petras Garneliai,
Tillsonburg, Ontario
Ona ir Zigmas Girdauskai
K. El. Gudinskai ir šeima,
Hamilton, Ontario

Irena ir Povilas Girnai,
Hamilton, Ontario
S. I. Girdzijauskai
K. S. Gečai
Petras Gaidelis
Vladas Geras su šeima
Elena ir Juozas Girėnai

A. E. Heikiai,
Stayner, Ontario
J. ir V. Ignaičiai su šeima
Jonas ir Jadvyga Ignatavičiai

St. Jaseliūnas
A. D. Jankūnas,
Ancaster, Ontario
Gertruda ir Vladas Jocai
Ona ir Vytautas Juodišiai
Stayner, Ontario
Stasys Juknevičius
Marija ir Stasys Jokūbaičiai
ir dukra
V. ir J. Jasinevičių šeima
M. Jasionytė
Elzbieta ir Emilis Jankai
Vladas ir Petra Jankačiai
M. J. Jakačiai,
London, Ontario
H. P. Juodvalkiai,
Oshawa, Ontario
Ona ir Antanas Jakimavičiai
Aug. Juzeliūnas

J. ir D. Kaunaitės
Albina ir Stasys Kavaliauskai
Olga ir Mykolas Krivickai,
Oakville, Ontario
K. Kaknevičius ir sūnus
V. P. Koveliai,
Hamilton, Ontario
Aldona ir Jonas Kutka,
Welland, Ontario
Aleksandras Kalūza
Elena ir Vytautas Krikščiūnai
Elena ir Bronius Kišonai
Džeja Klibingaitienė ir šeima
Vytautas, Angelė, Rūta Kulniai
V. S. Kneitai,
Oshawa, Ontario
G. J. Kolakauskai,
Hamilton, Ontario

Stasė ir Vytautas Liujos
Gražina ir Haris Lapai
B. E. Liškauskai ir šeima,
Oakville, Ontario
Irena ir Petras Lukoševičiai,
Montreal, P.Q.

V. Matulaitis
Ina, Bronė ir Jonas Maziliauskai
Bronius Mackevičius
Liudvika ir Vaclovas Morkūnai
Genovaitė Mockienė
Br. Mikšys
Stefa ir Marcelius Meškauskai
O. V. Marcinkevičiai
Kostas Meškauskas,
Hamilton, Ontario
M. ir V. Miceika,
Simcoe, Ontario

Stasė, Alfonsas Mazlaveckai
ir Romas

R. J. Nacevičiai
Morta ir Bronius Norkai
Sofija Pyževienė
J. J. Pilipavičiai ir šeima
Irena ir Vytautas Pečiuliai
A. S. Petraičiai
Jonas ir Ona Paviloniai
Romualda, Jeronimas Pleiniai
ir dukros Aušra, Ramunė,
Hamilton, Ontario
Ada ir Valius Poškačiai,
Holland Centre, Ontario
Anelė ir Jonas Puteriai
Pranas ir Marija Pranaičiai
Sonia ir Vincas Paulioniai
Janė ir Stasys Paketurai,
Rodney, Ontario
Joana ir Vladas Plečkaičiai
Stasė ir Mikas Petruliai
A. B. Parėščiai,
Hamilton, Ontario
Aldona, Juozas Petrauskai
ir šeima
A. Paulius,
Hamilton, Ontario
Sofija ir Stasys Rakščiai,
Fruitland, Ontario

Jurgis Račys
Danutė ir Mykolas Regina
Aldona ir Jonas Ranoniai
Monika ir Juozas Rimkai,
Vittoria, Ontario
Alvina ir Vladas Ramanauskai
O. L. Rimkevičiai
Jonas Riauba
K. J. Rugiai
J. A. Ramonai,
Oakville, Ontario
A. P. Ščepavičiai
Genutė ir Augustinas Senkai
Gražina, Petras, Antanas
ir Paulius Stauskai
J. O. Staškevičiai,
Port Colborne, Ontario
A. T. Sekoniai,
Stayner, Ontario

Zosė, Kostas Simonaičiai ir šeima
Viktoras, Ona ir Danutė
Skukauskai
Marija Švelnienė
Kun. Ant. Sabas,
Sudbury, Ontario
P. Siūlys,
Hamilton, Ontario
A. G. Stankai

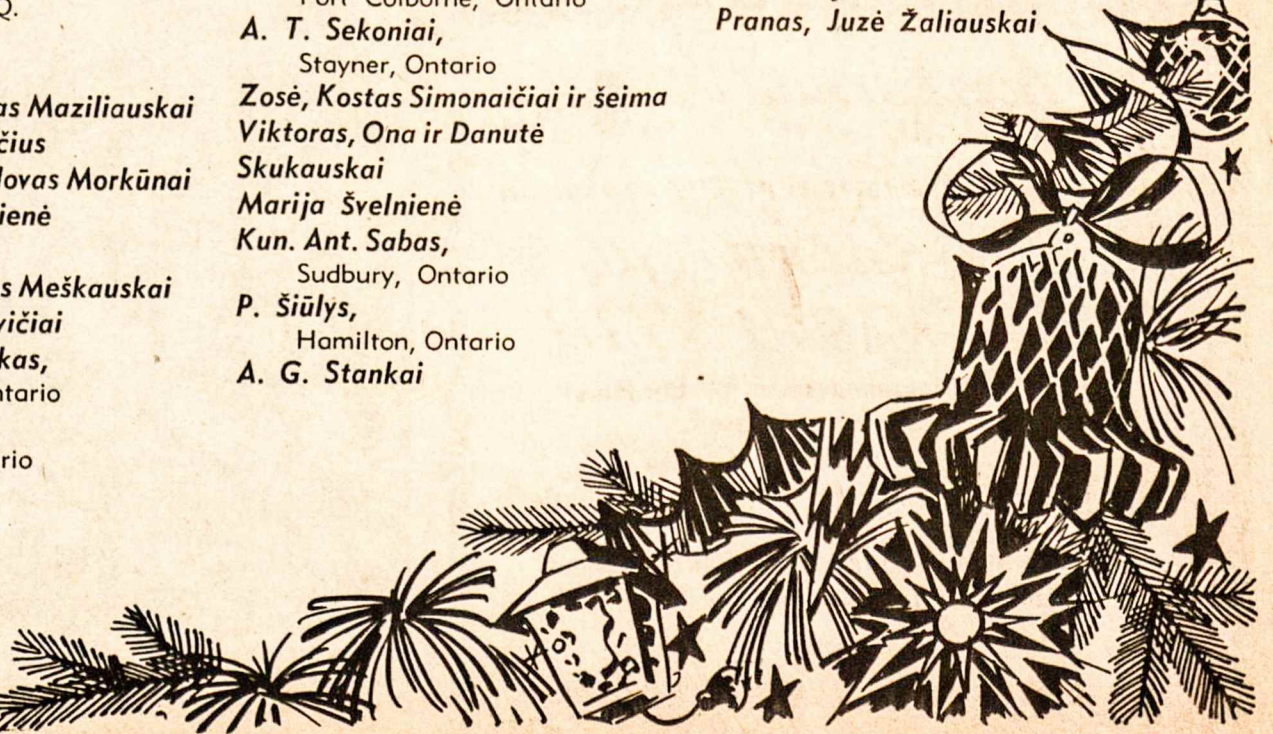
Sofija ir Juozas Skučai,
Montreal, P.Q.
J. J. Šarūnai
Juozas, Zuzana ir Ramunė
Stravinskai
Marija Šenferienė
D. ir Br. Staškevičiai,
Montreal, P.Q.
Marija, Bronys, Audrius
Stundžiai

P. Trečiokienė,
Simcoe, Ontario
Juozas ir Balbina Tamulioniai
G. B. Trinkai su šeima
A. ir St. Urbonavičių šeima
Hamilton, Ontario

Dr. Aleksas ir Aldona Valadkos
Stepas Varanka ir šeima
Petronėlė ir Jonas Vegeliai
E. ir Paulius Vindašiai,
Delhi, Ontario
Magdalena ir Povilas Vaitoniai,
Hamilton, Ontario
Marytė ir Vaclovas Vaitkai
ir dukra Rūtelė
J. Valiukienė
Marija ir Juozas Vaseriai
Bronius ir Elena Vyšniauskai,
Eden, Ontario
J. Vaitkus,
Rexdale, Ontario
Stasys ir Vanda Vaitkai
Vladas, Aldona ir Violeta
Vaitoniai

Stasė ir Antanas Zimnickai
B. K. Zutautai
Monika Žėkienė
M. J. Zubrickai
D. Zulonienė
Bronė Žiobienė ir sūnūs
Domas ir Juzė Žiogai,
Delhi, Ontario

A. O. Želvai,
Oshawa, Ontario
Anelė ir Tomas Žiliai
P. E. Žuliai ir šeima
Marija, Jonas - Bronius Žekai
Juzė ir Kęstas Žuliai
Pranas, Juzė Žaliauskai

KRISTAUS gimimo
ir **NAUJŲ METŲ**
proga sveikiname visus
lietuvius šiaip ir anapus,
linkėdami džiaugsmo,
ištermės lietuviškame
darbe ir viltingų
1979 metų.

**KANADOS LIETUVIŲ
BENDRUOMENĖS
HAMILTONO
APYLINKĖS
VALDYBA**

**Linksmų
ŠV. KALĖDŲ
ir
Laimingų
NAUJŲ METŲ**

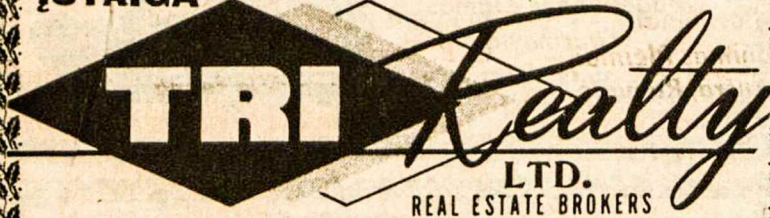
lietuviams linki savininkai —

**VLADAS ir ANANAS
KYBARTAI**

OTTAWA MEAT & CATERING

298 OTTAWA STREET NORTH
HAMILTON ONTARIO
L8H 3Z9
MEAT DEPT. 544-0144
CATERING DEPT. 544-0611

**LIETUVIŠKA NEKILNOJAMO TURTO
PIRKIMO IR
PARDAVIMO HAMILTONE
ISTAIGA**

1127 MAIN STREET EAST,
Hamilton, Ontario L8M 1P2
**Telefonas
549-3594**

**LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ
ir laimingų NAUJŲ METŲ**

savo klientams ir visiems
tautiečiams linki —

ir lietuviai atstovai —

Savininkas
Zigmas Didžbalis
Vincas Sakas
Eduardas Didžbalis

**LINKSMŲ
švenčių lietuviams!**

**York Bakery &
Delicatessen**

49 King William St.
Hamilton, Ont.
Tel. 522-6252

**Linksmų šv. Kalėdų
ir laimingų
Naujų Metų**

linkime savo draugams ir klientams —

WENTWORTH PAINTS LTD.

179 Ottawa St. N. (prie Cannon St.)
Hamilton, Ont., L8H 3Z4
Tel. 544-6565

HAMILTON

BUFFALO, N.Y.

SEKMDIENIAIS PO PAMALDŲ
salėje platinami bilietai į Hamiltono
N. Metų sutikimą, o savaitės dienomis
pas M. Gudinską tel. 547-1967.
Naujų Metų sutikimas įvyks gruodžio
31 d., 7.30 v. v., Jaunimo Centre.
Pasivažiavusite skania šilta vakariene
ir šaltu bufetu. Sampanas, stipriji
gėrimai įskaityti į \$22.50 bilieto kainą.
Gimnazistams — tik \$15.

KLB Hamiltono valdyba

PAPILDOMOS AUKOS. Tautos
Fondui aukuoja \$50: A. Povilauskas;
\$10: J. Miltenis, Hamiltono SLA kuopa.

St. Catharines, Ont.

NAUJĄ APYLINKĖS VALDYBĄ,
senosios kadencijai pasibaigus, vėl
pavesta susidaryti Adolfui Setikui.
Jis rūpinasi ir sudarymu komiteto
Lietuvių Dienai, įvykstančiai kitais
metais St. Catharines mieste. Visuotinis
susirinkimas įvyko lapkričio
26. Kor.

Sault Ste. Marie, Ont.

TAUTOS FONDUI 1978 m. auko-
jo \$40: Vytautas Skaržinskas;
\$20: J. Meškys, V. Mockus;
\$10: V. Aukštikalnis, S. Druskis,
J. Kvaščiauskas, A. Motuzas, H. Ma-
tijošaitis, J. Malskis, A. Skardžius,
J. Valas, J. Zebraitis, A. Zemaitis.

\$6: A. Skaržinskas, A. Vanagienė;
\$5: A. Balčiūnas, B. Dabulskis, R.
Gasperas, R. Galinienė, R. Galinytė,
Ig. Girdzevičius, Ig. Genys, V. Gold-
bergas, S. Grigelaitis, L. Jakumaitienė,
V. Kramilius, A. Motiejūnas, M.
Poškienė, J. Puteikis, P. Puteikis, V.
Poderys, K. Sližys, J. Sendžikas, J.
Skardis, P. Umbrasas, V. Vainutis.
\$4: A. Trakinskas; \$3: B. Svilpa.
\$2: J. Duoba, B. Kaminskas, V.
Liudavičius, J. Okmas, J. Poškus, J.
Pareigienė, J. Skaržinskas, Vincas
Skaržinskas, V. Žurauskas.

Iš viso surinkta \$322. Ačiū vi-
siems!
Igaliotinė J. Gasperienė

Sudbury, Ontario

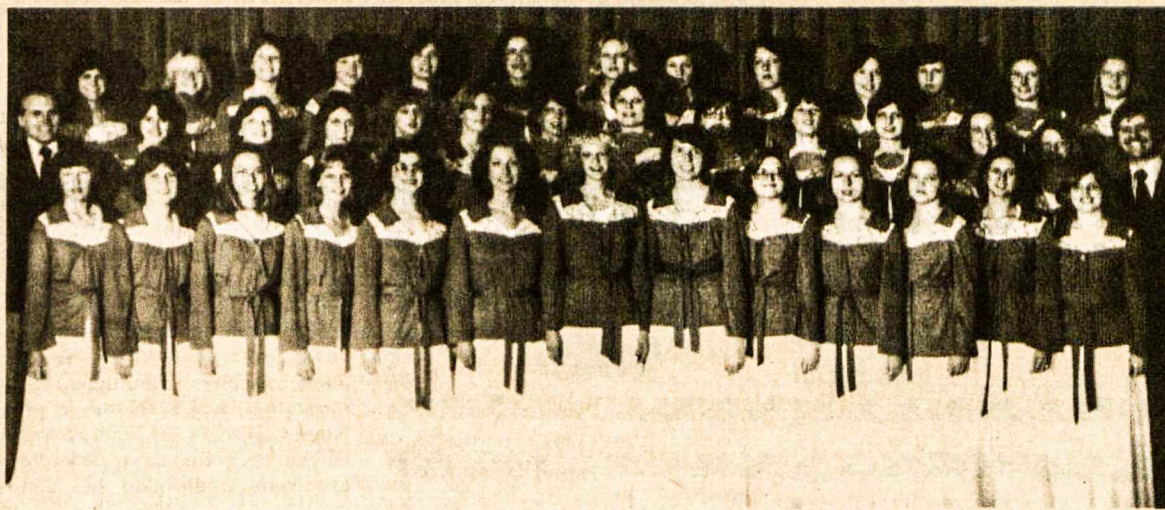
TAUTOS FONDUI aukuoja \$250 —
Petrenas Petras; \$50 — Poderienė
Saliomėja, Venskuskas Petras, Kibickas
Jonas; \$30 — L. J. a. J. Remeikio
atminimui; \$20 — Braškys Antanas,
Rotkis Erikas, Remeikis Kęstutis;
\$15 — Tutinas Kostas, Remeikis Ge-
diminas, Račinskas Romas, Dr.

\$10 — Sabas Antanas, kun., Kul-
nis Liudas, Kusinskis Aleksas, Juš-
ka Vladas, Mazaitis Petras, Rimas
Kazimieras, Jasinskas Jonas, Ragauskas
Izidorius, Gudžiūnas Viktoras,
Poderis Kęstutis, Jutelis Povilas,
Stankus Justinas, Semogas Jonas,
dr. Rukšys Andrius.

\$5 — Bružas Valys, Gatautis Antanas,
Stepšys Vaclovas, Danilevičius

Hamiltono Mergaičių Choras "AIDAS",

vadovai bei tėvų komitetas sveikina visus geraširdžius rėmėjus, bičiulius, lietuviško jaunimo
meninius vienetus bei organizacijas Kalėdų švenčių proga ir linki darbingų 1979 m.

"Jis — kūnas mirštas ir prisikeltas,
Jis — siela amžiais gyva. Ir amžiais
bus gyvas lietuviškos kūrybos rašytas
žodis, gimęs kovoje dėl Dievo vardo
ir augęs kovoje dėl mūsų tautos prisikėlimo
ir brendęs didžiai tautų kultūros garbei..."
(B. Brazdžionis)

**Sveikina visus rėmėjus,
KALĖDŲ švenčių proga
ir linki sveikatos bei
laimės 1979 metais!**

HLDT "AUKURAS"

**HAMILTONO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"**

**Kalėdų
ŠVENČIŲ ir
Naujų Metų**

proga sveikina visus savo
mielus narius ir linki
sėkmės bei Dievo
palaimos ateityje —

VALDYBA

Tėviškės žiburiai • 1978. XII. 21 — Nr. 51-52 (1506-1507) • 9 psl.

**ŠV. Kalėdų ir
Naujų Metų**

proga sveikiname brolius
bei seses šaulius ir linkime
daug šventiško džiaugsmo
laimės 1979 metais,
gražaus ir sėkmingo šau-
liško darbo —

**HAMILTONO DLK ALGIRO
ŠAULIŲ KUOPOS VALDYBA**

SVEIKINAME

visus mūsų mielus klientus, bičiulius bei
pažįstamus ir linkime
linksmų šv. Kalėdų ir
laimingų, sveikų naujų metų.

Sakas Parcel Service

620 Barton St. E.
Hamilton, Ont.
Tel. 544-7239

Savininkai

E. V. Sakai - Sakavičiai

**Linksmų
švenčių!**

Friedrich's Meat & Delicatessen Ltd.

232-234 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 545-4563

Visiems
lietuviams linkime
džiugių šv. KALĖDŲ
ir laimingų NAUJŲ METŲ —

THE J. B. MARLATT

615 Main St. E.
Hamilton, Ont.
Tel. 528-6303

**LINKSMŲ švenčių
lietuviams linki —**

**KLAUS
TRAVEL SERVICE — KELIONIŲ BIURAS**

Ištaigos telefonas 525-3273
Namų telefonas 627-4456

303 KING ST. EAST
HAMILTON, ONT.

**Linksmų
ŠVENČIŲ
LINKIME
LIETUVIAMS!**

JOOSTEN

mėsos gaminiai, įvairūs skanėstai
201 Ottawa St. N.
Hamilton, Ont.
Tel. 544-0533

Užuot siuntę šventinius atvirukus, **Kalėdų** proga nuoširdžiai sveikinam savo artimuosius, gimines, bičiulius, draugus ir pažįstamus, linkėdami malonių švenčių ir palaimos bei sėkmės pilnų **naujų metų**, kartu aukodami Tautos Fondui:

30 dol. — A. F. Rimkai, Z. O. Stasiuliai; 25 dol. — Z. Pr. Sakalai, A. A. Patamsiai, E. Gr. Jasevičiai; 20 dol. — A. Kamaičiai, J. Liaugminas, M. V. Leparskai, St. Kačinskai su mama, El. Kairienė, J. Gimžauskas, A. J. Asmenavičiai; 15 dol. — D. M. Jonikai, I. M. Repečkos, A. J. Deksniai, L. K. Meškauskai. \$25: F. A. Povilauskai. \$15: J. G. Skaisčiai.

10 dol. — P. Pleinys, E. P. Gužai, I. Varnas, E. P. Braziai, E. K. Gudinskai, V. Saulis, M. A. Garkūnai, M. Juodis, P. Lauskas, O. Savickienė, E. J. Mažulaitis, St. J. Pyragiai, Br. Grajauskas ir mama, St. P. Kanopos, J. E. Bubniai, A. A. Eriškaičiai, Pr. Grimas, Juozas Stonkus, E. Br. Milašiai, M. L. Borusai, G. Vl. Stabingiai, A. J. Mikšiai, Elv. J. Bajoraičiai, A. J. Gedrimai, A. J. Mačiukai, A. A. Kybartai, P. I. Zubai, A. G. Grajauskai, N. S. Senkai. 5 dol. — T. Pr. Enskaičiai, St. A. Sukačiai, J. Naujokai, St. Brašienė, John Barons, St. Pilipavičius, St. Kalvaitienė, M. K. Kvedarai.

Už aukas mūsų laisvės kovai nuoširdus **ĄČIO TAUTOS FONDO** Hamiltono apylinkės atstovybė

Balta, balta — kur tik akys mato —
Balta klonius ir laukuos.
Svelnių pūko patalų užklotą
Kiekviena šakelė blizga saulės spindulius...

Šv. Kalėdų
proga sveikiname

visame pasaulyje išsiblaškiusius
lietuvius, šokėjų tėvelius ir rėmėjus,
linkėdami

laimingų 1979 metų

Kristaus gimimo šventė tejungia mus
visus, skleisdama taiką ir ramybę
mūsų širdyse —

"GYVATARAS"

CALGARY, ALBERTA

GAMOS MOKSLŲ MAGISTRO laipsnį gavo Arvydas Krausas, baigęs šiais metais Kalgario universitete studijas. Jo mokslinis darbas "Noise characteristic of current mirrors" yra iš elektros srities, parašytas inžinerijos fakultete pas prof. Dr. I. W. Haslett.

SEŠTADIENINĖ LIETUVIŲ MOKYKLA ir šiais metais tęsia darbą. Pas V. Dubauskienę patalpos yra erdvios. Mokyklos patalpose vyksta ir KLB Kalgario apylinkės valdybos posėdžiai, spausdinamas biuletenis "Kalgario Lietuvių Žinios".

MUZIKOS IR TRANSLIACIJŲ APARATŲ įsigijo KLB valdyba. Šokių, susirinkimų, mokykloje bus paranku naudotis ir nereikės kitių įrenginių.

GAUTA SIUNTA KNYGŲ lietuvių rašytojų angli kalba. Gera proga įsigyti knygų. Kreiptis pas V. Dubauską. Kor.

KARIUOMENĖS SVENTĖS MINĖJIMĄ surengė KLB Kalgario apylinkė Stanley Park Com. salėje lapkričio 25 d. Salės scena buvo puošta natūralaus dydžio kritusiems už Lietuvos laisvę paminklu (K. Dubausko improvizacija) ir šoninė dekoracija (B. Simonėlienės). A. Vyšniauskas vadovavo minėjimo programai. Kanados ir Lietuvos vėliavos įnešė P. Balsaitis ir P. Gluoksnys palydimi jaunimo atstovų. Buvo sugiedoti Lietuvos ir Kanados himnai. Apie kariuomenės organizavimo sunkumus, kovas su bolševikais, bermontininkais, lenkais ir Klaipėdos krašto atvadavimą kalbėjo A. Nevada, kuris Lietuvon atvyko tuo laiku iš Amerikos ir pats matė žygiuojančius bei pasirušiusius ginti tėvynę lietuvių karius. Kariuomenės drausmę, pastikėjimą vadovybe ir lietuvių kariuomenės istoriją žymis. Dėl riboto laiko A. Nevada gerai paruoštą kalbą sutrumpino. Išvardinęs Albertos provincijoje gyve-

nančius karius, A. Nevada paprašė minutės susikaupimu pagerbti kritusių kovose už laisvę.

K. Dubauskas ir Julija Vyšniauskienė padėkdamavo J. Aisčio eilėraštį — "Partizanų mirtis". Verutė Krausaitė paskambino pianinu "Leiskit į tėvynę". Aidona Lederytė padainavo "Tykiai, tykiai Nemunėlis teka..." ir "Where are all flowers gone". D. Sukys pagrojo armonikėle karių mėgstamą anglišką dainą. Lietuvių seštadieninė mokykla (mokytoja Elv. Krausienė ir Audrutė Salkauskaitė, Veronika Krausaitė ir Aldona Dubauskaitė) paruošė pritaikytą minėjimo dienai montažą iš K. Inčios lietuviškų eilėraščių "Už tave, brangi tėvyne..." ir angli kalba "Why wear a Poppy..."

Į minėjimą atvyko Albertos provincijos parlamento atstovas J. Kushner, kuris perdavė Albertos lietuviams sveikėjimus ir pagyrė rengėjų už pagerbimą tu, kurie paaukojo gyvybę, kad mes ir mūsų jaunimas gyventų laisvėje bei taikoje. Apyl. pirm. Al. Sukys, pasveikinęs visus atvykusius, supažindino su svečiais ir priminė savo kalboje, kad karių pasišventimas ir aukos turi rasti atgarsį jaunimo širdyse. Tada ir Lietuvos laisvės žiburys neužges.

Po kalbų ir meninės programos buvo vakarienė ir šokiai. Prie knygų stalo buvo galima gauti lietuviškų knygų, ženkliukų, apžiūrėti idomų partizanų nuotraukų montažą (K. Dubausko paruoštą).

Šių metų kariuomenės minėjimui buvo rimtai pasiruošta. Scenos papuošimas buvo įspūdingas ir nepamirštamas. Kol gerblame ir prisimename žuvusius už Lietuvos laisvę, išliekame lietuviams ir savo tėvynės gyvaisiais liudininkais bei atstovais. Kor.

Wawa, Ontario

ANTANAS BEKINTIS, dirbęs 31 metus Alg. Ore Division bendrovėje, išėjo pensijon. Penkiolika metų dirbo kalviu, 16 metų prižiūrėtoju. Bendrovės vadovybė suruošė šaunias išleistuves, kuriose dalyvavo 135 asmenys. Išstvermingasis pensininkas buvo gražiai pasveikintas ir apdovanotas. Unija taip pat suruošė gražias išleistuves. Svečias

London, Ontario

LIETUVISKI DRABUŽIAI MUZEJŲJE. Šimtmečio muzėjuje, 325 Queen's Avenue, vyksta daugiakultūrė paroda nuo š. m. lapkričio 20 iki sausio 14 d. Joje dalyvauja 17 tautybių, ju tarpe ir lietuviai. Dalis lietuvių rodo yra atvežta iš Museum of Man, Otavoje, dalis ju parūpinta Londone (ju tarpe yra gražūs tautiniai drabužiai, šiaudinių eglutė ir t. t.). Didėsni lankytojų skaičius paskatintu surengimą daugiau panašių parodų. Muzėjus atidaro penkis darbo dienas nuo 9 v. r. iki 9 v. v.; šeštadieniais — nuo 9 v. r. iki 5 v. p. p., sekmadieniais — nuo 2 v. p. p. iki 5 v. p. p. Įėjimas nemokamas. D. E.

NUOSIRDI PADEKA DIRBU-SIEMS. Rudenį įvykęs spaudos balius mūsų bus ilgai prisimintas. Jo rezultatai (\$2685.28 pajamų ir 676.64 gryno pelno, o taip pat pilna salė svečių) prašoko net mūsų pačių viltis. Tai buvo malonus atlyginimas už mūsų visų pastangas. Nuosirdus ačiū visiems talkinusiems, ypač klebonui kun. J. Staškui, O. Svilpienei, L. Zabolionienei, I. Daniliūnienei, O. Kudukienei, M. Svilpienei, E. Paulionienei, J. Launikačiui, L. Eimantui, V. Vaitkui, S. Zulpai, o taip pat — G. Petrauskienei, J. Launikačienei, J. Eimantienei, V. Gudeliui, J. Čegiui, Sakiniui, P. Jokšai ir jaunosios kartos atstovams — E. Petrauskaitė, R. Miškinyte ir J. Butkui bei visai eilei kitų, mums talkinusių.

Ačiū labai ir linksmų švenčių jums visiems!

Jums dėkingas E. Daniliūnas

• Būti 70 metų jaunu yra kartais daug linksmiau, kaip būti 40 metų seniui (Oliver Wendell Holmes).

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga SVEIKINAME

visus okviečius —
Pranas ir Zita
Linkevičiai

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ir laimingų Naujų metų

giminėms, draugams ir pažįstamiems linki —

Teklė, Petras
Kareckai ir šeima

Hamilton, Ont.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas
830 Main Street E., tel. 544-7125 LBM 1L6

TALKA

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Kapitalas — virš \$12,000,000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santaukas 9%
term. depozitus 1 m. 10%
term. depozitus 3 m. 9 3/4%
pensijų fondas 9 3/4%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas 11%
nekiln. turto pask. 11%

PIGIOS ATOSTOGOS

• Bilietai, rezervacijos, kainos į Lietuvą ir visas kitas šalis • Grupiniai skrydžiai bei ekskursijos • Kelionės laivais ir autobusais • Jau per 50 metų patarnaujame Hamiltono ir apylinkės keleiviams

1922 — 55 metai — 1977

• Greitai, mandagūs, žinoviški patarnavimas • Visais keliuonų reikalais kreipkitės į

Florida, Meksikoje, Havajuose, Barbadoje, Ispanijoje, Karibuose, Pietų Amerikoje

TRAVEL SERVICE 58 JAMES ST. N. HAMILTON 525-8686

AMERICAN EXPRESS Travel Service REPRESENTATIVE

Sveikiname

mielus savo gimines, bičiulius, pažįstamus

ŠV. KALĖDŲ proga ir linkime laimingų 1979 metų — Elena ir Vytautas Bilevičiai
Hamilton, Ont.

ŠV. KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ

švenčių proga sveikiname gimines, draugus ir pažįstamus —

Juozas Andriukaitis ir Adelė Andriukaitienė

SVEIKINAME

mielus savo gimines, bičiulius ir pažįstamus, linkėdami malonių bei džiaugsmingų

ŠV. KALĖDŲ ir sėkmingų

NAUJŲ 1979 METŲ —

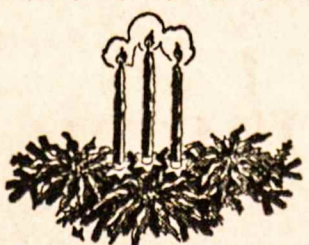
O. V. Kudžmienė ir šeima
Hamilton, Ont.

Linksmų švenčių!

The Olympia Beauty Centre

93 King St. E., Hamilton, Ont.

Savininkas lietuvis Tel. 529-3109
Jonas Norkus 528-6206

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų naujų metų lietuviams klientams linki —

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113
826 QUEENSTONE RD., STONEY CREEK — 560-6010
• GUELPH LINE prie PROSPECT, BURLINGTON — 639-0510
• LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 525-9641

Sveikiname

draugus ir pažįstamus

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲ

METŲ proga — Vytautas ir Genutė
Agurkiai Hamilton, Ontario

ŠV. KALĖDŲ proga sveikiname

gimines, draugus, pažįstamus Kanadoje ir JAV-se, linkime

džiugių bei sėkmingų **NAUJŲ METŲ** —

Mageliona ir Zigmas
Laurinavičiai ir
sūnus Viktoras
Hamilton, Ont.

Linksmų švenčių

lietuviams linki —

Fanny Nadel

Tel. 549-3015

NADEL FUR Company Limited

MANUFACTURERS OF FINE FURS

281 Ottawa St. N., Hamilton, Canada L8H 3Z8

Linksmų Kalėdų švenčių, turtingų ir laimingų naujų metų linki savo klientams —

Knight TV

AND APPLIANCES LTD.

SALES & SERVICE

168 Locke St. S., Hamilton, Ont.

Telefonai: 522-5028 522-5652

Krautuvės savininkas AL PILYPAITIS

Toronto Lietuvių Jaunimo Ansamblis "Atžalynas" sveikina

su ŠV. KALĖDOMIS ir NAUJAIS METAIS visus šokėjus, mokytojas, meninius lietuvių vienetus, organizacijas, plačiąją lietuvių visuomenę, pavergtuosius tautiečius ir linki visiems ištvermės, jaunatviško džiaugsmo bei laimingos ateities

Toronto Lietuvių Moterų Šalpos Grupė "Daina"

sveikina visus šalpos rėmėjus, linkėdama

**Linksmų
ŠV. KALĖDŲ**

ir laimingų bei sveikų naujų metų

Prisiminkime tautiečius, kurie negali savimi apsirūpinti.

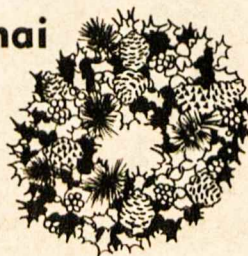
Toronto Lietuvių Moterų Šalpos Grupė "Daina"

Nuoširdūs sveikinimai

bei linkėjimai nariams,
bičiuliams ir pažįstamiems

**Šv. Kalėdų ir
Naujų Metų
proga —**

PASAULIO LIETUVIŲ
INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ
SĄJUNGOS VALDYBA

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų
proga savo gimines, draugus ir pažįstamus
sveikina —

Regina ir Petras Bražukai

**Džiugių Kalėdų
švenčių ir sėkmės
kupinų naujų metų**

bičiuliams ir artimiesiems
nuoširdžiai linki —

Sofija ir Jonas Tumosa

Kaip buvo išgelbėtas Lemchenas

Pora epizodų butovės nuotrupoms paryškinti

LIUDAS BALVOČIUS

Negalėčiau dabar tiksliai nusta-
tyti datas, kada II D. karo metu į
Lietuvos valstybinę leidyklą atėjo
dirbti keli žydai. Galėjo tai būti 1942 m.
pradžia. Jiems tokia "pramoga" buvo
leista todėl, kad čia oficialiai trūko
keliolikos specialistų.

Ką dirbo vienas antras iš jų —
nebeprisimenu, bet dviejų gerai atsi-
mėnu. Pirmasis buvo popieriaus pjaus-
tymo specialistas ir jam buvo pavesta ope-
ruoti didžiąją popieriaus pjaus-
tymo mašiną. Antrasis buvo žino-
mas kalbų mokovas, geras litua-
nistas (savo laikui net Jono Jablons-
kio daugeliui statomas pavyzdžiu, kad
galima padorioti mokėti lietuviškai), o
čia dabar gavęs korektoriaus darbą. Tas
antrasis buvo ir mano senas pažįsta-
mas dar iš studijų dienų ir jo vardą bei
pavardę galiu užrašyti be klaidos — tai
Chackelis Lemchenas. Jo trumpa bio-
grafija yra Lietuvių Enciklopedijos pa-
pildymų tome. Kiek plačiau esu užti-
kęs ir Mažojoje lietuviškoje tarybinėje en-
ciklopedijoje. Čia tik pažymėsiu, kad
jis yra gimęs 1904 m. Papildė, vos me-
tais vyresnis už šio rašinio autorių, bet
jau tokio amžiaus, kada apie jį rašyti šioje
puselėje gal jau ir nebepavojinga, nes
vargu, ar jis begali būti kandidatas į
Sibirą ar į kitą "poilsio" vietą.

Taigi, tais metais — 1942, 1943 ir 1944 m. pradžioje, jei
neklustu, Ch. Lemchenui buvo leista
dirbti Valstybinėje leidykloje. Nors ope-
cialiai jie buvo leisti čia ateiti kaip spe-
cialistai, bet tikroji priežastis buvo
kita. Greičiausiai tai buvo savotiškas
jo — ir kitų tautiečių — gelbėjimas iš
žydus ištikusių nelaimės arba net ir pra-
žūties.

Tuo metu Valstybinė leidykla leido —
ar tik ruošėsi leisti — vieną žodyną.
Tai Fulsto, Sulco ir Talmanto lietuviš-
kai-vokišką žodyną. Tarp autorių ma-
tome du vokiečius, kurių pavardės da-
bar ten Lietuvoje yra virtusios keiksma-
žodžiais. Kaip žinome, Tėvas jėzuitas
Fulstas buvo įtakingas žmogus jau ne-
prikllausomos Lietuvos laikais, turėjęs
placius ryšius su vietos katalikų veikė-
jais. Dabar vėl atsiradęs Lietuvoje irgi
buvo veiklus. O Valstybinės leidyklos
priekyje — aišku, šalia patikėtinio
Eisentrauto — stovėjo Antanas Kniukšta,
katalikų žmogus.

Taigi, tas pasaulėžiūrinis sutapimas ir
kaikieno noras būti tarp žodyno autorių
(turiu galvoje dr. A. Solcą, tuo metu ge-
stapininką) ir galėjo būti tikroji prie-
danga ar proga Ch. Lemchenui gelbėti.
O kaip anksčiau minėjau, jis mokėjo daug
kalbų, tad ir buvo puikus kandidatas į
žodyno korektorių.

Ar mano kairurie čia išvedžiojimai su
pagrindu, gal paryskins kiti, kuriems anas
laikotarpis yra geriau užsilikęs atmintyje
arba arčiau priimanas iš rašytinių do-
menų.

Dirbant vienoje įstaigoje ir, be to, iš
seniau buvus gana ge-

rais pažįstamais, nekartą teko su Ch.
Lemchenu pasikalbėti. Savime aišku, kal-
bos sukosi apie nelemtajį to meto gyve-
nimą... ir politiką. Nė karto neteko iš jo
išgirsti priekaišto lietuviams. Priekaiš-
tingesnis gal buvau aš pats, kai prasidėjo
vokiečių armijos nesėkmės, nes Ch. Lem-
chenas ėmė pastebimai džiūgti. Ir ypač jo
nuotaika kilo, kai paaiškėjo sovietų karinė
persvara, o vokiečiai ėmė vis dažniau kal-
bėti apie fronto "ištiesinimą". Jis mto ra-
dijo pranešimais iš Maskvos ir išsigel-
bėjimą matė bolševikų grįžime.

Klausyk, — kartą tariu jam, — ar pa-
galvoji, jei bolševikai grįš, koks bus mūsų
likimas. Ar negeriau būtų, kad pasikarto-
tų I Didžiojo karo istorija: vokiečiai žlunga,
bet ir bolševikai neatsikelia, o mes galė-
tume atsistatyti bei apsisaugoti nuo jų,
kartu apsaugodami ir jus? (Kokia pala-
iminta svajonė bei tikėjimas analogijomis!).
Atsitraukdami vokiečiai gali jus visiškai
sunaikinti.

Kitą kartą kalba sukosi apie pokarį. Ir tai
bene dviem aspektais.

— Ar manai, kad pokaryje liksi gyventi
Lietuvoje? — Per daug kapų, — aiškino
jis. — Be to, turiu brolių Pietų Afrikoje,
bene būtų geriausiai ten iškelti.

Kitas aspektas — tai atsiskaitymas su
vokiečiais. Jis tarė, kad nepakaks nusikaltėlių
sušaudymo, jie užsitarnavę kažko daugiau.
Kad verti ir pakankimo, jis to neminėjo.

— Ar manai, kad pokaryje liksi gyventi
Lietuvoje? — Per daug kapų, — aiškino
jis. — Be to, turiu brolių Pietų Afrikoje,
bene būtų geriausiai ten iškelti.

Kitas aspektas — tai atsiskaitymas su
vokiečiais. Jis tarė, kad nepakaks nusikaltėlių
sušaudymo, jie užsitarnavę kažko daugiau.
Kad verti ir pakankimo, jis to neminėjo.

— Ar manai, kad pokaryje liksi gyventi
Lietuvoje? — Per daug kapų, — aiškino
jis. — Be to, turiu brolių Pietų Afrikoje,
bene būtų geriausiai ten iškelti.

Kitas aspektas — tai atsiskaitymas su
vokiečiais. Jis tarė, kad nepakaks nusikaltėlių
sušaudymo, jie užsitarnavę kažko daugiau.
Kad verti ir pakankimo, jis to neminėjo.

— Ar manai, kad pokaryje liksi gyventi
Lietuvoje? — Per daug kapų, — aiškino
jis. — Be to, turiu brolių Pietų Afrikoje,
bene būtų geriausiai ten iškelti.

Kitas aspektas — tai atsiskaitymas su
vokiečiais. Jis tarė, kad nepakaks nusikaltėlių
sušaudymo, jie užsitarnavę kažko daugiau.
Kad verti ir pakankimo, jis to neminėjo.

— Ar manai, kad pokaryje liksi gyventi
Lietuvoje? — Per daug kapų, — aiškino
jis. — Be to, turiu brolių Pietų Afrikoje,
bene būtų geriausiai ten iškelti.

Kitas aspektas — tai atsiskaitymas su
vokiečiais. Jis tarė, kad nepakaks nusikaltėlių
sušaudymo, jie užsitarnavę kažko daugiau.
Kad verti ir pakankimo, jis to neminėjo.

— Ar manai, kad pokaryje liksi gyventi
Lietuvoje? — Per daug kapų, — aiškino
jis. — Be to, turiu brolių Pietų Afrikoje,
bene būtų geriausiai ten iškelti.

Kitas aspektas — tai atsiskaitymas su
vokiečiais. Jis tarė, kad nepakaks nusikaltėlių
sušaudymo, jie užsitarnavę kažko daugiau.
Kad verti ir pakankimo, jis to neminėjo.

— Ar manai, kad pokaryje liksi gyventi
Lietuvoje? — Per daug kapų, — aiškino
jis. — Be to, turiu brolių Pietų Afrikoje,
bene būtų geriausiai ten iškelti.

Kitas aspektas — tai atsiskaitymas su
vokiečiais. Jis tarė, kad nepakaks nusikaltėlių
sušaudymo, jie užsitarnavę kažko daugiau.
Kad verti ir pakankimo, jis to neminėjo.

— Ar manai, kad pokaryje liksi gyventi
Lietuvoje? — Per daug kapų, — aiškino
jis. — Be to, turiu brolių Pietų Afrikoje,
bene būtų geriausiai ten iškelti.

Kitas aspektas — tai atsiskaitymas su
vokiečiais. Jis tarė, kad nepakaks nusikaltėlių
sušaudymo, jie užsitarnavę kažko daugiau.
Kad verti ir pakankimo, jis to neminėjo.

imtas. Davė jam. "peckurio" darba kažkur
Putvinskio gatvėje vokiečių užimame name.
Tačiau išverstus lankus ir dabar reguliariai
pristatinėjo man į namus, kiekvieną kartą
sargybinio palydimas.

Tuo pat metu, t.y. 1944 m. pavasarį, jis
pergyveno labai dideli sukrėtimą. Šančių ge-
tę buvo kablais pagauti abu jo sūnūs, ir jis
nežinojo, kur jėdu išvežti. Kai 1945 m. jis
pats išėjo gyvas iš Dachau mirties la-
gerio Vokietijoje, sako vykęs Lietuvon tuo
sumetimu, kad gal ten grįš ir jo vaikai. Taigi,
jis neišvyko Pietų Afrikon, o grįžo ten, "kur
per daug kapų".

Išvykdamas iš Kauno, aš norėjau dar
perduoti kelis šimtus markių honoraro už
minėtąjį vertimą. Jo negalėjau besurasti,
bet užtikau jį pažįstancius, tada atvarytus
Nepriklausomybės aikštės vieno namo kieman.
Tarp kitko, jie nenorėjo imti pinigų, o prašė
produktų. Laimingų sutapimų buvau pirkęs
galvijinių taukų, tad porą kilogramų jam
perdaviau. Ar gavo — nežinau.

Siandien tik tiek nežinau, kad Ch. Lem-
chenas, grįžęs Lietuvon, ypač būdamas "Minties"
redaktorium, yra atlikęs daug darbo, kurį
turėjo atlikti lituanistai, nublokšti į Vakar-
us.

Antras epizodas. 1915 m. balandžio mė-
nesį mano tėvų mūsų bažnytkaimyje pasitiko
vieta gyventojas Morkis ir linksmai tarė:

— Pons Balaboševičiau (taip jis ištar-
davo subajorintą mano tėvo Balvočiaus pa-
vardę, nors to mano tėvas labai nemėgo),
jau greitai ateina mūsų broliai. Pamatysi,
kas bus.

Po mėnesio, rusų frontui galutinai sugriuvus,
pasirodė tų "brolių" pirmieji kariniai daliniai, ir
Morkis buvo patenkintas. To pat bažnytkaimio
kitas gyventojas Benskis buvo santūresnis,
ir kai kartą pro frontą prasiiveržė rusų ka-
zokai čia pasipylė, jie daugiausia ir lankė
Benski. O mano tėvui anksčiau minėtasis
"pamatysi" nekartą brangiai kainavo. Vokiečių
reklizinėse ir kitokiose įstaigose tarnavo ne
vienas iš Morkio tautiečių ir jie rodydavo
savo galią, nesivaržydami nė smurto veiksmų.

Tačiau čia reikia pritilti, nes koks at-
viro žodžio mėnraštis gali čia jau įžiūrėti
antisemitizmą, kaip įžiūrėjo nesenoje vysk.
Brizgio knygoje.

"Nukankintieji kovoja drauge su mumis... Jie
stiprina mūsų gretas... Tebus pašlovinti
neusilenkę prieš netiesą." ARKIV. M. REINYS
Vladimiro kalėjime

Tačiau čia reikia pritilti, nes koks at-
viro žodžio mėnraštis gali čia jau įžiūrėti
antisemitizmą, kaip įžiūrėjo nesenoje vysk.
Brizgio knygoje.

"Nukankintieji kovoja drauge su mumis... Jie
stiprina mūsų gretas... Tebus pašlovinti
neusilenkę prieš netiesą." ARKIV. M. REINYS
Vladimiro kalėjime

Tačiau čia reikia pritilti, nes koks at-
viro žodžio mėnraštis gali čia jau įžiūrėti
antisemitizmą, kaip įžiūrėjo nesenoje vysk.
Brizgio knygoje.

"Nukankintieji kovoja drauge su mumis... Jie
stiprina mūsų gretas... Tebus pašlovinti
neusilenkę prieš netiesą." ARKIV. M. REINYS
Vladimiro kalėjime

Tačiau čia reikia pritilti, nes koks at-
viro žodžio mėnraštis gali čia jau įžiūrėti
antisemitizmą, kaip įžiūrėjo nesenoje vysk.
Brizgio knygoje.

Sveikiname

mielus savo gimines, bičiulius ir
pažįstamus, linkėdami malonių

bei džiugių **KALĖDŲ**

ir sėkmingų **NAUJŲ METŲ** —

ANGELĖ ir SIGITAS KAZLAUSKAI

Linksmų Kalėdų

švenčių ir sėkmės pilnų

Naujų Metų

giminėms, draugams ir pažįstamiems
linki —

ONUTĖ ir ALFONSAS
SKREBŪNAI

LINKSMŲ
ŠV. KALĖDŲ
BEI PILNŲ
SĖKMĖS IR
SVEIKATOS
1979
metų
visiems savo
giminėms,
draugams,
bendra-
darbiams bei
pažįstamiems
linki —

VACLOVAS ir JULIJA SKREBŪNAI

šv. Kalėdų Naujų Metų

proga sveikina gimines, bičiulius,
draugus bei pažįstamus —

EMILIJA ir POVILAS
JARAŠIŪNAI

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ,

laimingų ir džiugių
NAUJŲ METŲ

giminėms, draugams ir
pažįstamiems linki —

VINCAS, LORETA ir ANTANAS
RUTKAUSKAI

PARIS TEXTILES

2316 Bloor St. West
Tel. 766-7092

SVEIKINA visus lietuvių švenčių proga ir praneša,
kad sausio 5 d. turės didelį išpardavimą
įvairių medžiagų

SVEIKINAME visus

Kristaus gimimo švenčių proga,
linkėdami laimės ir taikos ateinančiais metais.SIGITA ir VYTAUTAS
AUŠROTAI

LINKIME

visiems pažįstamiems

linksmy

šv. Kalėdu

ir laimingų naujų
1979 metų —

Ona ir Alfonsas Biveiniai

Džiugiu

šv. Kalėdu

ir laimingų
NAUJŲ METŲlinkiu visai giminei bei
artimiesiems —

JURGIS JUODIKIS

Kalėdu švenčių ir
Naujų
Metų proga

sveikiname visus gimines,

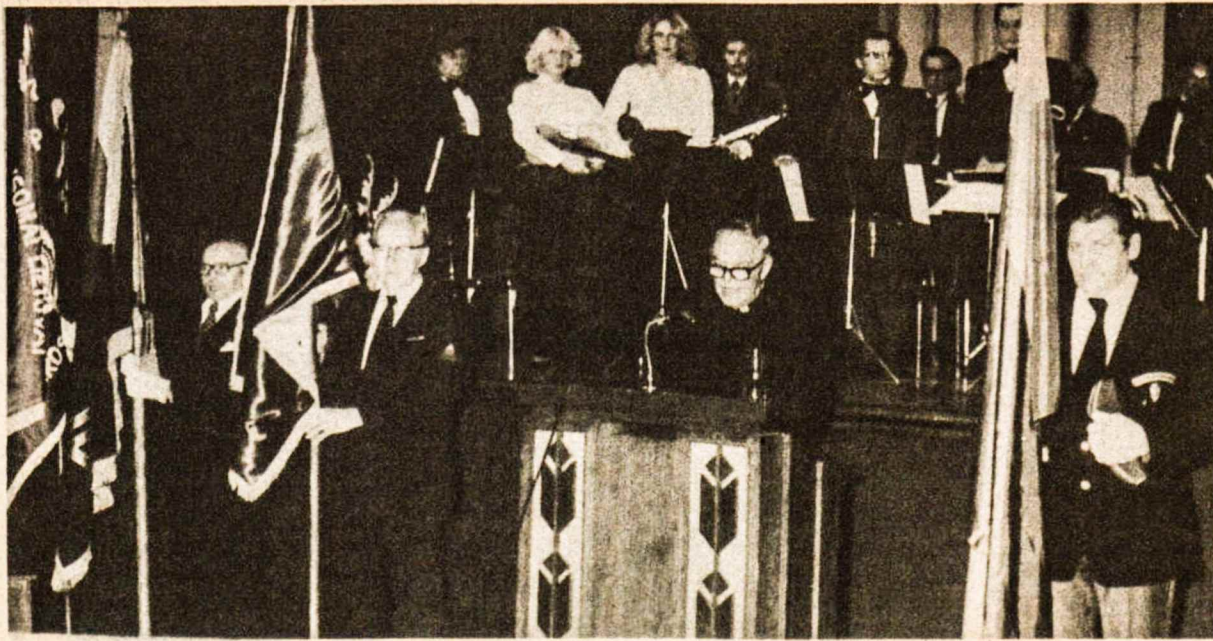
draugus bei pažįstamus —

M. B. Genčiai ir
mamaLinksmų
šv. KALĖDŲ
ir laimingų
NAUJŲ METŲlinki savo klientams,
draugams ir
pažįstamiems —HENRIKAS, DALIA STEPONAIČIAI
DUKRA KRISTINA ir SŪNUS PETRASLinksmų
šv. KALĖDŲ ir
laimingų
NAUJŲ METŲlinkim savo draugams,
pažįstamiems ir
giminėms —A. J. BIRGIOLAI ir
sūnus EIMUTIS

Sveikiname

KRISTAUS
GIMIMO
ŠVENČIŲ

proga, linkėdami

laimės ir džiaugsmo
NAUJAIS METAIS —R. A. GRIGONIAI
ir
SŪNUS

Lietuvos kariuomenės šešiasdešimtmečio minėjime Toronte: vėliavos su palydovais, "Estonia" orkestras ir kun. P. Ažubalis, skaitantis invokaciją

PRANEŠIMAS IŠ BRAZILIJOS

Spaudos šventė ir kunigų sueiga

PR. GAVĖNAS

Lietuvių spaudos diena

1978 m. lapkričio 19 d. Sao Paulo lietuviai, minėdami vietinio savaitraščio "Mūsų Lietuva" gyvavimo 30-metį, atšventė Brazilijos lietuvių spaudos dieną.

Šventė po nemažos propagandos buvo pradėta Mišiomis, kurias laikė pagrindinis "ML" steigėjas ir ilgametis jos redaktorius prel. Pijus Ragažinskas kartu su dabartiniu jos redaktorium kun. Pr. Gavėnu. Šventovė buvo pilnutėlė tautiečių, atvykusių net ir iš tolimų apylinkių. BLK B-nės choras giedojo liturgines giesmes. Po Evangelijos atsakingasis "ML" redaktorius Vyt. Bacevičius priminė lietuviško laikraščio svarbą kolonijos gyvenime ir reikalą jį remti, o kun. Pr. Gavėnas iškėlė lietuvių kalbos įvertinimą pasaulinio masto mokslininkų pareiškimuose.

Per aukojimą, kartu su liturginėmis aukos dovanomis, mergaitė ir berniukas, vaizduodami senus lietuviškos spaudos platiniojus, atnešė paskutinį "ML" numerį kaip simbolį ilgamečio tautiečių darbo ir aukos savo spaudai išlaikyti.

Pietums svečiai užėmė visas tris Jaunimo Namų sales — per 300 svečių. Grojo lietuviška muzika, vietiniai Palangos tunto skautai linksmino svečius savo skautiškom dainom. Vyko maža loterija ir įvairi laisva programa.

Gerais nusiteikusiems svečiam dar kalbėjo klebonas kun. J. Šeškevičius, kviesdamas parenti savo laikraštį. Surado apie 50 garbės leidėjų, įsipareigojančių prisidėti prie vieno "ML" numerio išleidimo 1.000 kruzeirų (40 dol.) auka.

Spaudos diena praėjo pakilioj nuotaikoj ir paliko malonius įspūdžius. "ML" savaitraštis išėjo specialiu numeriu, su beveik dvigubu puslapių skaičiumi, ant geresnio popieriaus, suburdamas daug senų ir naujų bendradarbių.

Kunigų susirinkimas

Lapkričio 20-21 d. d. didžiosios seminarijos (Ipiranga) patalpose, Sao Paule, įvyko etninio parapijų bei misijų atstovų sueiga, sušaukta Brazilijos vyskupų konferencijos misijų skyriaus iniciatyva. Dalyvavo lenkų, lietuvių, vengrų, japonų, kiniečių, vokiečių, korėjiečių, ukrainiečių, italų tautiniai delegatai, melachitų bei maronitų eparkų (vyskupų) atstovai. Brazilijos vyskupų konferencijai atstovavo jos sekretorius kard. Ivo Lorscheiter ir kiti veikėjai iš Brazilijos sostinės.

Buvo norima geriau susipažinti su įvairių grupių imigrantų sielovadine veikla, jos problemomis ir siūlymais — pageidavimais vyskupų konferencijai, kuri ruošia sekančią dvejų metų kadencijai projektą etninių grupių sielovadai.

Dauguma dalyvių kalbėjo už kiek galint greitesnę imigrantų integraciją į vietinę sielovadą (tai sumažintų daug problemų). Lenkų tautinis delegatas pastebėjo, kad lenkai, ypač nuošalesnėse vietovėse, net ketvirtos ir penktos kartos, dar yra reikalingi lenkų kunigo. Kun. Pr. Gavėnas gynė net daugumai priešiną poziciją: Lietuva — maža valstybė, engiama bei marinama, tačiau lietuviai nori išlikti gyvi — tiek Tėvynėje, tiek išeivijoje, todėl ir lietuvių sielovados užduotis — padėti lietuvių bei kiek galint ilgiau išlaikyti. Bet ir čia iškyla nemaža problemų. Lietuviai išėjo ir su kitu pa-

siūlymu. Popiežius išleido dokumentą apie Evangelijos skelbimą — "Evangelii nuntiandi". Tačiau Lietuvoje sunku rasti net Evangelijos tekstą — leidinį. Tiesa, 1972 m. buvo išleistas Lietuvoje Naujasis Testamentas, tačiau tokiu mažu kiekiu, kad kiekvienam tikinčiajam jo tenka tik po 3 puslapius (cfr. "LKB Kronika" nr. 7, nr. 22 ir kt.). Ar Brazilijos vyskupai negalėtų, kaip ženklą, kad ir jie rūpinasi Lietuvos Katalikų Bendrija (kaip kad jiems įsakoma Vatikano II dokumentuose), nusiųsti Lietuvos katalikams tam tikrą kiekį NT, kaip Brazilijos vyskupų dovaną? — Kardinalas

Lorscheiter prašė tokį pasiūlymą pristatyti raštu — Brazilijos vyskupų konferencija jį svarstysianti savo posėdyje.

Red. pasaba. Toks Naujasis Testamentas, kišeninio formato, yra išleistas išeivijoje 1972 m., aprobuotas Tijuanos (Meksikoje) vyskupo Juan Jesus Posadas Ocampo. Siam leidiniui panaudotas kun. Č. Kavaliausko vertimas iš graikų kalbos. Atspausdintas gana didelis kiekis. Tinka išeivijos ir ypač Lietuvos lietuviams. Problema sudaro persitimas į okupuotą Lietuvą. Leidinys gaunamas JAV-se, Kanadoje ir kitose šalyse.

PRANEŠIMAS IŠ V. VOKIETIJOS

Pirmininkų suvažiavimas

Europos Lietuvių Bendruomenių pirmininkų susitikimas

STASYS KASPARAS

1978 m. lapkričio 24-26 d. d. Vasario 16 gimnazijos patalpose įvyko du neeiliniai posėdžiai, būtent, pirmasis IV-tojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso rengėjų komiteto ir PLB valdybos sukvietas Europos kraštų LB valdybų pirmininkų posėdis (paskutinis toks posėdis buvo 1957 m. rugsėjo 13-15 d. d. Romoje).

Tai buvo gera proga visiems susirinkti ir panagrinėti Europos LB veiklos problemas kartu su Europon atvykusiu PLB valdybos vykdomuoju vicepirmininku Vaclovu Kleiza.

Suvažiavime dalyvavo: Stasė Baltus iš Belgijos, dr. A. Kušlys iš Šveicarijos, kun. J. Petrošius iš Prancūzijos (atvyko pavėlavęs, nes Strassburge turėjo atlikti Krikščio apeigas savo padidėjusiai bendruomenei net dvylikais), inž. Juozas Sabas iš V. Vokietijos, Stasys Kasparas iš D. Britanijos.

Pradiniame posėdyje dalyvavo V. Vokietijos LB tarybos ir krašto valdybos nariai — R. Tenzegolskis, V. Svilas, A. Lipšys, J. Lukošius. Posėdžiui pirmininkavo V. Kleiza. Jis pranešė apie PLB numatytus valdybos darbus netolimoje ateityje ir kartu pateikė Europos Lietuvių Bendruomenės savo pageidavimus. Po šio pranešimo pirmininkai dalyvavo viename IV-tojo PLJ Kongreso komiteto rengėjų posėdyje, kad galėtų geriau informuotis. Po to abu vienetai vėl posėdžiavo atskirai. Buvo svarstomas V. Kleizos pranešimas, lietuvių Europos LB-nių glaudesnį bendradarbiavimą, keičiantis informacija apie savo veiklą, talkininkaujant vieni kitiems meninėmis pajėgomis.

Siūlyta šalia Europoje vykstančių lietuviškų studijų savaičių rengti LB pirmininkų posėdžius. Aptarti lietuviškos spaudos platinimo reikalai: "Pasaulio Lietuvio", "Europos Lietuvio", "Šaltinio". Pareikšti pageidavimai, būtent, kad raidės būtų didesnės, plačiau apimtų lietuviškos veiklos kronikas. "Pasaulio Lietuvio" priminta, kad, aprašant V. PLB seimo eigą, nulytėtos Vasario 16 gimnazijos iškiliosios problemos. Šiame posėdyje vėl svarstytos gimnazijos mokinių kelionės Lietuvoje, globojant vilnišką "Tėviškės" draugijai, mokinių mažėjimas bei kiti nesklaidumai. Galutinai nustatyta, kad visos lietuviškos bendruomenės turėtų remti gimnaziją lėšomis ir iš kitų kraštų, o šiuo momentu esantieji nesklaidumai bus ilgainiui sutvarkyti. Buvo mestas žvilgsnis ateitin: įteigu kada nors pritrūktų mokinių, kas darytina su jos patalpomis? Ar nevertėtų jas paversti visos Europos lietuvių kultūros centru? Manoma, kad PLJ Kongresas Europoje gali pritraukti daugiau mokinių iš JAV ir Kanados. Gana gyvai buvo pasikeista nuomonėmis dėl lankymosi Lietuvoje.

Po posėdžio V. Vokietijos LB krašto valdybos pirm. inž. Juozas Sabas su ponija Vida pakvietė dalyvius pas save vaišėms. Jų metu lyg ir tęsėsi posėdis jaukioje atmosferoje.

Buvo gera proga pamatyti Vasario 16 gimnaziją darbo metu, valgyti su mūsų jaunimu, besimokančiu savoje gimnazijoje, apžiūrėti jų bendrabučius, pasikalbėti, kaip jie jaučiasi.

Atrodo, kad sekantis Europos LB pirmininkų susirinkimas įvyks PLJ Kongreso metu.

Sveikinu visus bičiulius,
draugus bei pažįstamus,
gyvenančius Toronte ir kitur,
šv. KALĖDŲ bei
Naujų Metų proga —

Jonas Maniūška

šv. KALĖDŲ

švenčių proga sveikinu visus
savo gimines, draugus, pažįstamus
ir linkiu džiugiu bei laimingų
NAUJŲ METŲ —

Juozas Birgelis

SVEIKINAME

gimines,

draugus,

pažįstamus

ir visus

lietuvius

šv. Kalėdu

proga ir linkime
laimingų naujų metų —Eugenija, Adolfas Sagevičiai
ir šeima

Nuoširdžiausi linkėjimai

šv. Kalėdų ir
Naujų Metų proga

visiems savo klientams ir bičiuliams

GIFTS INTERNATIONAL INC.

N. ir J. VAZNELIAI

2501 W. 71st Street, Chicago, Ill. 60629

Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro dirbinių pasirinkimas.

SVEIKINA

WALTER DAUGINIS

Namų — gyvybės — automobilių — komerciniai
įvairių draudos bendrovių atstovybė

1613 Bloor St. W., Toronto, Ont.

Tel. 533-1121, namų 822-8480

Džiugiu šv. Kalėdu
ir sėkmingų
naujų metųvisiems klientams ir
pažįstamiems linki —

ED. KONDRATAS,

vyriškų ir moteriškų drabužių siuvėjas
1113 Dundas Street West, Toronto
Telefonas LE 3-5454LINKSMŲ palaimos KALĖDŲ
pilnų
laimingų bei
sėkmingų NAUJŲ METŲklientams, giminėms, draugams ir pažįstamiems
linki —Tel. 537-9070
namų 763-6256Lietuviška gėlių krautuvė "Petals" —
savininkė V. SiminkevičienėKalėdų švenčių ir
Naujų Metų proganuoširdžiai sveikina
mielus klientus,
draugus bei pažįstamus,
linkėdamas sveikatos
ir sėkmės sekančiais
metais —V. BAČĖNAS,
All Seasons Travel Agency
1551 Bloor St. W., Toronto, Ont.
Telefonas 533-3531

LAIMĖS ir
SĖKMĖS
nuoširdžiai
linkime
mieliems
kooperatyvo nariams ir visiems
tautiečiams ŠVENTŲ KALĖDŲ
ir NAUJŲ METŲ proga —

TORONTO PRISIKĖLIMO PARAPIJOS
KREDITO KOOPERATYVAS

Sveikiname

gimines, draugus ir pažįstamus

ŠV. KALĖDŲ ir
Naujų 1979 Metų

proga —

Benigna ir Alfonsas Jonušai

Rūta ir Vytautas Žilinskai, Montrealis

Geriausio linkėjimai

ŠV. KALĖDŲ

ir

Naujų Metų proga

visiems klientams, draugams bei pažįstamiems —

DUFFERIN RADIO a. TV. 1000 COLLEGE ST.

Savininkas P. Užbalis

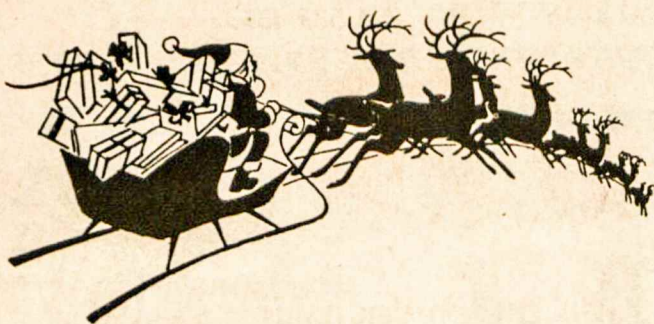
Dėkojame mieliems savo
klientams lietuviams už
dėmesį, sveikiname juos
šv. Kalėdų proga
ir linkime gerų
naujų metų —

ASTRA MEAT PRODUCTS &
DELICATESSEN

2238 Bloor St. W.

Tel. 763-1093

Sav. J. CZANIECKI

LIETUVIŠKŲ SŪRIŲ GAMINTOJAI

Stouffville Creamery savininkai

Stasė ir Aloyzas VISKONTAI

šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga

SVEIKINA VISUS LIETUVIUS PLAČIAJAME

PASAULYJE, DRAUGUS, GIMINES IR

PAŽĪSTAMUS, LINKĖDAMI DAUG

DŽIAUGSMO IR LAIMĖS.

Mieliems lietuviams linkiu
LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ
ir
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

W. A. LENCKI, B.A., LL.B.

100 Adelaide St. W.

Tel. 366-4182

Suite 107

DR. JUOZAS KRIAUCIŪNAS

Daugeliui yra girdėtas Putna-
mo vardas, ypač dėl lietuvių
Nekaltai Pradėtosios Marijos
seselį vienuolyno, jų veiklos
jaunimo vasaros stovyklose, jų
išlaikomų globos reikalingiems
tautiečiams Matulaičio ir "Villa
Maria" namų, jų vienuolynų
Toronte ir Montrealyje. Bet tai
neviskas. Putname yra ir kitų
labai vertingų dalykų: 1. vie-
nuolyno svečių namo salėje nuo-
latinė Galdiko paveikslų paro-
da; 2. kun. S. Ylos statyta Min-
daugo pilis su dail. Kašubienės
mozaikomis; 3. Amerikos Lietu-
vių Kultūros Archyvas — trum-
pai ALKA. Apie pastarąjį čia
pateiksiu šiek tiek žinių skaity-
tojams ir besidomintiems.

ALKOS steigėjas

ALKOS archyvo — muzėjaus
pastatas yra greta seselį vie-
nuolyno. Archyvo steigėjas yra
prel. Pranciškus Juras, gyvenęs
netolimuose Matulaičio namuo-
se. Jis rinko tam muzėjui me-
diagą visą savo kunigo gyvenim-
ą — virš 55 metų. Prieš kelio-
lika metų pastatė jis ir dabarti-
nes muzėjaus patalpas, bet dėl
gausios lietuviškos kultūros ver-
tybių, kurių ir dabar kas dieną
ateina iš mūsų amžiaus naštos
slėgiamų ar amžinybės iškelia-
vusių visuomenininkų, kultūri-
ninkų, mokslo žmonių bei kitų
lietuvių, jos pasidarė permažos.
Dėlto kaikurie dalykai ir gesti
pradėjo.

Sveikatai silpnėjant, prel. Ju-
ras muzėjų prieš kelis metus
perleido Lietuvių Katalikų
Mokslų Akademijai. Gavusi to-
kią brangią dovaną, bet ir sun-
kiai išsprendžiamą uždavinį,
kaip tas vertybes išsaugoti, Aka-
demija keletą metų tarėsi su vi-
suomenininkais, inžinieriais, ar-
chitektais ir kitais lietuviams vei-
kėjais apie muzėjaus ateitį ir ja-
me esančių lietuvių kultūros tur-
tų likimą. Paaiškėjo, kad bū-
tinai reikia erdvesnių ir labiau
pritaikintų patalpų muzėjui —
archyvui.

Praplėtimo reikaliai

1978 m. Akademija ėmėsi ri-
zikos ir, daugelio patariama,
pradėjo esamos muzėjaus patal-
pas padidinti nauju priestatu,
kuris bus daugiau negu du kar-
tus didesnis už esamas patalpas.
Priestatas bus labiau tinkamas
kultūros turtams laikyti bei
duos galimybę juos išstatyti.

Užsimerkam darbu vykdyti su-
darytas globos komitetas, kuriam
ieina apie 70 asmenų, žinomų
daugumai lietuvių, kaip pvz.
Lietuvos konsulai, liet. laikraš-
čių redaktoriai, jau pastatytų
lietuvių visuomeni tarnaujan-
čių pastatų organizatoriai ir
pan. Komitetui vadovauja Juo-
zas Kapočius, lietuvių enciklo-
pedijų leidėjas. Artimiausia ko-
miteto veikla — telti ALKOS
praplėtimui lėšas.

Darbo vykdymui ir adminis-
travimui sudarytas 12-kos asme-
nų direktoriatas, kuriam vado-
vauja dr. Alf. Stankaitis. Staty-
ba pradėta 1978 m. rudenį. Da-
bar priestatas jau po stogu.
Rengiamasi pradėti vidaus dar-
bus.

Dabartinė vieta parinkta AL-
KAI, nes galima panaudoti esa-
mas patalpas ir turimą sklypą,
nereikia įrengti automobiliams
statyti aikštės; saugi aplinka, o
ir apsišiti, ypač mokslo žinias
muzėjuje renkančiams, galima
vienuolijos svečių kambariuose.
Tai atpigino statybą, bet ir tai
reikia apie 200,000 — 250,000
dolerių.

ALKOS lobiai

Išėjus dabartinio pastato vi-
dun, pamatai, kad vieną pusę
užima medinės ir metalinės
spintos. Medinės — prikimos
knygų dviem eilėm. Antrosios
eilės nesimato, kol neišimi pir-
mosios eilės knygų. Spintų tar-
puose staliukai taip pat apkrau-
ti knygomis, už jų ant sienų
portretai, paveiksai, iš dalies
pridengti knygomis, plakatais
ar kitais paveikslais.

Arčiau pažiūrėjęs, matai, kad
daugybė knygų yra mokslinės
— enciklopedijos, neišskiriant
ir sovietinės, Lenkijos istorijos
šaltiniai, Ukrainos tikinčiųjų is-
torijos šaltiniai, seni ir dabar
Lietuvoje išleisti žodynai, gra-
matikos, archeologinės knygos
bei kitų mokslo šakų veikalai.

Dailiosios literatūros knygų
— nesuskaitoma daugybė. Taip
pat yra ir senų, retų knygų. Iš
senųjų knygų paminėsiu kelias:
"Lietuviška Biblija", išl. 1567,
"Gyvenimas šventųjų", išl. 1850
ir kt. Iš viso knygų gali būti
apie 50,000 ar daugiau. Knygų

ateina kasdien ir dabar, nema-
žai iš Lietuvos.

Metalinės spintos talpina vi-
sus ar dalis archyvų buvusių
mūsų visuomenininkų, rašytojų,
veikėjų ir žurnalistų — Antano
Giedriaus, kun. M. Krupavi-
čiaus, V. Sirvydo ir kitų. O ant
spintų viršaus vėl paveiksai,
biustai Lietuvos kunigaikščių ir
žinomų veikėjų. Jiems kitur nėra
vietsos.

Lentynose matyti buvusių ir
esamų periodinių leidinių kom-
plektai. Keli pavyzdžiai: "Auš-
ros", "Varpo", "Tėvynės Sargo",
"Dirvos" — nuo 1898, "Salti-
nio" — nuo 1906, "Lietuvos
Mokyklos" — nuo 1919 m. ir t.
toliau.

Muzikos skyriuje randame
daugybę lietuviškų plokštelių,
gaidų ir kaikiurių kitų muziki-
nių dalykų. Tvirtinama, kad šis
skyrius yra antras savo didumu
po muz. Žilėvičiaus vedamo Jau-
nimo Centre Čikagoje. Paliki-
mas kaikiurių lietuvių vargoni-
ninkų, muzikų.

Dailės darbų skyrius

Kitoje patalpos pusėje mato-
ma daugybė dailės kūrinių.
Daugiausia paveiksai, bet yra
ir kilimų, skulptūrų, medžio, ak-
mens, metalo ir liejinių. Trys
kambario sienos didumo paveik-
slai puošia sienas. Tie trys
yra lietuvių dailininkų kūriniai
iš pasaulinės parodos Niujorke
1939 m. Vienas jų tapytas dail.
Adomo Smetonos ir vaizduoja
D. Lietuvos kunigaikštį Stepo-
ną Batorą, įteikiantį raštus dig-
nitoriams, įsteigiant Vilniaus
universitetą. Antras — P. Kal-
poko vaizduoja Napoleoną Vil-
niuje. Trečias — A. Galdiko ro-
do kryžiuočių karių, klojancius
vėliavas po Vytauto Didžiojo
žirgo kojomis, Žalgirio mūšio
pasibaigus. Tie paveiksai gal
nėra labai didelės meno verty-
bės, bet mums, lietuviams, jie
yra unikumai. Tikras perlas yra
dail. A. Tamošaitienės austas ki-
limas, vaizduojas Mortos (Min-
daugo žmonos) krikštą.

Meno kūrinių yra per 200,
sukurtų daugiau kaip 60 daili-
ninkų. Didžiųjų paveikslų že-
mutinės dalys ir daug kitų dai-
lės darbų visai ar iš dalies pa-
dengti kitokiais lietuviškos kul-
tūros rodiniais. Daug paveikslų
pakabinti virš spintų, nes nėra
vietsos. Turimais dailės darbais
galima pripildyti erdvę meno
muzėjui.

Tautodailė

Čia įeina audiniai, mezginiai,
medžio ir gintaro pjaustiniai,
namų ir ūkio apyvokos reikme-
nys, gintaro, medžio ir kitokie
papuotavimai, margučiai ir pan.
Jie nėra išskirstyti, o suversti
net su kitos rūšies rodiniais.
Juostos, staltiesės, lovatiesės,
pagalvėlės, lėlės, pirštinės, mez-
giniai, nėriniai randami keliose
vietose spintose ant lentynų.
Normalaus žmogaus dydžio su-
valkietišiais tautiniais drabu-
žiais manekenas, apdengtas per-
matomu popieriumi, išsprautas
kertėje už stalo. 300 metų senu-
mo prijuostė, dovanota p. Shall-
nienės, kabo ant vagio už durų,
vedančių į kitą kambarį. Margu-
čių spintelė su keliomis dešimti-
mis margučių nustumta į kertę
ir apdengta kitais tautodailės
dirbiniais. O kokių raštų įvairu-
mu pasižymi margučiai!

Nepaprastai gausūs medžio
drožiniai ir pjaustiniai, net ke-
liu menininkų, sukrasti vienas
ant kito ir vienas už kito spintų
lentynose ar ant spintelių vir-
šaus. Tarp jų daug kopytėlių,

kryžių, "vargo mokyklos" repli-
kų, Vilniaus pilies, Trijų Kry-
žių kalno ir kitų miniatiūrų. Čia
matyti ir šio straipsnio antra-
tėje minėti Rūpintojėlis ir vel-
nias. Abu toje pačioje spintoje,
tik velnias viena lentyna žemiau.
Abu gauti iš Lietuvos; Rūpinto-
jėlis — iš Kaišiadorių, labai ver-
tingo darbo.

Daug gintaro, papuošalų ir ki-
tokių tautiniais motyvais dirbi-
nių. Neįmanoma jų suminėti.
Yra ir gintarinis Rūpintojėlis,
lygiai toks, kokį Lietuvos tiki-
tieji padovanojo popiežiui, tik
be vienos rankos. Jis gautas iš
Lietuvos siuntiniu ir rastas su-
laužytas į 20 gabalų, bet rankos
nepasisekė surasti. Siuntinio
gavėjas savo laiške ALKAI, ku-
riai atidavė šį ir kitus rodinis,
pasijuokė, kad Rūpintojėlį ko-
munistai sulaužė, o velnią nesu-
žalotą atsinešė.

Reikmenys bei padargai

Muzėjuje yra du tikri rateliai,
dvi krautinės skrynios, kelios
kultuvės, kočelai ir kita. Čia yra
ir kelios sumažinto dydžio (mo-
deliai) ūkio sodybos su šuliniu
svirtimis, pakelės kryžiais, gė-
lių darželiais. Viena jų labai na-
tūraliai padaryta Elizabetho
skautų. Tarp kitų ūkio ir apyvokos
sumažinto dydžio daiktų su-
minėtini: sviesto muštuvės,
staklės, mestuvai, reketas, ve-
žimai, garnos, arpas, grėbliai ir
daug kitų.

Kitos muzėjinės vertybės

Rinkiniai lietuviškų pinigų,
pašto ženklų, kaikiurių jau nu-
stojusių gyvuoti organizacijų
vėliavos ir archyvai, sukrasti
spintose ar ant lentynų. Be to
— organizacijų kvietimai, minė-
jimų, švenčių programos ir pan.
sudaro dalį rinkinių. Yra daug
paveikslų ir diagramų iš laisvos
Lietuvos gyvenimo. Daug žemė-
lapių iš Lietuvos istorijos, mies-
tų herbų ir pan. Yra net Vaiz-
ganto — kan. J. Tumo nešioti
kailiniai.

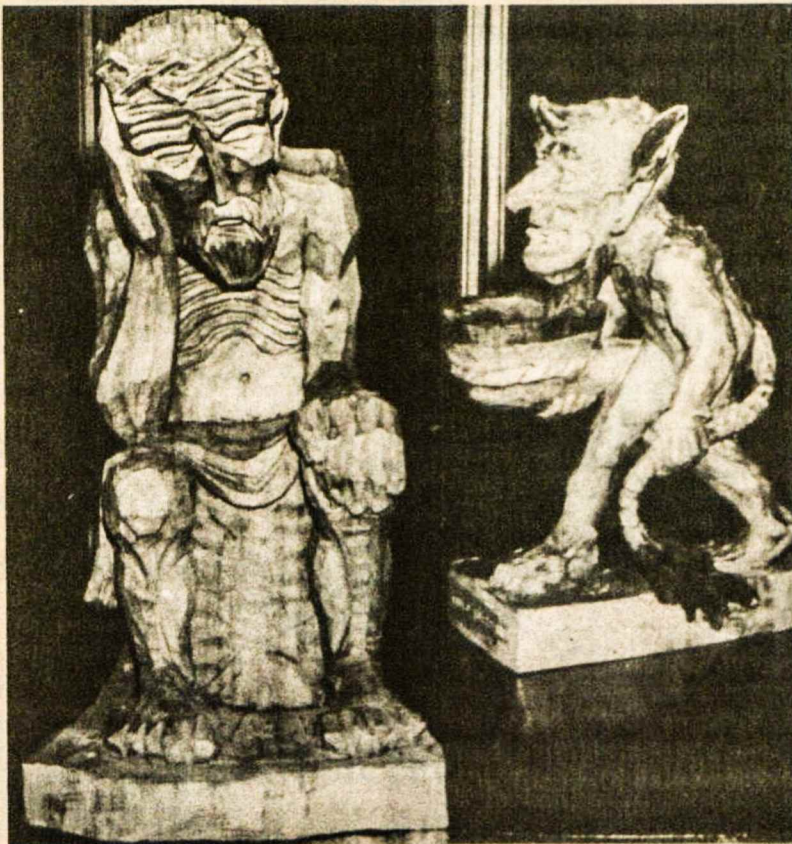
Tai tik paviršutiniškas lietu-
viškos kultūros vertybių, esan-
čių ALKOJE, aprašymas. Dau-
gelio net ir didelės etninės ver-
tės dalykų negalima pastebėti
dėl dabartinių patalpų perkrovi-
mo, o aprašyti — dėl vietos sto-
kos laikraštėje.

Padėkime ALKAI

Iš šių aprašymų matome, kad
ALKAI reikia didesnių ir labiau
pritaikytų patalpų bei įrengimų.
Patalpos jau praplečiamos, bet
jų užbaigimui reikia nemažai pi-
nigų. Visi lietuviai, kuriems
brangi lietuvių kultūros apsau-
ga, kuriems rūpi, kad mes čia
paliktume savo buvimo pėdsakus,
— turėtų jausti pareigą
prisidėti aukomis.

Aukos JAV-se galima nurašyti
nuo pajamų mokesčių. Auko-
tojas gali rinktis ir kategoriją,
priklausomą nuo aukos dydžio:
garbės mecenatas — \$10,000,
mecenatas — \$5,000, garbės
fundatorius — \$1,000, fundato-
rius — \$500, rėmėjas — \$100,
aukotojas — bet kokia suma. Au-
kas siųsti ir informacijų kreip-
tis: ALKA, P. O. Box 608, Put-
nam, Ct. 06260, USA.

● Būk giliai religingas, tada su-
tiksi su senėjimu, nepavydėsi jau-
nystės jaunuoliams, negyvensi tikrai
praėjimui, nebūsi egoistas, nebūsi
vienišas, nes Dievas visada su tavi-
mi, pakęsi visus skausmus, įveiksi
baimę bei rūpesčius ir laimingai iš
šio gyvenimo "dykumos" perėsi į
"pažadėtąją žemę", kur gyvensi Sven-
čiausios Trejybės džiaugsmingoje,
mylinčioje draugystėje. A. DEEKIN

Rūpintojėlis (medžio drožinys) ir velnias (medžio drožinys) ALKOS muzė-
juje Putname, JAV-se. Nuotr. J. Kriauciūnas

DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE
AGENCY LTD. ir

W. G. DRESHER REAL ESTATE • REALTOR

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ir laimingų naujų metų
linki visiems savo klientams, draugams bei
pažįstamiems

Valteris Drešeris
VISŲ RŪŠIŲ APDRAUDA

Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661, namų tel. 233-4446
3830 BLOOR ST. W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza)

Geriausio linkėjimai sv. Kalėdų

ir

Naujų Metų proga

visiems klientams, bičiuliams ir pažįstamiems

P.T. SERVICE CENTRE

Sav. A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

1862 Mattawa Ave., Mississauga, Ont.

Tel. 279-4371

Linksmų sv. Kalėdų

ir sėkmingų 1979 metų

linkime mieliems klientams, bičiuliams
ir visiems pažįstamiems

BALTIC EXPORTING CO.

S. ir F. JANAVIČIAI

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5

Savo mieluosius klientus ir draugus

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲ 1979 METŲ

proga sveikinu, linkėdamas sėkmės

JONAS V. MARGIS, Phm. B.

"MARGIS DRUGS"

408 Roncesvalles Ave., kampas Howard Park Ave.

Telefonas LE 5-1944, Toronto, Ontario

Gerbiamus klientus,

bičiulius bei pažįstamus

Naujų
sv. Kalėdų ir Metų

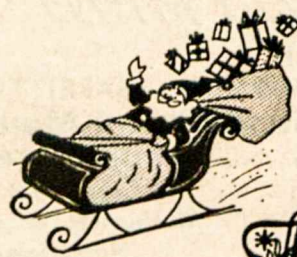
proga nuoširdžiausiai sveikiname ir linkime

viso geriausio

PARKSIDE MEAT MARKET

MAISTO KRAUTUVĖ

335 Roncesvalles Avenue Telefonas LE 5-1258

Linksmų sv. Kalėdų
ir laimingų
Naujų Metų!

STERN LTD

119 Spadina Ave., 12-tas aukštas

Telefonas 367-9827-8

SAM ROTH

Moteriški apsiaustai, eilutės ir lietpalčiai

Jaunimo kongreso žinios

RŪTA-ONA SIOLYTE

Paskaitos, diskusijos, svarstysbos

mos taip pat dvi paskaitos ir vienas iš simpoziumų.

Paskaitos: "Dvikalbiškumas — praeikimas ar palaima?", "Naujų bendravimo būdų įdiegimas ir jo reikšmė užsienio lietuvių visuomenei". **Simpoziumai:** "Mišrios šeimos lietuvių bendruomenėje", "Jaunimo draugavimo formos — šeima, bendruomeninis gyvenimas, alternatyviniai bendravimo būdai", "Vidurinės kartos problema".

Kultūrinėje srityje taip pat siūlomos dvi paskaitos ir vienas iš simpoziumų.

Paskaitos: "Ar įmanoma kurti lietuvišką kultūrą už Lietuvos ribų?", "Kalba ir lietuviškos kultūros kūrimas". **Simpoziumai:** "Lietuviškos kūrybos skatinimo ir skleidimo būdai", "Tikslinių mokslų atstovai lietuviškoje kultūroje", "Lietuviško vaizdojimo meno (tapybos, grafikos, skulptūros ir t. t.) problema užsienyje".

Kun. Antanas Saulaitis praneša, kad IV PLJK stovyklos komisija sudaryta. Posėdžiavo 1978 m. spalio mėnesį Dainavos stovykloje. Dalyvavo Gintaras Aukštuolis, Birutė Balčiūnaitė, Dainora Juozapavičiūtė, Milda Kupeikičiūtė, Viktorė Lenkauskaitė, Indrė Ramanauskaitė, Linas Rimkus ir kun. A. Saulaitis. Susirinkusieji sudarė išsamų stovyklinės programos projektą. Numatytos įvairios paskaitos ir 12 darbo būrelių, į kuriuos stovyklos dalyviai turės iš anksto įsirašyti pagal savo domesį.

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID
Naujas adresas:

1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvių Namus)
Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neauštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Akademines ir studijines programos komisija, suprasdama kad spaudoje paskelbtas IV PLJK tikslas nepilnai išreiškia numatytą programą, ypač praktiškos veiklos atžvilgiu, plačiau paaiškina būsimo darbo žingsnius.

1. Konkreti veikla bei praktiškas problemų sprendimas yra prieinami tikrai per teorinį padėties nagrinėjimą. Todėl ši komisija nutarė, kad pirmas žingsnis, siekiant konkrečių rezultatų, turi būti esamos jaunimo padėties ištyrimas. Tačiau tai tęsė tik pradžia.

2. Per padėties nagrinėjimą išryškėja ir ateities galimybės. Iš to seka šių galimybių svarstymas bei konkretizavimas. Pvz. lietuvių gyvena daugelyje valstybių, kurių ekonominės ir politinės santvarkos gerokai skiriasi. Tai nulemia ir lietuviškos veiklos formas.

3. Akademines ir studijines programos komisija nesiūlysi kongreso atstovams lietuviškos išlaikymo receptų, nes universalus vaisto nėra. Tačiau pirmieji du žingsniai — nagrinėjimas ir galimybių svarstymas kartu su skirtingomis atstovų patirtimis įgalins juos konkrečiai pritaikyti kongreso išvadas savo gyvenamuose kraštuose. Todėl ši komisija pabrėžia, kad kongresas nesiribos teoriniu nagrinėjimu.

Sios trys pakopos yra būtinos, nes, išleidus vieną iš jų, kongresas gali virsti arba akademinio tuščiažodžiavimo, arba aklu aktyvizmu.

IV PLJK tikslas jau paskelbtas anksčiau ir suglaustai skambina šitaip: "Naujai pagrįsti ir įprasminti jaunimo dalyvavimą išeivijos veikloje".

IV PLJK studijinės ir akademines programos komisija savo posėdžiuose nutarė siūlyti IV PLJK ruošos komitetui ir PLJS valdybai sekančią studijų dienų eigą:

1. Kiekvienos veikimo srities

— pvz. politinės, visuomeninės, kultūrinės — svarstymams skiriamos dvi pilnos dienos.

2. Prieš pradėdami svarstyti vienos srities veikimo gaires, studijų dienų dalyviai, t. y. atstovai įvedami į problematiką: a. dviem paskaitom 30-45 min. kiekviena, b. simpoziumu, kuriame dalyvauja abudu paskaitininkai ir trys kiti asmenys, pasirodę specialiais klausimais. Paskaitos, simpoziumas ir bendros diskusijos truks vieną pusdienį.

3. Kiekvienos veikimo srities darbo rezultatai svarstomi posėdyje ir priimami antros dienos gale.

4. Jaunimo sąjungos reikalams, pranešimams, apyskaitoms, naujos valdybos rinkimams numatomas specialus laikas.

Jaunimo veiklos gairių svarstymai palies lietuviškam jaunimui svarbius klausimus, bet visų klausimų išsklaidas paskaitose ar simpoziumuose nebūsi įmanomas. To ir nesiekia. Reikia ribotis pačiomis svarbiausiomis problemomis.

Programos komisija, atsižvelgdama į lig šiol išreikštus pageidavimus, siūlo sekančias temas. Įžanginė paskaita: "Lietuvių jaunimo padėtis pasaulyje". **Pranešimai baigiamajame posėdyje:** 1. Platus pranešimas IV PLJK nutarimų (liepos 27 d.). 2. Trumpas pranešimas kongreso nutarimų (liepos 28 d. per oficialų uždarymą).

Studijų dienos siūlomos sekančios politinės srities paskaitos ir vienas iš simpoziumų.

Paskaitos: "Pasaulinis žmogaus teisių sąjūdis ir lietuvių išeivijos vaidmuo", "Politinio sąmoningumo reikšmės šandieninėje Lietuvoje". **Simpoziumai:** "Užsienio lietuvių jaunimo santykis su Lietuva", "Lietuvių jaunimo dalyvavimas politinėje veikloje", "Kaip galėtų atrodyti politinė Lietuvos ateitis?".

Visuomeninėje srityje siūlo-

**Sveikiname
visus
lietuvius su
šv. Kalėdomis
ir Naujaisiais
Metais**

**LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS
"PARAMA"**

1573 Bloor St. West, Toronto
Telefonas LE 2-8723,

**Šventiniai sveikinimai
visiems lietuviams**

**Kalėdų ir
Naujų Metų
proga**

**spaustuve
TIME PRESS**

82 QUEEN ELIZABETH BLVD.
Tel. 252-4659

**Linksmų
KALĖDŲ**

**švenčių ir
laimingų naujų metų
visiems klientams,
draugams ir pažįstamiems
linki —**

JONAS M. GUOBA,
advokatas

**AMBER DRAPERIES
& INTERIORS**

sveikina visus draugus,
bičiulius ir klientus su
šv. Kalėdom bei
naujais metais
ir linki daug laimės —

A. J. Jankaičiai
2231 Bloor St. W., Toronto, Ont.
11-me augšte
Telefonas 762-3838

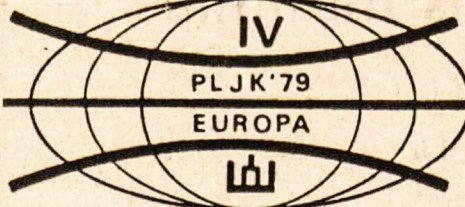
**Linksmų
šv. KALĖDŲ ir
laimingų
NAUJŲ METŲ**

visiems linki —
**LOUIS IR MARGARET TEMPORALE
Canadian Art Memorial Ltd.**
176 Lakeshore Road West
Port Credit, Ont. L5H 1G4
Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Linkiu jums palaimos pilnų Kalėdų,
laimingų bei sėkmingų naujų metų

UBBENS LTD.

Drauda ir nuosavybių pardavimas
Telefonas 741-1470

**IV PASAULIO LIETUVIŲ
JAUNIMO KONGRESAS**

IV Weltkongreß der Litauischen Jugend
IV LITHUANIAN WORLD YOUTH CONGRESS

EUROPA 1979

ANGLIJA
1979 m. liepos 11-18 d.d.

- * Atidarymas
- * Stovykla
- * Koncertas (balius)

VOKIETIJA
1979 m. liepos 19-29 d.d.

- * Ekskursijos
- * Studijų dienos
- * Uždarymo savaitgalis

REGISTRACIJA

Visa Kongreso registracija gyvenantiems Kanadoje vyksta dabar per Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos registracijos komitetą. Registracijos kaina: \$5.00 (Kan.). Tolimesnę informaciją teikia:

Rita Parėšytė
10 Carabob Court #704
Agincourt, Ontario
M1T 3N5

arba
Laima Beržinytė
(416) 533-2418

* Smulkesnes informacijas rasite
spaudoje ir plakatuose,
išskaituose visose parapijose.

KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGA

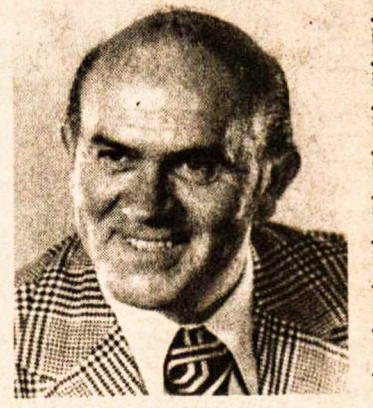

**šv. Kalėdų ir
Naujų Metų**

proga Toronto jaunimo
ansamblis "Gintaras"
sveikina Toronto bei
aplinkės lietuvius,
parapijas, organizacijas,

institucijas ir linki visiems šventiškos
nuotaikos bei laimingų naujų metų.

**Sveikinu
lietuvius
bičiulius
BEI VISA
LIETUVIŠKĄ
VISUOMENĘ
KALĖDŲ
šventės proga**

**ir linkiu gerų NAUJŲ METŲ,
nešančių visų lūkesčių išsipildymą —**

WILLIAM BOYTCHUK
Alderman

186 Stephen Dr., Apt. 103, Toronto, Ont. M8Y 3N6

LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖS

MOHAWK FURNITURE LTD.

savo mieliems klientams linki

linksmų šv. KALĖDŲ ir laimingų
NAUJŲ METŲ

137 Roncesvalles Ave.
2448 Danforth Ave.

Tel. 537-1442
Tel. OX 9-4444

**Džiugių šv. Kalėdų ir
turtinių naujų metų**

linki visiems klientams, draugams bei
pažįstamiems —

SAULIUS MASONIS,
Midland Doherty Ltd.
Tel. 361-6094

šv. KALĖDŲ

sveikinimai
su geriausiais sėkmės
ir laimės linkėjimais
1979 metais visiems
klientams, bendradarbiams
ir tautiečiams —

**LIETUVIŲ SPAUSTUVĖ
LITHO-ART LIMITED**
971 College St., Toronto, Ont.
Tel. 533-4363

Džiugių švenčių ir

turtinių naujų metų

linki visiems lietuviams

**BALIO MASKELIŪNO
draudos agentūra**

Telefonas 251-4864
2405 Lakeshore Blvd. West,
suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C5

**Linksmų šv. Kalėdų
ir laimingų bei sėkmingų
Naujų Metų**

linki — **ABC motel**
(On Highway 401 and 3B)

3048 Dougall Road,
Windsor, Ontario N9E 1S4
Savininkas V. BALTRUSIONAS

Lietuviai Čikagoje

K. A. SAULAITIS

KUN. PETRO URBAICIO, SDB, redaguota knyga "Petras Perkumas — idealo keliu" turėtų pasirodyti apie Velykas. Salezietis misijonierius Urbaitis, dirbęs Kinijoje ir šiuo metu esąs Brazilijoje, lankėsi Čikagoje prieš išvykdamas atgal į Sv. Kazimiero parapiją Sao Paule. Jis kalbėjosi su kitų vienuolių vadovybėmis, ragindamas 1980 m. prvesti vaju, kuris sudomintų, o susidomėjusius pakartintų į dvasininkų pašaukima. Petras Perkumas, anksti miręs klierikas, saleziečių šeimoje gerai pažįstamas (vienoje mokykloje Brazilijoje net yra koplyčios vitražas su to jaunuoju atvaizdu), galėtų būti tokia asmenybė, kuri jaunus žmones trauktų į dvasinį pašaukima.

DR. MINDAUGAS GRIAUZDĖ, gimęs ir ankščiau su tėvais gyvenęs Toronte, vėliau persikėlęs į Čikagą, baigė mediciną ir gavo medicinos daktarą. Jis taip pat yra baigęs vaistinėse ir šios srities baigia rašyti darbą daktaro laipsniui. Visus egzaminus jau yra išlaikęs ir farmacijos srityje. Naujasis gydytojas nuo 1979 m. sausio pradžios pradės dirbti Čikagos Cook County ligoninėje, atlikdamas praktika ir specializuodamasis.

Dr. M. Griauzdė net studijuodamas nebuvo nutraukęs ryšių su lietuviška veikla. Buvo pasižymėjęs sportininkas Ciero krepšinininkų sambūryje, yra veiklus skautų akademikų narys, dirbęs valdyboje ir stovyklose. 1978 m. pradžioje yra sukūręs šeimą su uolia skaute akademike Lydija Jadvirskite, kuri yra baigusi vaistinėse mokslus ir dirba kaip vaistinėje didelėje vaistinėje Čikagoje.

Naujojo gydytojo pasiektais diplomais ir laimėjimais džiaugiasi jo tėvai Liuda ir Kazimieras Griauzdės, kurie net sunkiausiais momentais (tėvui sergant) rūpinosi sūnaus išmokslinimu. Be to, džiaugiasi anūko laimėjimais Toronte mieste gyvenančiai Marijai ir Alfonsas Gačioniai, naujo gydytojo sesuo su vyru Dalia ir Vytautas Aukštinaičiai, gyvenant Fort Lauderdale, Fla., Islington tone gyvenanti tėta su vyru Danute ir Stasys Rukšos bei pussėsės Zilvilė Rukšaitė ir Valdesa Lenkaitė, dėdės Albino ir Janinos Gačionių šeima Toronte.

Nors naujasis gydytojas jau yra suaugęs su Čikagos lietuvių visuomene, nuolat prisimena ir savo gimtinę Torontą bei ten gyvenančius savo artimuosius. — PS.

VISUOTINIS VILNIAUS KRASIŠKIO LIETUVIŲ SAJUNGOJOS susirinkimas lapkričio 19 d. nutarė daugiau rūpintis krašto reikalais, ypač atsižvelgiant į naująją populiaciją, kuri Lietuvos reikalus gerai pažįsta. Sąjunga išleis stambų veiklą, kurį redaguos dr. Algirdas Budreckis, paveldėjęs a.a. dr. J. Puzino surinktą knygai medžiagą. Tradicinės vilniečių Kūčios įvyko gruodžio 17 d.

KARIUMENĖ SVENTĖ kartu minėjo ramovėnai, birutininkės, šauliai ir savanoriai Tautininkai. Namoose lapkričio 25 d. su rengėju pirm. A. Juškevičium, solistais Margarita ir Vaclovu Momkais, akompanuojant muz. Aloyzui Jurgučiu. Sekmadienį Tėvų Jėzuitų koplyčioje atnašautos Mišios su kun. Jono Borevičiaus pamokslu, sol. M. Momklene ir Manigirdu Motekaičiu prie vargonų. Uždegti aukurai prie žuvusių už laisvę paminklų, šventės dalyviai išklaušė akademines programas ir meninės dalies, kurią atliko muz. A. Gečo vadovaujamas lietuvių operos vyrų choras.

STUDENTAI ATEITININKAI lapkričio 11 d. susirinkime svarstė Ramunės Kubiliūtės paruoštą temą apie inteligentiškumą, o gruodžio 2 — atidžiai žiūrėjo Arvydo Zygo skaidrės iš Suvalkų trikampio.

"SUKTINIS" — gimnazistų tautinių šokių grupė paminėjo trečiuosius savo veiklos metus. Dauguma buvo Čikagos Augštesniosios Lituanistinės mokyklos grupė, 1976 m. dalyvavo tautinių šokių šventėje ir panorėjo likti kartu. "Suktinio" vakarienėje gruodžio 2 d. apie 60 šokių sklandžiai ir gyvai parodė, ką per repetitijas išmokė. Šiais metais paskutinėmis savaitėmis šokėjus ir jų globėjus lydėjo sunkus pergyvenimas, nes prieš pat vakarą mirė ilgalis sirgus "Suktinio" mokytojos Nijolės Pupienės motina. Į talką atėjo "Zilvicio" vadovė Vanda Stankienė ir nuosirdūs šokėjų tėvai, to pergyvenimo dar labiau suartinti.

"VAIVA" — vokalinė studentų grupė pradėjo repetuoti lietuvišką "South Pacific" muzikinio veikalo santrauką. Jaunimo Centre rengiamose Užgavėnėse pernai ji sužavėjo žiūrovus trumpu "Muzikos garsu" spektakliu (pagal "The Sound of Music") su idiomais vertimais, skambiomis lietuviškomis melodijomis, taiklomis dekoracijomis. Vienetui vadovauja muz. Faustas Strolia, kuris paruošė jaunesnių (nuo šešto skyriaus) grupę "Audra" kalėdinei programai. Kol "Audros" dalis šoka, kita dalis dainuoja repetitijų metu, nes grupėje yra apie 50 vaikų, gyvenančių mokytojo džiaugsmu, kaip ir vyresnieji "Vaivos" nariai.

JORŲ BUDŽIŲ vakare Šaulių Namuose gruodžio 2 d. pasirodė "Antaras kaimas".

METINĖJE JAUNIMO CENTRO VAKARIENĖJE gruodžio 3 d. dainavo dvygnukės Kristina ir Regina Butkūnaitės iš Detroito; dalį estradinų dainų programos pakartojo to vakaro lietuviškoje televizijos valandėlėje. Metinėje šventėje status užsisako pagrindinės organizacijos ir Jaunimo Centro bičiuliai, o loterija su kasmet prekybininko Normano Buršteino paaukojamu kailiu padeda įstaigai pasiruošti žiemos šalčiams.

Hamiltono mergaičių choras "Aidas", vadovaujamas muziko J. Govėdo, dainuoja KLB Šalpos Fondo Hamiltono skyriaus vajeus užbaigimo ir abiturientų pagerbtuvių baliuje š.m. lapkričio 4 d.

Linksmų, prasmingų Kalėdu bei Dievo Nauju Metu

linkime visiems išganytojo liuteronų
parapijos parapijiečiams bei visai
lietuvių visuomenei.

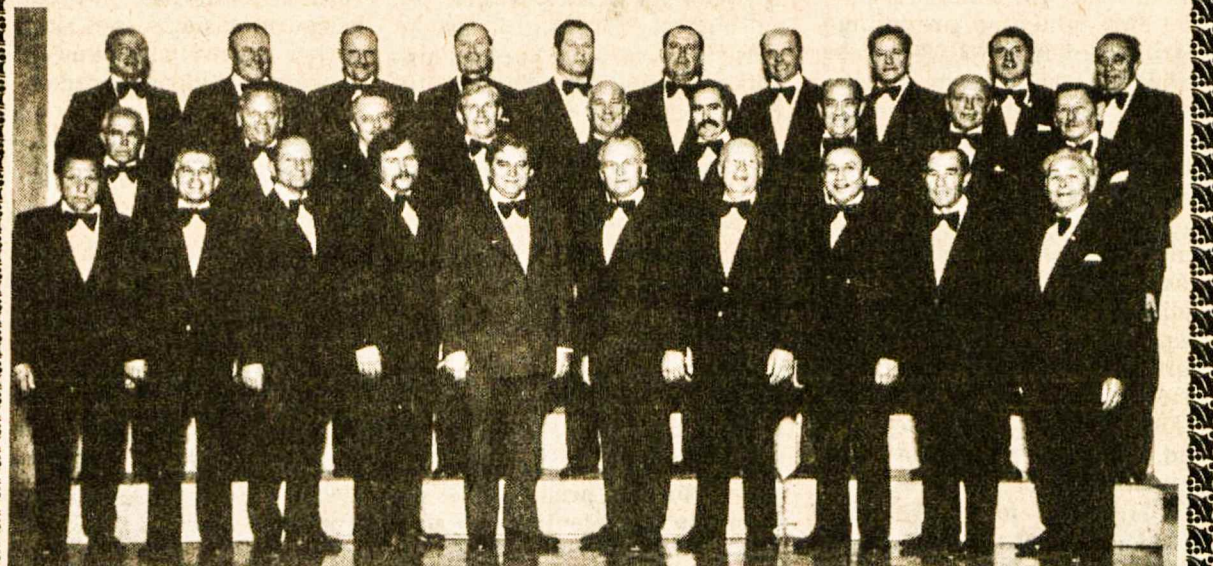
"Garbė Dievui augštybėse, o žemėje
ramybė jo mylimiems žmonėms"
(Luko 2, 14)

KUN. ALGIMANTAS ir
RŪTA ŽILINSKAI

Toronto Lietuvių Vyrų Choras

sv. Kalėdu ir Nauju Metu
proga sveikina visus meninius
vienetus ir visus tautiečius,

kviesdamas visus į talką lietuviškai dainai skleisti ir kartu tikėdamas visur
išstvermingai žygiuoti su daina

TORONTO LIETUVIŲ NAMAI
SAVO NARIAMS IR VISIEMS
LIETUVIAMS LINKI

Linksmų
sv. Kalėdu ir laimingų
Naujų Metu

Toronto Lietuvių Namų
valdyba

Tėviškės Žiburiai • 1978. XII. 21 — Nr. 51-52 (1506-1507) • 15 psl.

SKAITYTOJAI PASISAKO

POKALBĖ PTIKSLINANT

"T2" 1978 m. 42 ir 43 nr. išspausdintame pokalbyje su manimi netiksliai įrašyta pavardė mano katedros vedėjo. Turi būti David Marquand (Markvandas), o ne Martinas. Anglijoje tai labai garsus žmogus.

Be to, norėčiau paryškinti aname pokalbyje pareikštas mintis apie "Metmenis" ir "Akiračius". Aš esu labai geros nuomonės apie šiuos leidinius. Tie periodiniai leidiniai turi didelę įtaką Lietuvos inteligentiškoje, ir ji žiūri ir juos labai rimtai bei pagarbiai. Nors, kaip sakiau, man asmeniškai visa eilė abstrakčiai kultūrinių straipsnių "Metmenyse" nebuvo per daug įdomūs, didelė dalis juose spausdinamos kitokio pobūdžio medžiagos, ypač istoriniai bei politiniai klausimai, kėlė manje didelių susidomėjimų. V. Trumpas straipsnius paminėjau ne kaip išimtis, bet kaip tokios įdomios medžiagos pavyzdį.

Apie "Akiračius" sakiau, kad nesugebėdavome suprasti jų polemiką su veiksniais pagrindo bei tikslu. Buvo tik aišku, kad šis periodinis leidinys skiria labai daug dėmesio bei visos problemos, kurios turi grynai išsiviską ir, deja, dėl informacijos stokos, mums Lietuvoje bereikšmių pobūdį. Jeigu jau taip mums išsina, kad skaitome "Akiračius" (nes juos pirmoje eilėje "šmugeliu" mums atveža lankytojai iš svetur), tai norėčiau, jog šis spaudos organas iš pradžios elementariai paaiškintų apie ką kalba, ką kritikuoja ir kodėl, tuo įtraukdamas ir mus į išsivijos problematikos svarstymą, į tinkamą jos supratimą. Kitais žodžiais tariant, norėčiau, kad "Akiračiai" atsisuktų veidu į Lietuvą 100% ir tais atvejais, kai jų medžiaga yra pagrindiniai skiriama išsivijos visuomenei.

Tokia buvo kritika "Akiračių" medžiagos daliai. Dauguma kitos medžiagos, ypač politinės bei istorinės (pvz. Kapsuko ir Angariečio nesutarimai, L. Sabaliūno knygos apžvalga, įspūdiškai apie Estiją ir pan.), buvo labai įdomi bei įtaigi. Aš pokalbyje to nepasakiau, bet turėjau galvoje, kai kritikavau tik dalį "Akiračiuose" svarstomų problemų, ir tai daugiausia jų pateikimo prasme.

Be to, turiu pabrėžti, kad mano pasisakymai apie "Akiračius" bei "Metmenis" lietė tą laikotarpį, kai dar gyvenau Sov. Sąjungoje, būtent, iki 1973 m. pabaigos.

Dr. A. Stomas

"GOBELENAS SU LIETUVOS VYCIU"

"T2" 1978 m. 46 nr. šia antrašte išspausdintas A. Vaisiūnienės straipsnis. To rašinio nekartosiu, nes kiekvienas gali jį rasti minėtuose "T2". Noriu tik priminti vieną kitą pastabę.

Visi valdovai, ne tik Zygimantas Augustas, mėgo naudoti visų savo valdomų kraštų emblemas. Daugiau man užkliuvo A. Vaisiūnienės nuomonė apie Liublino unijos interpretaciją. Ji rašo: "Šių laikų Lietuvos istorikai puola Liublino uniją kaip žalingą lietuvių tautai. Čia esą pagrindinių interpretacijos klaidų. Mes negalime žiūrėti šių dienų akimis į istorinius įvykius prieš keletą šimtų metų". Visiškai sutinku su A. Vaisiūnienės paskutiniuoju sakiniu. Bet iš kur paimti kitas akis, kai gyvename dabar? Minint Liublino unijos aktų sukaktį prieš kelerius metus, buvo lietuviškoje spaudoje ne vienas lietuvių istorikų straipsnis, šaltai ir visiškai objektyviai vertinant Liublino uniją. Neatrodė, kad ir šių dienų, po kelių šimtų metų, lietuvių istorikai nesugebėtų skaityti anų laikų šaltinių, literatūros ir interpretuoti Liublino unijos aktų bei jos pasekmių. O man atrodo, kad A. Vaisiūnienė yra susižavėjusi Lietuvos unijų su Lenkija lenkiškąja tų unijų interpretacija.

Sudarant Liublino uniją, Lietuvos delegacijos vadovas Jonas Katkevičius, Lietuvos didikai ir pasiuntiniai su asaromis puolė ant kelių prieš Zygimantą Augustą ir prašė nesikrausti Lietuvos. Nuo to laiko, kai Jogaila išėjo į Lenkiją užkuri, lenkai žiūrėjo į Lietuvą kaip į priklausančią, tik nepajėgė jos galutinai užvaldyti, kaip kad kryžiuočiai, krikštydami prūsus. Tačiau jie klasta sutrukdė Vytautui vainikuoti Lietuvos karaliumi. Kodėl? Ar tai Lietuvos ir lietuvių labui?

Liublino uniją sudarant, Lietuva buvo skaudžiai nuskraviuota Zygimanto Augusto ir lenkų, nes atplėšė didelius žemių plotus ir juos prijungė prie Lenkijos. Lietuvių apginta Livonijos dalis pavesta kartu valdyti su Lenkija. Lietuva tik verčiama sunkių susidėjusių sąlygų turėjo pasiduoti Liublino unijai, bet tai dar nereiškia, kad ta unija būtų buvusi Lietuvai ar lietuvių tautai naudinga. Lenkijai ir lenkams — taip. Jie susilpnino Lietuvos valstybę, atplėsdami turtingas žemes ir tuo būdu dar stipriau galėjo Lietuvą pripausti prie Lenkijos. Po Liublino unijos, dar stipriau įsigalėjus bendroje "žėpospolitoje" lenkiškom aukštinėm laisvėm, viskas žlugę.

Jonas Švoba

Red. pastaba. Minimasis rašinys yra atpasakojimas dr. F. Zubro minčių, o ne A. Vaisiūnienės nuomonė.

INTELGENTIJOS PRIEAGULIS

1978 m. lapkričio mėn. Venecijos latvių biuletenis "Vestis" 306 nr. praneša, kad JAV Bostono universitete dirbas biologijos prof. dr. Ja-

nis Gablikis iš laikraščių ir kitų šaltinių yra surinkęs duomenis, kiek nuo 1970 iki 1977 m. pabaigos latvių tautybės asmenų yra baigę įvairius universitetus, institutus, politechnikumas, augštasias karo mokyklas-akademijas.

Kad lietuvių panašia statistika domėtis, bent mūsų spaudoje, neteko pastebėti. O vis dėlto manyčiau būtų įdomu žinoti ir apie mūsų inteligentijos prieauglį išsivijoje. Šį darbą visuose kraštuose galėtų atlikti akademiniis mūsų jaunimas, talkinamas vyresniųjų.

VI. Venckus

KOVA SU INFLIACIJA

Kanados spauda ir "T2" rašo apie negaliojančią ekonomiką, bet nepasako, kaip reikia ją gydyti. Net Kanados Banko valdytojai — L. Rasminksky ir dabartinis G. Boney nežino, kodėl neišnyksta infliacija. Paprastai piliečiams aišku kodėl — perdidelės algos. Kanadoje gamintos prekės daug brangesnės už importuotas. Nors algos perdidelės, bet valdžia vistiek leidžia kelti algas iki 6%. Iš tikrųjų ji reikėtų algas mažinti, o ne didinti. Pvz. GMC automobilių įmonės darbininkas prieš 25 metus uždirbdavo \$1.70 į valandą ir turėjo mokėti pusę kitų priedų. Tuomet automobilio kaina buvo \$1.700. Dabar ten darbininkas gauna per \$8 į valandą, be to, visus priedus ir daugiau apmokėtų atostogų. Šiandien automobilio kaina — \$8000.

Ir kas dėl to kaltas? Valdžia sako — užsienis, unijos tvirtina — fabrikas, o iš tikrųjų — darbininkai, t.y. ju gals.

Kas gali pagydyti Kanados ekonomiką? Tik valdžia, nes bendrovės yra bejėgės prieš unijas. Valdžia turėtų: 1. nustatyti algų ribas — mažiausių ir didžiausių (dabar nustatytas tik minimumas); 2. subalansuoti biudžetą; 3. panaikinti neracionalią bedarbių šalpą ir vietą to duoti darbus tiems, kurie jo neranda, pvz. valyti šaligatvius, prižiūrėti parkus, mokyklas ir pan. Tai turėtų būti įvesta neribotam laikui, nes trumpalaikė kontrolė nepada.

Tik tuomet Kanados ekonomija suklestės, kai visi dirbsim ir nebūsim daigianoriai, kaip to pasakoj "Daugnora ir liepa".

Vaclovas Pniauskas

ISEIVS KELIU

Nudžiugau pamačiusi "T. Žiburiuose" skelbimą apie naują rašytojos Marijos Aukštaitės knygą. Nuoširdiai sveikinu autorę! "Išsivės keliu" apysaka ne tik sklandžiai parašyta, lengvai skaitoma — pradėjus skaityti nesinori su ja skirti. Joje Lietuvos išsivės atpasakojama priežastis tapti išsive. Linkiu, kad daugelis šeimų susilauktų šios knygos kaip dovanos artėjančiom Kalėdų šventėm.

Marija F. Yokubynienė

JOS ESATĖ KALTĖ

Mes, G. E. Sturm, ir mūsų sūnus... pratęsim "T2" prenumeratą atnaujiname metams, bet jeigu jie taip pavėluotai lankys, bus paskutiniai metai, nes pavėluotus žinios mums nereikalingos. Viena moteris, atėjusi į "Paramą" Toronte, pasakė, kad ne paštas kaltas, bet redakcija — ji nusuka nuo kiekvienos prenumeratos po 2 ct., nepilnai apmoka pašta, kuris dėlto taip lėtai ir dirba. Tad nedejuokit, nes patys išaukoti skaitytojus.

E. Sturmenė

Red. pastaba. Nekartą esame rašę, kad pavėluotas "T2" pristatymas kaikiuriose vietovėse priklauso vien tik nuo pašto. Laikraštis pristatomas į centrinių pašta Toronte reguliariai kiekvieną antradienį 1 — 2 v. p. p. Tad lieka pakankamai laiko paštui pristatyti laikraštį skaitytojams iki penktadienio imtinai. Kad "T2" administracija "nusuka" po 2 ct., yra iš pirmo išlaiztas kaltinimas. Jei siuntos būtų nepilnai apmokėtos, paštas iš viso neprimtų. Laikraščiai ir aplamai periodiniai leidiniai siuntinėjami skaitytojams antros klasės paštu pagal Kanados valdžios potvarkį. Jei kas nori gauti "T2" pirmos klasės paštu, gali užsisakyti administracijoje, bet turi primokėti \$17 prie reguliarios prenumeratos kainos (tai negarantuoja greitesnio pristatymo). Galima užsisakyti "T2" ir oro paštu, pridėdant prie reguliarios prenumeratos kainos \$25. Paštas skelbia, kad tarifai vėl bus pakelti nuo 1979 m. balandžio 1 d. "T2" administracijai labai rūpi, kad skaitytojai gautų laikraštį laiku ir reguliariai. Deja, pašto tarnyba nėra jos žinioje. Nuderėtų plakti nekaltųjų.

LAIKRASTIS NAUJAGIMIUI

Malonu atnaujinti prenumeratą, nes "Tėviškės Žiburiai" (nors dažnai pavėluotai ateina ir net po du, tris numerius) yra labai laukiami ir su didžiausiu malonumu tuojau perskaitomi. Tai yra mano pagrindinis ryšys su "namais" Toronte, visais draugais ir bendruomenine veikla.

Taip pat pranešu, kad š.m. spalio 19 d. gimė mums pirmagimis sūnus Gintautas Juozas, jn., ir jo vardą siunčiu kuklią žlugę, kad šis laikraštis ir toliau gyvuotų, kol jis saugus ir pats galės pasiskaityti.

Kadangi Kalėdas praleisime Australijoje gastroliuodami su "Grandinele", grįžus stengsimės parašyti bent truputėlį apie Australijos Lietuvių Dienas ir keliones nuotykius bei atsiųsti nuotraukų.

Jūratė (Ceponkutė) Neimanienė
Cleveland, Ohio

Kalėdu
taika tebūnie
su Jumis, o
NAUJI METAI
teatneša
visokeriopą
laime —

ALEXANDER CHUMAK,
Trustee
Toronto Board of Education
Ward 1

SV. KALĖDŲ

švenčių proga sveikinu visus savo
gimines, draugus, pažįstamus ir
linkiu džiugių bei laimingų

NAUJŲ METŲ —

Mikas Žalauškas

Linksmų sv. Kalėdu
ir sėkmingų NAUJŲ METŲ
visiems lietuviams linki —

Okulistas R. SCHMID
OPTICAL STUDIO
1586 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M6P 1A7
Telefonas 535-6252

Kompozitorių Švedą prisimenant

1978 m. spalio mėn. per Lietuvą nuvilniavo J. Švedo 70 metų sukakties minėjimų banga. Vilniuje buvo surengti trys minėjimai. Su specialiai paruošta J. Švedo kūrinių programa ansamblių "Lietuva" vėliau žada apkelti ir visą Lietuvą. Pirmas iškilmingas vakaras buvo skirtas daugiau muzikams kompozitoriams Meno Darbuotojų Rūmuose (buv. Napoleono aikštėje karininkų namuose). Ant rasis J. Švedo kūrinių koncertas įvyko filharmonijoje, kur ansamblis "Lietuva" atliko programą. Pirmoji dalis buvo skirta J. Švedo ankstyvesniajai kūrybai. Antroji dalis pasižymėjo originaliais vėliau sukurtais, bet taip pat liaudiškais kūrinių. Į šį minėjimą buvo pakviesti ir liaudies ansamblio veteranai bei kiti darbuotojai. Scena buvo papuošta J. Švedo portretu, darytu vieno ansamblio jo mokinio, dabar garsaus grafiko. Po kompozitoriaus kūrinių koncerto visi programos atlikėjai gautas gėles sudėjo prie jo portreto. Buvo jaudinančias ir gražus momentas. Šio koncerto programos įvade apie J. Švedą rašoma: "J. Švedas (1908. X. 9 - 1971. X. 15) TSRS liaudies artistas, Valstybinės premijos laureatas, kompozitorius, profesorius, naujo žanro meninio kolektyvo pradininkas, Lietuvos TSR valstybinio dainų ir šokių ansamblio kūrėjas ir ilgametis jo vadovas savo įvairia spalvėje veikloje rėmėsi principu: iš liaudies — liaudžiai, laikmečio žmogui... Daugelis kompozitoriaus kūrinių sudaro ansamblio "aukso fondą", reprezentuojantį mūsų respublikos muzikinę kultūrą."

Trečiasis minėjimas įvyko mažojoje valstybinės bibliotekos konferencijų salėje. Tai buvo "prisiminimų vakaras — koncertas". Šis vakaras, kuriame programą atliko "Sutartinės" ir "Lietuvos" ansambliai, buvo intymesnis, nes jame dalyvavo J. Švedo artimieji, jo buvusieji bendradarbiai, ansamblio veteranai. Po koncerto vyko pašnekesys. Suminėjus kompozitoriaus neįkainojamus nuopelnus lietuvių tautai, iškilo klausimas kodėl jis buvo priverstas iš savo sukurto ansamblio pasitraukti, nors ir po ilgo laiko dar neatsirado žmogus, kuris galėtų jį pakeisti. Daug yra baigusiu specialius liaudies instrumentų mokslus, kuriuos irgi J. Švedas išugdė, tačiau nėra jam lygaus. Kaikuriems jo mokiniams, sėdintiems minėjimo prezidiume, teko raudonuoti, kad J. Švedas, nežiūrint spaudimo ir intrigų, nenuplaukė pasiroviui, laikėsi savo principų, neišėjo iš liaudies kūrybos kelio, nors ir buvo paniekintas, jo kūrinių iš ansamblių programų kuriam laikui išmesti. J. Švedas buvo dvasiškai sukrėstas ir peranksti iškelia amžinybėn. Septyneriems metams praėjus nuo jo mirties, ne tik jo draugai, bet ir priešai turi pripažinti, kad kitos tokios figūros Lietuvoje nėra, kad J. Švedas pasilieka mūsų instrumentinės liaudies muzikos tėvų, kad jo sukurti muzikos instrumentų konstrukcijos dėsniai yra traktuojami epochiniu mastu.

Skaitant šias žinias iš Lietuvos, mintimis norisi skristi praeitin ir prisiminti pirmąsias liaudies ansamblio dienas ir jo steigėją. 1940 m. rudenį, gimus idėjai steigti liaudies meno ansamblių prie Vilniaus Valstybinės Filharmonijos, J. Švedas, norėdamas išlaikyti tikrą kaimo dvasią, į ansamblių priėmė tuos žmones, kurie turėjo balsą, galėjo pūsti ragelį, skudutį, lumbelį ar triubą. Ir daugelis naujo ansamblio narių, palikę plūgą ar audimo stakles, skubėjo į Vilnių. Nesuprantami jiems buvo muzikos gaidų labirintai, jų mandrybės. Bet su kokia meile, pasišventimu ir kantrybe J. Švedas vakarais mokė juos pažinti ir skaityti gaidas... Deja, nors ir po didelių pastangų, kaikuriems tai buvo neįkandama ir tekdavo viską vistik išmokyti iš klausos.

Salia choro ir liaudies instrumentų orkestro buvo sudaryta ir tautinių šokių grupė, kuri turėjo kitokią veidą. Čia konkurso keliu buvo atrinkti jauni žmonės, kurie buvo Vilniaus universiteto ar pedagoginio instituto studentai. Žinodamas, kad viskas yra bandomo stadijoje ir kad reikia padėti studentams, darbo laiką taip suderindavo, kad studijos nenukentėtų. Dabar, kai galiu žiūrėti į tai jau iš praėjusių perspektyvos, matau,

kad asmenų sutelkimas buvo apgalvotas, planingas. Kaimo žmonės buvo menkesnio išsilavinimo, darbas su jais buvo daug sunkesnis, tačiau jie atsiėmė liaudies dainų, raudų, sutartinių ir įvairių, kad ir primitivių, instrumentų melodijų, kaimo papročių bei apeigų lobyną. Šokėjai — studentai, būsimieji mokytojai, buvo supažindinami su lietuviško kaimo buitimi, papročiais, dainomis ir šokiais. Kiekvienas ansamblio narys, ką bedarytų, turėjo išmokyti ir visas dainas. Nors ir trumpą laiką šiam ansamblyje pabūti reikė pereiti lyg ir liaudies meno mokyklą.

Darbo dirva buvo plati, užmojai dideli. J. Švedas pasikvietė pagalbon muziką Alf. Mikulskį, O. Mikulskienę, P. Stepulį, M. Baronaite ir dramos aktorių — kaimo buities žinovą Gasparą Veličką (mirusį Los Angeles prieš 10 metų). Jų visų darbu ir pastangomis gimė pirmasis Vilniaus Filharmonijos Liaudies Ansamblis, kurio tikslas buvo scenoje skleisti lietuvišką liaudies dainą, šoki, muziką, apipavidalintus kaimo žmonių papročius, apeigas ir kita. Greitu laiku buvo paruoštas Gasparo Veličkos parašytas ir režisuotas lietuviškų vestuvių fragmentas, o vėliau "Joninės", "Šienapjūtė" ir kiti dalykai, neskaityti atskirų dainų ir šokių koncertų.

Pats J. Švedas buvo ramaus būdo žmogus. Tylus, kuklus, tačiau suprantantis, šiltas, rūpestingas draugas, mokiniams, bendradarbiams. Nelabai šnekus, todėl kartais atrodo užsitaręs, paskendęs savyje, bet ragelių, birbynių, paties harmonizotų liaudies sutartinių bei dainų garsuos įstengdavo išsakyti platų savo vidaus pasaulį. Liaudies instrumentais domėjosi nuo pat jaunystės. Dar studijuodamas Klaipėdos konservatorijoje, atostogų metu rinkdavo liaudies dainas ir instrumentus. 1936 m. pats savo lėšomis išleido mažą knygėlę "Skudučiaiuk" daugiausia skautams.

Ansambliui pradedant pirmuosius žingsnius, J. Švedas, paėmęs ir rankas kaimo piemenų birbynes, skudučius, ragelius, juos drožinėdavo, tobulindavo, kol pasisekdavo išgauti pilnesnį norimą garsą, platesnę jo skalę. Reikėjo visiems instrumentams parašyti gaidas ir juos suderinti bendram skambesui, sudaryti orkestrą. Lietuvoje įvykusių minėjimų diskusijų metu prieita išvada: jeigu būtume neturėję J. Švedo, mūsų muzika būtų nuėjusi kitu keliu; galbūt visai nebūtume turėję liaudies instrumentų or-

kestrų, o tik kaimo kapelas.

J. Švedo išbulintus Sekminių ragelį ir atiduotas į muziką jautraus Balio Pakšto (dabar Čikagoje) rankas, pravirko gražiausiomis ir subtiliausiomis melodijomis. Pačiam Švedui šis instrumentas buvo taip pat prie širdies. Su jo palyda buvo harmonizuota ir atlikta daug gražiausių liaudies dainų ir kitų kūrinių.

Ansamblio dainų repertuaras buvo platus, apimantis visą Lietuvą: nuo trankios kamuotos žemaitiškos "Pempel, pempel, kuoduotoji", plačios, tartum per laukus skambančios, augštaitiškos "Zveng žirgelis lanko" iki džiūkiškos "Pasvarsčyk, antela". Dainos buvo atliekamos to krašto tarme, iš kurio jos buvo kilusios. Dažnai sublizgėdavo ašara B. Pakšto, paties J. Švedo ir publikos akyse, atliekant jautresnius kūrinius. Melodingai atliktuose "Pasvarsčyk, antela" garsuose, rodė, rauda visa tauta, okupanto prispausta. Per daug širdies, jausmo, per daug tautiškos ir patriotizmo skambėjo liaudies muzikos garsai; perdidelis ovas ansambliui kėlė publika, ir 1943 m. vokiečių okupacinės valdžios jis buvo uždarytas. Prieš tai jis dar suspėjo apkelti visus didesnius Lietuvos miestus ir šios formos lietuvių liaudies meną paskleisti po visą kraštą. Vėliau to ansamblio pavyzdžiu tiek okupuotoje Lietuvoje, tiek šiaurės Geležinės Uždangos įsteigė daugiau panašių meno vienetų, kurie veikia ir dabar.

Kaip bombai sprogs skeveldros išlako į visas šalis, taip ir karo audrą išblaškė liaudies ansamblio nariai pasklido po visą pasaulį. Branduolys su J. Švedu pasiliko Lietuvoje. Kūringiausias jo darbo metai dar buvo prieš akis. Daug jo mokinių gražiai reiškiasi ir išvykoje. Manau, kad pats J. Švedas būtų nepaprastai patenkintas, Kanadoje išgirdęs taip pat savo mokinio Z. Lapino Montrealio "Gintaro" orkestrą. Jis visą laiką domėjosi, kur kuris jo mokinių gyvena, kaip dirba, kaip jam ar jai sekasi. Mūsų laimėjimai ir džiaugsmas buvo jo džiaugsmas.

Kaip kiekvieno menininko, taip ir Švedo darbas bei įnašas lietuvių liaudies meną buvo pilnai įvertintas tik po jo mirties ne vien tik draugų, bet ir priešų. Dar daug ansamblių steigis Lietuvoje ir kitur, o J. Švedo vardas, jo darbas, kūryba bus kelrodžiu visiems, nes, kaip jo garbei skirtų minėjimų metu pabrėžta, jo kūrinių sudaro ansamblių "aukso fondą". G. B.

DVI NAUJOS J. BURKAUS KNYGOS

"DU DVASINIŲ BŪTYBIŲ PASAULIAI", 444 psl., JAV \$8.50, ir "KONNERSREUTH TERESĖ" (Neumanaitė), \$5.00. Užsakyti: "Sūduva", 809 Ramble St., Hot Springs, AR 71901, USA

Premija jaunimui

Dr. Leono ir Irenos Kriaučeliūnų šeima savo mirusiam sūnui ir broliui prisiminti skiria kasmetinę Eugenijaus Kriaučeliūno premiją. Premijos sąlygos yra tokios:

1. Eugenijaus Kriaučeliūno 1000 dolerių premija skiriama — lietuviui jaunuoliui, geriausiai pasireiškusiam raštais (lietuvių, anglų ar kita kalba), veikla, organizaciniu veiklumu, arba jaunimo vienetui (sambūriui, tautinių šokių grupei, jaunimo chorui, sporto būreliui), geriausiai atstovavusiam lietuviams ir Lietuvai vienerių metų laikotarpyje.

2. Premijai gauti asmenis ar vienetus raštu pasiūlo jaunimo organizacijų vadovybės, jaunimo grupės, vyresniųjų organizacijos ar paskiri asmenys iki kiekvienų metų gruodžio 31 d. (pašto antspaudas).

3. Premijuotino asmens ar jaunimo vieneto tinkamumui įvertinti sudaroma vertintojų komisija, kurion po vieną atstovą skiria Pasaulio Lietuvių Bendruomenės jaunimo reikalams vadovas, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba ir JAV Lietuvių Jaunimo Sąjunga, o du atstovus paskiria Kriaučeliūnų šeima.

4. Vertintojų komisija, aptarusi asmens ar vieneto tinkamumą premijai, ją skiria balsų dauguma iki sekančių metų vasario 15 d. ir susitaria su Kriaučeliūnų šeima dėl premijos įteikimo laiko ir pobūdžio.

5. Premijai asmenys ar vienetai siūlomi raštu, nurodant tiksliai premijai tinkamumą motyvus, ir siunčiami: EUGENIJUS KRIAUČELIŪNO PREMIJOS KOMISIJAI, 12500 Pownee Road, Palos Park, Illinois 60464, USA.

SVEIKINU

savo mielus bičiulius

SV. KALĖDŲ ir
NAUJŲ METŲ

proga, nuoširdžiai linkėdama
visiems daug džiaugsmo,
laimės ir sveikatos —

BRONĖ ČIRONIENĖ

Šv. Kalėdų
ir
Naujų Metų
proga

visus savo klientus, draugus ir pažįstamus
nuoširdžiai sveikina —

3830 B Bloor St. W.,
Islington, Ontario
Tel. 233-9632

GERARDAS BALČIUNAS

sv. Kalėdų

ir Naujų Metų

švenčių proga sveikiname
gimines, Toronto dvasiškus,
draugus bei pažįstamus —

Ina, Bronė, Jonas Maziliauskai

SVEIKINAME visus gimines,
draugus ir pažįstamus

SV. KALĖDŲ ir
NAUJŲ METŲ

proga —

Gertrūda ir Jonas Klipčiai, Oakville, Ontario

SV. KALĖDŲ

švenčių proga sveikiname
visus mūsų draugus bei
pažįstamus ir linkime
visiems sveikų, laimingų
ir sėkmingų

1979-tųjų metų —

Gabrielė ir Henrikas Chvedukai
Lily ir Andrius Chvedukai

sv. Kalėdų ir
Naujų Metų

proga visus savo klientus draugus ir
pažįstamus nuoširdžiai sveikina —

Tel. 763-1144

Algirdas ir Donata Puteriai

Gerbiame visus klientus,
bičiulius bei pažįstamus

Kalėdų švenčių bei
Naujų Metų

proga nuoširdžiausiai sveikiname

European Meat & Delicatessen

MAISTO KRAUTUVĖ

2899 Bloor St. W.

Tel. 233-9783

Linksmu
sv. Kalėdų
ir sėkmingu
Nauju Metu

linki mieliems bičiuliams —

North Sylva Co. Ltd.
nariai ir bendradarbiai

SV. KALĖDŲ
IR
NAUJŲ
METŲ

proga Lietuvių Evangelikų
Liuteronų Išganytojo para-
pijos klebonas ir taryba nuo-
širdžiai sveikina visus
parapijiečius, rėmėjus bei
visą lietuvių bendruomenę.

Gimusio Išganytojo šviesa tešviečia
jūsų gyvenimo kelyje!

Sveikinu gimines,
draugus, pažįstamus su

šv. Kalėdomis
bei ateinančiais
1979 metais —

ADELĖ VAITKEVIČIENĖ

Visus gimines, draugus ir
pažįstamus sveikiname

KALĖDŲ švenčių
proga

ir linkime laimingų 1979 metų —

J. J. A. V. Valiuliai

Linksmu sv. Kalėdų

ir laimingų, džiugių

Nauju Metu

giminėms, draugams ir
bičiuliams linki —

M. J. A. Tamošiūnai

NUOŠIRDŽIAI SVEIKINAME

su šv. Kalėdomis
gimines, draugus,
pažįstamus ir linkime

laimingų, džiugių

NAUJŲ METŲ

Marta Adomavičienė
duktė Danutė ir žentas Ted

SV. KALĖDŲ
ir NAUJŲ
METŲ proga

sveikiname visus savo
klientus, draugus ir pažįstamus
Candlelight Caterers
tel. 667-8260, 667-8280

JOANA IR STASYS BUBULIAI

Anastazija ir Antanas Tamošaičiai

sveikina savo bičiulius su

KALĖDŲšventėmis ir
NAUJAIS 1979
METAIS.

Siais metais abu dailininkai niekam nesitūtinės savo grafikos darbų-sveikinimų, nes neturėjo laiko jų atspausdinti. Pastaraisiais metais laikas buvo skirtas knygos "Lithuanian National Costume" paruošimui ir spausdinimui.

VISIEMS LINKI —

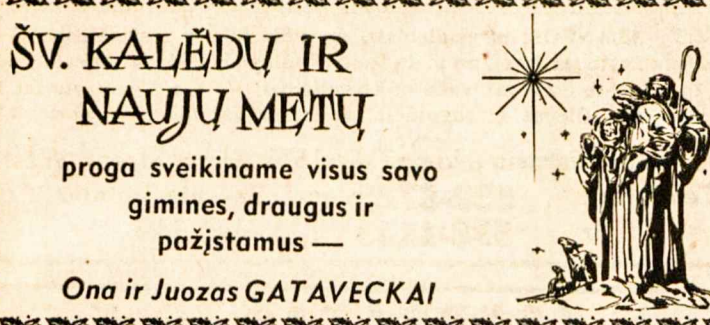
JUZĖ ir ANTANAS RINKONAI

švenčių bei pilnų sėkmės
ir sveikatos 1979 metųvisiems giminėms, draugams
ir pažįstamiems
nuoširdžiai linki —

A. B. Liškauskai su sūnumis

Ada ir Edvardas Sudikai

Ona ir Juozas GATAVECKAI

JUOZAS ŽIURINSKAS

proga sveikiname visus savo draugus ir pažįstamus —

Br. Br. VENSLOVAI,

CHERRY BEACH MOTEL, Stoney Creek, Ont.

KANADOS ĮVYKIAI

Premjeras nepasitrauks

Premjeras P. E. Trudeau dar kartą oficialiai paneigė gandus, kad jis planuoja pasitraukti iš liberalų vado ir premjero pareigų. Prie jų, atrodo, prisidėjo dienraščio "The Toronto Star" užsakyti viešosios nuomonės tyrimai. Kanadiečiai buvo klausiami: už ką jie balsuotų sekančiuose federacinio parlamento rinkimuose — progresyviuosius konservatorius su jų vadu J. Clarku ar liberalus, jeigu jiems vadovautų J. Turneris. Gauti rezultatai liudija staigą pakylantį liberalų populiarumą su J. Turneriu priešakyje. Remiantis Gallupo instituto apklausoje mėnesio duomenimis, su dabartiniais savo vadais net 10% populiariausi už liberalus yra konservatoriai. Vankuverio žurnalistai M. Nichols ir A. Fotheringham CBC radijo programoje "As It Happens" teigė, kad premjeras P. E. Trudeau pasitraukimą iš politikos paskelbs sugrįžęs iš Europos P. E. Trudeau betgi užtikrino kanadiečius, kad tokio žingsnio neplanuoja ir kad yra pasirošęs vadovauti liberalams parlamento rinkimuose sekančiais metais.

Dilemoje atsidūrė Princo Edvaro salą valdantis liberalai. Praėjusį pavasarį jie laimėjo provincinio parlamento rinkimus tik 17:15 atstovų santykiu. Vasarą po 12 metų iš premjero pareigų pasitraukė Alex Campbell, o dabar jis išėjo ir iš parlamento. Naujuoju vadu buvo išrinktas premjero pareigas ejęs Bennett Campbell, savo pagrindinį varžovą advokatą G. Mitchellį įveikęs 963:382 balsų santykiu. Dėl buvusio vado ir premjero pasitraukimo iš politikos liberalai parlamente turi tik vieno balso daugumą. Blogiausia, kad lemiantis balsas priklauso parlamento pirmininkui, kuris paprastai balsavimuose neturėtų dalyvauti. Tokiose aplinkybėse premjero B. Campbellio vyriausybės bus sunku laikytis prieš stiprią opoziciją sudarančius konservatorius.

Naujas Kvebeko liberalų partijos vadas C. Rayanas nutarė tapti provincinio parlamento nariu. Jam savo vietą užleisdžia gydytojas Z. Saindonas rinkiminėje Argentui apylinkėje, jai parlamente atstovavęs nuo 1966 m. Tikimasi, kad Kvebeko premjeras R. Levesque nedelsdamas paskelbs papildomus rinkimus toje apylinkėje, kuri visada buvo liberalų tvirtovė. Papildomieji rinkimai betgi gali būti atidėti ilgesniam laikotarpiui. Tokiu atveju C. Rayanas ir toliau liktų už parlamentą durų.

Iš Paryžiaus Montrealin grįžo Kvebeko teroristai Jacques ir Louise Cossette-Trudel, išvėleję Britanijos prekybos atstovo J. Crosso pagrobimą 1970 m. rudenį. Už jo sugrąžinimą jiems su kitais bendrininkais buvo leista iškristi Kubon. Ten jiems gimė sūnus, o Paryžiuje — dukra. Montrealio aerodrome abu vaikai buvo perduoti jų seneliams, o grįžusieji teroristai suimti. Pasilgę Kanados, jiedu tikisi susilaukti lengvos bausmės, kuriai švelninančios įtakos gali turėti 8 metų tremtis Kuboje ir Prancūzijoje. Šią mintį pabrėžė ir Kvebeko premjeras R. Levesque, susilaukęs perspėjimo P. E. Trudeau komentaro, kad vyriausybės neturi kištis į teismų reikalus. Suimtuosius teis Kvebeko teismas, nors į juos dėl diplomato pagrobimo pretenzijų turi ir federacinė valdžia Otavoje.

Ontario sveikatos min. D. Timbrell paskelbė, kad nuo 1979 m. sausio 1 d. OHIP sveikatos draudos išmokos gydytojams už jų paslaugas bus padidintos 6,6%. Didesnį pakėlimą gaus eiliniai gydytojai, mažesnę — specialistai. Detalus atlyginimų už paslaugas kainoraštis bus paruoštas vėliau. Min. D. Timbrellis tikisi atlyginimų padidinimu sustabdyti gydytojų pasitraukimą iš OHIP plano. Praėjusį pavasarį iš šio draudos plano buvo pasitraukę 12% Ontario gydytojų, o šį rudenį — jau 15,8%. Ontario medikų Draugija nariams yra leidusi paslaugų pabranginimą 36%, bet ji iš savo pacientų tegali gauti OHIPUI nepriklausantys gydytojai. Dabartiniais biudžetinėmis metais atsiliginimas gydytojams OHIP draudai kainuos apie \$958 milijonus. Vidutinis metinis gydytojo uždarbis Ontario provincijoje yra apie \$45.000 prieš atskaitant pajamų mokestį bei kitas išlaidas.

Ontario provincijos išdą paskutiniuosius pilnais biudžetinėmis metais \$100 milijonų papildė loterijų pelnas. Iš "Wintario" loterijos gauta \$71 milijonas, iš "Provincial" — \$29 milijonai. Tais metais "Provincial" loterijos pelnu dalijosi šešios provincijos — Ontario, Kvebekas, Manitoba, Saskatchewanas, Alberta ir Britų Kolumbija. Dabar šion loterijon yra įsijungusios ir kitos provincijos. Kultūros ir pramogų ministerio R. Baetzo pranešimu, iš gauto 100 milijonų dolerių sporto, kultūros bei pramogų reikalams paskirtas \$71 milijonas, sveikatos bei jos tyrimo reikalams — \$29 milijonai.

A+ A

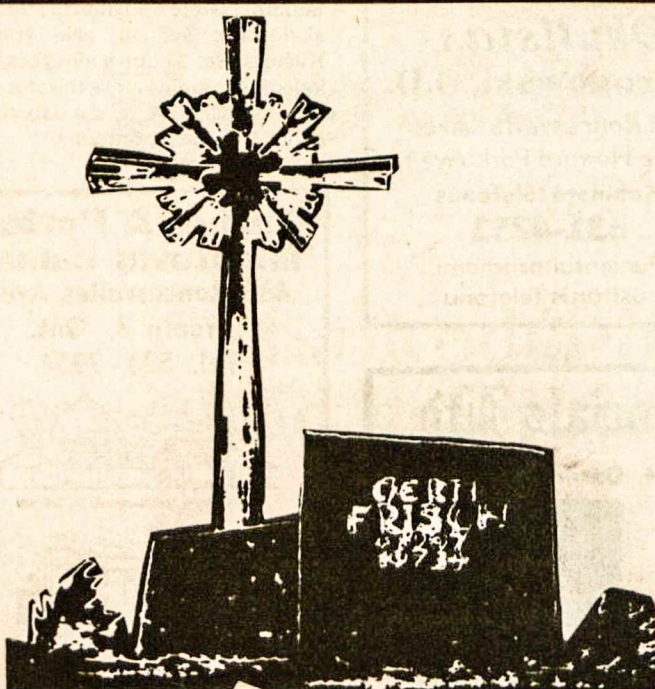
EMILIJAI VILEISIENEI

Lietuvoje mirus,

mamą EMILIJA AZUBALIENĘ, brolius — kun. kleboną PETRĄ AZUBALĮ, JONĄ AZUBALĮ su šeima, seserį MARIJĄ su šeima Lietuvoje ir visus giminės bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

K. J. Liutkai
S. B. Prakapai
K. A. CirušiaiP. O. Derliūnai
S. O. Kiršiniai
V. O. Marcinkevičiai

J. O. Dirmantai

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriskas darbas, puikūs lietuviški projektai

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Važiuojantiems
Europon

Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas artėja. Su jaunimu iš viso pasaulio kartu vyks ir vyresnieji aplankyti Europos. D. Britanijoje sudarytas komitetas talkinti jaunimo kongresui. Tas komitetas yra pasiryžęs padėti visiems, kurie atvyks Londonan su jaunimo kongreso dalyviais — pavieniui ar grupėmis.

Londonas yra pasidarys turistiniu miestu, labiausiai mėgstamu amerikiečių. Vasaros metu jis yra perpildytas. Visi, kurie numato atvykti jaunimo kongreso metu, dabar jau turėtų susirūpinti viešbučių užsisa. Jaunimo grupės, kurios nenumato dalyvauti kongrese, galėtų pasinaudoti Londono universiteto bendrabučiais, bet reikia rezervacijos jau dabar.

Pagalbinis komitetas numato surengti atvykusiems svečiams iš užsienio išvykas iš Londono į Lietuvį Sodybą, taipgi ir į idomnes vietas aplink Londoną. Labai pagėdautina, kad atvykstantieji jau dabar malonėtų pranešti ko jie pagėdautų asmenims ar jų grupėms — viešbučių, bendrabučių ir pan. Išvykų reikalais prašom kreiptis pas Petrą Bulaitį, Grahams of Woodford, Ltd., 9-10 Johnston Road, Woodford Green, Essex IG8 0XA, England.

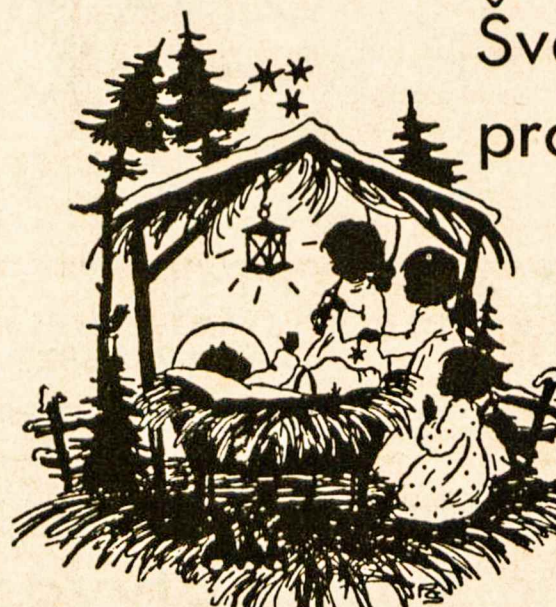
Jaunimas, ypač iš Pietų Amerikos, kuris norėtų apsisotiti Londono lietuviškoje šeimoje, prašomas kreiptis į Stasį Kasparsą, 32 Puteaux House, Roman Road, London E2. 0RF, England.

Esame pasiryžę, kiek mūsų jėgos leis, padėti visiems atvykstantiems į senąją Europą.

S. KASPARAS, parengimų ir globos pakomisės pirm.

• Jaunystė yra laiminga, nes ji gali matyti grožį. Betkas, galis matyti grožį, niekad nepasens (Franz Kafka).

Nuoširdžiai sveikiname
gimines, draugus, pažįstamus su
šv. Kalėdomis ir linkime
laimingų bei džiugių
NAUJŲ METŲ —

A. B. Beresnevičiai
Toronto, Ont.

geriausi linkėjimai

visiems draugams ir pacientams —

DR. A. D. DICKSONAS

Laimės,

SVEIKATOS, GEROS NUOTAIKOS ŠVENČIŲ PROGA SAVO GIMINEMS, DRAUGAMS IR KLIENTAMS NUOŠIRDŽIAUSIAI LINKI —

Simon's TELEVISION
savininkas
VYTAS SIMINKEVIČIUS

DŽIUGI NAUJIENA

Garbė Dievui augštybėse, ramybė žemėje geros valios žmonėms, kuri ir vėl ataidi nuo Betlėjaus laukų, tebūnie nauju taikos bei meilės įkvėpimu šiame laikotarpyje.

Telaimina jus bei jūsų šeimas Betlėjaus Kūdikis ir teveda per ištisus metus.

STEPHEN B. ROMAN
Chairman of the Board

DENISON MINES LIMITED
TORONTO, CANADA

CHOLKAN R. CHOLKAN & CO. LTD. REAL ESTATE

Nuosirdžiai
sveikinu
visus
klientus
draugus
bei
pažįstamus
šv. KALĖDŲ
ir NAUJŲ
METŲ
proga —

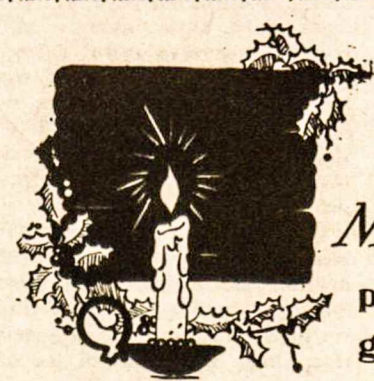

P. KERBERIS,
2336 BLOOR STREET WEST

tel. 763-5555

namų 239-5923

Visiems draugams ir pažįstamiems KALĖDŲ švenčių IR NAUJŲ METŲ proga linkių tyro džiaugsmo — Kazys Yurkštas

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJŲ METŲ

proga sveikiname
gimines, draugus
ir pažįstamus —

KAZYS ir TOMAS IVANAUSKAI

REGINA KRASAUSKAITE-DUNDE-RIENE, 1978 m. baigusi ketverių metų medicinos seserų kursą Toronto universitete (B of Sc. in Nursing). Anksčiau yra baigusi Bloor Collegiate Institutą (su Ontario stipendija) Maironio mokyklą ir lituanistinį kursą. Dalyvavo atelitininkų veikloje. Dvylika metų dirbo "Gintaro" ansamblyje kaip šokėja ir pranešėja, o dabar jame dirba kaip vyresniosios tautinių šokių grupės mokytoja

Atelitininkų žinios

Bendrose atelitininkų Kūčiose gruodžio 10 d. dalyvavo apie 250 asmenų. Rengėjai net nesiruošė tokiam dideliui skaičiui, todėl teko pristatyti stalų. Kūčių vakarienę prasiėdė įvairiais skaitymais, specialiai parinktais tai progal. Salėje buvo prigiesintos šviesos, įvairios salės kampuose užsėdėdavo žvakės ir iš ten pasigirdavo skaitymai. Skaitymus atliko jaunučiai, studentai, moksleiviai ir sendraugiai. Po to buvo skaitoma Evangelija apie Jėzaus gimimą. Trumpa, bet labai reikšminga žodžių tarė kun. A. Saulaitis, S.J. Maldą prieš vakarienę sukalbėjo kun. A. Prakapas, OFM. Po to prasidėjo plotkelių laužymas ir vakariene, kuri buvo paruošta tėvų komite- to.

Po vakarienos jaunučiai atelitininkai suvaidino "Gerą žinią". Vyr. moksleiviai pagiedojo porą giesmių. Atelitininkų veiklos Toronto koordinatore dr. O. Gustinienė pasveikino visus, palinkėjo jaukių švenčių ir padėkojo visiems, prisidėjusiems prie šio bendro pobūvio. Programą pranešė dr. Ramunė Ulbaitė.

Visiems Toronto atelitininkams ir tėvams linkime jaukių švenčių. Tegu užgimusi Jėzaus meilė ir ramybė būna visų širdyse!

Skautų veikla

Metams baigiantis, prisiminkime: budėti skautišką idealą sargyboje reiškia budėti, kad gimęs Dievas daiktų labirintuose nemirtų, kad tėvynės ir tautos reikalai plėvėsutų veiklos gairėmis, kad artimas būtų ne kartojamas žodis, bet tikrovė meli parodyti. Stiprėjimo ir lietuviško skautavimo 1979 metais!

"Satrijos" ir "Rambynio" tuntų tėvų k-tas nuosirdžiai dėkoja visiems ir visoms kurių dėka lapkričio 11 d. bazaras — pasilinksminimas praėjo su geru pasisekimu.

Mindaugo dr-vei nustatomas sueigų tvarkaraštis iki žiemos veiklos pabaigos: sausio 15, sausio 29, vasario 12, vasario 26, kovo 12, kovo 26, balandžio 9, balandžio 23, gegužės 7. Iš viso 9 sueigos 7 v. v. Prisiėdimo muzikos studijoje. Visiems dr-vės nariams tose sueigose dalyvavimas privalomas. Skautai, kurie praleidė didesnę sueigų dalį, negalės atlikti įžodžio ar įsigyti augštesnių patyrimo laipsnių. Tos sueigos nebus atšauktos nei pakeistos kuo kitu. Mindaugo dr-vės skautai ir jų tėvai prašomi tas datas atsiminti.

Gruodžio 17 d., 5 v. p. p., Prisiėdimo salėje susibūrus didžiulėn skautiškam šeimonių prie tradicinio Kūčių stalo. Tuntų vadovybės, prieškalėdinės sueigos organizatorės, galėjo pasidžiaugti gausiu dalyvių skaičiumi ir jautia programa. Č. S.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave.,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Sovietų Sąjungos taurės plaukimo varžybos Leningrade, surengtos jau seštą kartą, susilaukė dalyvių iš Britanijos, Vengrijos, Olandijos, Danijos, Rumunijos ir Kanados. Varžytai daugiaukovės principu atskiruose plaukimo stiliuose. Pirmą kartą šią taurę iš Dnepropetrovsko Lietuvos yra 1973 m. parsivežęs A. Juozaitis, laimėjęs 100 m. plaukimą krūtine. Dabar jo pavyzdžiu pasekė jaunoji pasaulio rekordininkė Lina Kačiulytė, taip pat plaukianti krūtine. Leningrade ji du kartus laimėjo 50 m. plaukimą, po vieną kartą — 100 m ir 200 m. Lina, nuplaukusi 50 m per 34,52 sek., pagerino Lietuvos moterų ir merginų rekordą, priklausiusį vilnietei M. Kazilionytei (35,5 sek.). Šimto ir dviejų šimtų metrų plaukimuose naujų rekordų jai nepavyko pasiekti, nors rezultatai buvo augšto lygio — 1 min. 14,53 sek. ir 2 min. 33,73 sek. Iš užsieniečių geriausiai pasirodė kanadietė S. Gibson, laimėjusi plaukimo nugarą daugiaukovę.

Europos žiūdo imtynių pirmenybėse Budapešte su Sovietų Sąjungos rinktinė dalyvavo sukleisvoris A. Cereška iš Vilniaus. Šiame svorėje jis iškovojė III vietą ir gavo bronzos medali.

Lietuvos stalo teniso pirmenybės buvo surengtos Vilniaus "Zalgirio" sporto salėje. Vyrų čempionu tapo Eduardas Zakarijanas, II vietoje palikęs Borisą Jurkaitį, III — Anatolij Ameliną. Moterų pirmenybės ir čempionės vardą laimėjo Vilniaus universiteto trečiakursė studentė Lina Mataitytė. Antroji vieta teko Astai Stankienei, trečioji — Nijolei Baronaitei. Moterų dvejetą laimėjo vilnietės Aldona Skaruliene ir N. Baronaite, vyrų — E. Zakarijanas ir A. Amelinas, mišrų — E. Zakarijanas ir A. Stankienė. Lietuvos stalo teniso rinktinė dabar ruošiasi tarptautiniam turnyrui Lenkijoje.

Kauno "Granito" rankininkai viešėjo R. Vokietijoje. Susitikimas su Frankfurto prie Oderio SK komanda buvo pralaimėtas 16:23. Geriausi kauniečiai sekėsi R. Berlyne, kur jie laimėjo dvejais rungtynėmis su "Dinamo" atstovais — 24:21, 28:21 ir pralaimėjo vienerias 32:28.

Geriausią 1978 m. sportininkų pasaulyje sąrašą paskelbė "United Press International" agentūra, gavusi sporto apžvalgininkų atsakymų ir pasiūstas anketas. Jame trečioji vieta su 191 gautu balsu teko vilnietei V. Bardauskienei, pasiekusiai pasaulinį šuolio ir tolį rekordą. Pirmąją buvo amerikietė plaukikė T. Kolkins su 271 balsu, antrąją — italė S. Simeoni, šuolininkė ir augštį, su 248.

VYČIO ŽINIOS

Šv. Kalėdų proga sveikiname visus klubo narius, garbės narius ir rėmėjus, linkėdami sėkmingų naujų metų.

Jauniai C (14) CYO pirmenybėse nugalėjo St. Brigid komandą 24:18. Žaidė: R. Marcinkevičius 3, R. Karpis 13, J. Namikas 2, E. ir R. Stanu-

liai, A. Dunderas 4, A. Slapšys 2, J. Aukštaitis, P. Karpis.

Jauniai B (16) tos pačios lygos rungtynėse pralaimėjo St. Brigid krepšininkams 25:49. Žaidė: A. Saplys 8, P. Tutlys 6, P. Sukauskas 4, S. Namikas 3, R. Karpis, A. Balsys 4, T. Trinkūnas. Šiose rungtynėse Vyčio komandą lydėjo nesėkmė — J. Karpis susižeidė koją, ir komanda neteko vieno iš geriausių krepšininkų.

Jauniai A (18), būdami negausūs, irgi pralaimėjo CYO lygos rungtynes St. Brigid komandai 31:50. Žaidė: A. Kišonas 2, K. Banelis 13, J. Zenkevičius 5, G. Sendžikas 5, A. Radzevičius 6.

Komandų kapitonas atskiroms komandoms išrinkti — A. komandai J. Zenkevičius ir G. Sendžikas, B komandai — J. Karpis ir A. Saplys.

Ontario stalo teniso pirmenybėse sėkmingai žaidė Vyčio Glijorja Neškaitytė, kuri laimėjo dvi pirmas ir dvi antras vietas. Pirmas vietas laimėjo moterų ir mergaičių 17 m. klase. Antras vietas laimėjo moterų ir mišraus dvejetos varžybose. Šias pirmenybes globojo provincijos valdžia. Laimėtojai buvo apdovanoti įspūdingomis taurėmis ir dovanomis. Už savaitės įvyks sekantis labai svarbus turnyras, kuriame dalyvaus 12 pajėgiausių Kanados žaidėjų moterų ir vyrų klase. Šiame turnyre paaiškes pajėgiausių Kanados žaidėjų eilė.

AUSROS ŽINIOS

Susitarus su V. Stanačiais, Moonstone Ski savininkais, visiems Ausros slidininkams bus duodama nuolaida. Pradedantiems slidinėti klubas parūpins instruktorius. Po švenčių įvyks slidinėjimo varžybos. Slidinėjimo vadovai — R. Kalinauskas (tel. 533-7506), A. Gataveckas, V. Radziūnas.

Vyrai krepšininkai dalyvauja miesto lygoje. Iš 10 komandų stovi šeštoje vietoje. Komandos vadovas — Ramūnas Underys. Po švenčių prasideda College krepšinio lygos žaidynės, kuriose dalyvauja 6 vyrų ir 4 jaunių komandos. Rungtynės vyks sekmadieniais Prisiėdimo salėje. Kai salė užimta, bus rungtiniamis Lansdowne gimnazijos salėje.

Tinklinio treniruotės vyksta penktadieniais Michael Power gimnazijos patalpose. Treniruoja M. Leknickas. Po švenčių prasidės Ausros, latvių, estų ir ukrainiečių tinklinio lygos žaidynės. Vadovai — M. Leknickas, A. Kairys, A. Gataveckas, V. Stukys.

Okulistas S. Brogowski, O.D.

412 Roncesvalles Ave.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami
susitarus telefonu

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ontario L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūras darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pagėdavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 15 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:	
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 1 metų	10%
Antradieniais 10-3	term. indėlius 2-3 metų	9 3/4%
Trečiadieniais uždaryta	pensijų ir namų s-tas	9%
Ketvirtadieniais 10-8	taupomąsias s-tas	9%
Penktadieniais 10-8	depozitų-čekių s-tas	6%
Šeštadieniais 9-1	CUODA PASKOLAS:	
Sekmadieniais 9.30-1	asmenines	9 1/2%
	nekiln. turto	9 1/4%
	investicines	10%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais — 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTVĄ (KOMPIUTERĮ)

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West,
Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 Brock Avenue
(Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305

* Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
* Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. • Visi automobilių mechanikai
* taisyklai. • Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
* GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETIT

PROGRESS REAL ESTATE LTD. REALTOR

1072 Bloor St. W.
Perkant ar parduodant nekilnojamoj nuosavybę visada
Jums sąžiningai patarnaus A. Bliūdžius
Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

Simons TELEVISION

Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS
2385 Dundas St. W., Toronto Tel. 532-8772
Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.
Nuomojam, taisom, parduodam "ADMIRAL" ir kitų firmų
televizijas bei "stereo" aparatus.

Lietuviška maisto gaminių krautuvė PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario Telefonas 535-1258
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn
prie pirmųjų žviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen
gatve tiesiog į garažą.
• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus patarnavimus. •
Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

AL GARBENS

REAL ESTATE LTD.

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

ŠV. KALĖDŲ ir Naujų Metų proga

sveikiname visus klientus, draugus ir pažįstamus

AL GARBENS REAL ESTATE
1611 Bloor St. West • Toronto, Ontario
Telefonas: 536-2738

Vakaraš skambinkite į namus

A. Garbenis 489-1543

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
10% už 1 m. term. indėlius	9 3/4% už asm. paskolas
9 1/2% už 3 m. term. indėlius	
9% už pensijų ir namų planą	9 1/2% už mortgicijus
9% speciali taup. sąsk.	
8% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 21 milijono dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas

1113 Dundas St. W.,
Toronto, Ont. M6J 1W9 Tel. 533-5454

Lietuviška "Real Estate" įstaiga St. Petersburg, Floridoje

ANGELE E. KARNIENE Broker • Realtor
Notary Public
3701 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, Florida, 33706
Telefonas (813) 360-2448 • vakare (813) 345-2738

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE Taisomi televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatai.
Prityręs specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

Lietuviška maisto krautuvė EUROPEAN MEAT & DELICATESSEN

2899 Bloor St. W., prie Prince Edward
Tel. 233-9783 NAUJI LIETUVIAI SAVININKAI

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodami vartotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5 FILTOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

DELHI, ONTARIO

(Atkelta iš 9-to psl.)

Valdybos narės prisegė po rožę višioms atstovėms, viešioms ir buvusioms Delhi skyriaus pirmininkėms.

Meninėje dalyje visiems teko gėrėtis dainuojančia grupe iš Montrelio (Rasa ir Ina Lukoševičiūtės ir Rytas Bulota). Pritardami gitaromis, jie padainavo keletą lietuviškų ir porą prancūziškų dainų. Jų švelnus dainavimas, gražus žodžių ištarimas ir melodinga gitarų palyda labai maloniai nuteikė visus klausytojus.

Skyriaus pirmininkė nuoširdžiai visiems padėkojo, o šventės dalyviai džiaugėsi geroje nuotaikoje praleistu vakaru ir skanios, valdybos paruoštomis vaisėmis — šilta vakarėne.

ELIUTEI AUGUSTINAVICIENEI iškeliavus amžinybėn gruodžio 2 d., Delhi moterų skyrius ir visa lietuvių bendruomenė neteko brangios narės. Gruodžio 5 d. po gedulingų šv. Mišių, palydint giminėms ir artimiesiems, velionė išlydėta į Toronto;

palaidota Sv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje.

METINĖ ŠVENTĖ. LK Moterų Dr. jos šventė įvyko 1978 m. gruodžio 3 d. paraprijos salėje, dalyvaujant gausiam būriui žmonių. Skyrių šia proga aplankė centro valdybos pirm. dr. O. Gustainienė. Ji skaitė paskaitą apie galvos skausmus. Aiškiai dėstomos mintys ir aktuali tema visiems buvo įdomi. Skyriaus pirmininkė nuoširdžiai dėkojo viešniai už atvažiavimą iš Toronto, esant labai blogam orui.

V. AUSROTAS 1978 m. gruodžio 3 d. apsilankė su lietuviškais knygomis, plokštelėmis ir kitomis dovanomis. Delhi apylinkės lietuvių turėjo progą įsigyti, kas kam reikalinga.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS įvyks paraprijos salėje. Ruošia moterų dr. jos skyrius.

ISSIŪSTI PENKI SIUNTINIAI į Suvalkų trikampį. Ruošiamas jų daugiau. Kas turi gerų dėvėtų drabužių, prašome atnešti į paraprijos salę arba pas kat. moterų valdybos nars. B. V.

Nauji minimaliniai atlyginimai

1979 metų sausio 1 dieną įsigalios nauji minimaliniai atlyginimai. Štai jie:

**Nuo 1979 m. sausio 1 d.

Bendras valandinis atlyginimas	\$3.00
Mokinio valandinis atlyginimas	2.90
Statybininkų ir statybos vietos sargų valandinis atlyginimas	3.25
*Alkoholinių gėrų padavėjų parduotuvėse turinčiose leidimą valandinis atlyginimas	2.50
*Studento valandinis atlyginimas	2.15
Ambulansų vairuotojų ir pagalbininkų savaitinis atlyginimas	144.00
Medžiotojų ir žvejų vadovų iki 5 nepertraukiamų valandų	15.00
5 ar daugiau valandų — pertraukiamų ar ne	30.00
*Kambarys ir valgis	
Maksimalinis atlyginimas, kai kambarys ir valgis įskaitomas į minimalinį atlyginimą:	
Kambarys į savaitę	11.00
Valgis, kiekvienas į savaitę	1.15
Kambarys ir valgis į savaitę	24.00
Kambarys ir valgis į savaitę	35.00

*nepakeista, taip buvo ir anksčiau

**pilna darbo savaitė, kuriai įeina sausio 1 d.

Daugiau informacijų apie minimalinį atlyginimą ir darbo įstatymą (Employment Standards Act) galite gauti kreipdamiesi raštu arba telefonu:

Employment Standards Branch
Ontario Ministry of Labour
400 University Avenue
Toronto, Ontario
M7A 1T7
(416) 965-5251

Ontario Ministry of Labour
Employment Standards Branch
Hon. Robert G. Elgie, M.D., Minister

Žmogaus teisių deklaracijos sukaktis

Neužmirštama ir Nijolė Sadūnaitė

Mūsų korespondento pranešimas iš Vašingtono

Lapkričio 6 d. Baltuosiuose Rūmose Vašingtone buvo surengtos žmogaus teisių deklaracijos pasirašymo 30 metų sukaktis. Iškilmes kalbėjo prezidentas Carteris ir kiti augšti JAV pareigūnai. Į iškilmes buvo specialiai pakviesti ir jose dalyvavo JAV LB krašto valdybos pirm. A. Gečys, vicepirm. R. Cesonis, JAV LB krašto valdybos atstovas Vašingtone A. Gureckas, ALTOS informacijos vadovas kun. dr. J. Prunskis, Jungtinio Baltiečių Komiteto narys dr. J. Genys ir Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos reikalingas kun. K. Pugetičius. Pasibaigus iškilmėms, lietuviai atstovai apsilankė Lietuvos pasiuntinybėje ir "Amerikos Bal-

Savo kalboje iškilmėse prezidentas Carteris sakė, kad žmogaus teisių puoselėjimas nėra vien tik šalutinis arba dekoracinis JAV politikos aspektas — jis sudaro šios politikos sielą. Tiek prezidentas, tiek ir kiti pareigūnai suminėjo pažangą, padarytą žmogaus teisių srityje, tačiau prezidentas ir perspėjo, kad dar milijonams gyventojų pasaulyje prieš 30 m. pasirašyta žmogaus teisių deklaracija tebėra tik tiktai pareiškimas.

"Mes turime būti ištvermingi, turime būti tikri, kad JAV visada bus tos kovos priešakyje." "Mes nesvyruodami išreiškime pasibjaurėjimą tais režimais, kurie nesiliaudami pažeidžia žmogaus teises" — pareiškė prezidentas. Panašiai kalbėjo ir prezidento patarėjas krašto saugumo reikalams Z. Brzezinskis.

Vašingtone leidžiamas "Tarptautinės Amnestijos" organizacijos Vašingtono skyriaus biuletenis 1978 m. gruodžio mėnesio laidoje išreiškė nemažą rūpestį dar vis tremtyje tebesančios Nijolės Sadūnaitės likimu ir sveikatos stoviu. Biuletenyje pranešama, kad šalia "Tarptautinės

Amnestijos" organizacijos Vašingtono skyriaus lapkričio 7 d. buvo sudarytas specialus šešiolikos žmonių komitetas padėti Nijolei Sadūnaitė. Prieš sudarant komitetą, kaikiurie asmenys laiškais susisieko su Nijole ir spalio 15 d. rašytame laiške Nijolė pranešė, kad ją kankina bronchitas, bet ji jau grįžo prie tiesioginių slaugės pareigų. Ji slaugo kalinius ligoninėje.

Paskutinėmis savaitėmis Nijolės Sadūnaitės komitetas, kurio 90% narių yra amerikiečiai, ligoninėse, universitetuose ir kitose įstaigose iškabino atsišaukimus, kad Amerikos slaugės, studentija ir kiti siųstų kaledines sveikinimo korteles Nijolei ir kartu jai primintų, kad ji ne viena, kad jos kančios žinomos pasauliui, kad žmonės ją rūpinasi ir meldžiasi.

ŠYPSENOS

Pas fotografą
Moteris pas fotografą:
— Ar darote ir vaikų nuotraukas?
— Taip, ponai.
— Kiek kainuoja?
— Penki doleriai už dvyliką.
— Gerai, aš ateisiu vėliau; dabar aš turiu tik vienuolika vaikų.

Tėvas ir sūnus
Mark Twain, pasakodamas apie savo jaunystę, pasakė: "Kai aš buvau 14 metų, mano tėvas buvo tikras neišmanėlis. Kai paaugau ir jau buvau 21 metų, labai nustebau, jog mano tėvas per 7 metus tiek daug išmoko".

Kolchoze
Kolchozininkas grįžta iš lauko su kviečių varpų vainiku.
— Ar tai pagerbtuvių vainikas? — klausia jį kolchozo prižiūrėtojas.
— Ne, — atsako darbininkas, — tai visas šių metų mūsų derlius...

TORONTO

Toronto Prisikėlimo paraprijos banko valdyba paskyrė "T. Žiburiams" \$200 auką. Laikraščio leidėjai reiškia nuoširdžią padėką už tokią duosnią paramą spaudai.

"Parama" išleisdino lietuvišką sieninį 1979 m. kalendorių, išsiuntinėjo savo nariams ir spaudai. Ant viršelio — spalvota M. K. Ciurlionio paveikslas reprodukcija "Pilies pasaka".

"T2" skaitytojas K. Bacevičius Brazilijoje, negalėdamas sumokėti laikraščio prenumeros pinigais, atsiuntė "T2" administracijai gražią, oranžinės spalvos, su žaliais kraštais 48 nr. sportinę palaidinę, pirktą A. E. Jakaičio įmonėje, kuri gamina sportinę aprangą. Kairėje palaidinės pusėje yra įsiuvas "Lithuania" ir tautinių spalvų juostelės. Jei kas iš sportininkų norėtų šią palaidinę įsigyti, prašome kreiptis į "T2" administraciją tel. 275-4672.

Toronto Prisikėlimo paraprijos bankas, suprasdamas pasaulio lietuvių jaunimo kongreso svarbą lietuvių išlaikymui, pakuoją tam tikslui \$1.000. IV PLJK Kanados finansų komitetas dėkoja už šią duosnią auką.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir atnaujinami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096

Klebonas ir parapiljiečiai
Į apleistą parapriją atkėlė naują kleboną. Po pirmų pamaldų jis rinko pasižadėjimus, kiek kas galės aukoti, kad būtų atremti pastatai. Vienas stipriausių paraprijos šulų, paklaustas kiek duosias, pasakė: "Aš pasižadau duoti penkis dolerius". Staiga nuo lubų nukrito tinko gabalas tiesiai ant jo galvos. Pritrenktas ir pusiau atsigavęs prakalbėjo: "Klebone, rašyk p. . . p. . . penkis šimtus dolerių". O klebonas pakėlęs akis į viršų pagalvojo: "Viešpatie, mesk ant jo galvos dar vieną tinko gabalą". Parinko Pr. Alš.

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

1551 Bloor Street West,
TORONTO, ONTARIO M6P 1A5

Visais kelių reikalais betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Numatomas Ontario oras:
pustomas sniegas, vietomis slidus, apledėjęs kelias,
menkas matomumas švenčių laikotarpyje

Štai kodėl jūs turite būti gerame stovyje, kad galėtumėte vairuoti tokiose sąlygose.

Vairavimas žiemą. Vairuotojams tai pats pavojingiausias metas. Vairavimo sąlygos keičiasi be perspėjimo. Sausos kelias, kuriuo važiuojate, ant sekančio pasisukimo staiga gali tapti klasingu . . .

slidūs lapai, šaltis, staigios pūgos, net šlapi medžių lapai sudaro netikėtą pavojų. O švenčių laikotarpyje pavojai dar padidėja.

Blogas matomumas ir didelis judėjimas švenčių laikotarpyje reikalauja būti geroje formoje, kad galėtumėte vairuoti tokiose sąlygose. Taip pat privalo ir būti gerame stovyje jūsų automobilis. Taigi jį gerai prižiūrėkite. Būkite budrūs. Jeigu geriate, nevairuokite. Visuomet saugokitės kitų vairuotojų. Žinokite, kad gali įvykti nelaimė net ir saugiose aplinkybėse. Pasistenkite, kad jūs ir jūsų šeima galėtumėte džiaugtis ir

sekančių malonių švenčių laikotarpiu Ontario provincijoje.

James Snow,
Minister of Transportation
and Communications
R. Roy McMurtry,
Attorney General

Province of Ontario
William Davis, Premier

Tėviškės Žiburiai • 1978. XII. 21 — Nr. 51-52 (1506-1507) • 19 psl.

DRESHER-BARAUSKAS

INSURANCE AGENCY LTD. ir REAL ESTATE REALTOR

W. G. DRESHER

233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DRESERIS ir A. MIKSIENĖ
DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v.v., šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.
Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

DOWNTOWN FLOWERS

Gėlės įvairioms progoms. Pristatoma 2 kartus į dieną į visas ligonines ir laidojimo namus. Savininkė DIANA WALTERS pataria ir sutvarko gėles vestuvėms. Adresas: St. Lawrence Market, Lower Level, South Bldg. 95 Front St. E., Toronto, Ont. M5E 1C2. Telefonas 862-7042

TORONTO MIESTAS

ATMATŲ IŠVEŽIMO TVARKARAŠTIS

Pirmadienį, gruodžio 25 — nebus išvežimo, sekantis išvežimas — trečiadienį, gruodžio 27.
Antradienį, gruodžio 26 — nebus išvežimo, sekantis išvežimas — ketvirtadienį, gruodžio 28.
Pirmadienį, sausio 1 — išvežimo nebus; sekantis išvežimas — antradienį, sausio 2.
Antradienį, sausio 2 — reguliarius išvežimas bus — trečiadienį, sausio 3.

Laikraščiai ir stambūs daiktai nebus išvežami trečiadienį, gruodžio 27, ir trečiadienį sausio 3.
REGULIARUS IŠVEŽIMAS laikračių ir stambių daiktų bus trečiadienį, sausio 10.
KALEDŲ EGLUČIŲ išvežimas — trečiadienį sausio 10 ir 17 d.d.

R. M. BREMNER, P. Eng., F.I.C.E.
Toronto miesto viešųjų darbų viršininkas

FRANK BARAUSKAS LTD., Realtor
3828 BLOOR STREET WEST, ISLINGTON, ONTARIO

FB • NAMAI • Stayner, Springhurst, Wasaga, Collingwood (705) 445-8819
• VASARNAMIAI • atstovas MARIO TURCO
• UKIAI •
ISTAIGOS 233-3323 NAMŲ 743-0100

BALTIC EXPORTING CO.

SIUNTINIAI Į BALTIJOS KRAŠTUS IR SOV. SĄJUNGĄ
• Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.
DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu);
šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta.
482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai
Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Janavičiai

DRAUDA

BALIO MASKELIŪNO INSURANCE AGENCY LTD.

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

TORONTONT

Anapilio žinios

— Nuosirdžiausi Kalėdų ir Naujų Metų sveikinimai! Betlėjus Kūdikis teteikia visiems palaimą, viltį gerio pergalės ir dvasinį džiaugsmą.

— Bernelių Mišios Kūčių naktį — 12 v. Pamaldos pirmą Kalėdų dieną ir Naujuose Metuose bus sekmadienio tvarka — 10 ir 11 v. r. Po Bernelių Mišių visi maloniai kviečiami atsilankyti į Anapilio salę, kur bus paruošta kava.

— Sekmingai praėjo vargonų koncertas, kurį atliko A. M. Prizgintas. Padėką jam, sol. R. Strimačiui už giedojimą Mišių metu, sol. V. Verikaitiui už sužadindinimą su kūriniais, par. komiteto pirm. inž. G. Kurpiui už suorganizavimą šio koncerto, parapijos ponioms — už kavutę.

— Naujųjų vargonų šventinimo proga vargonų fondai, įjungiant ir nevardines aukas, surinkta per \$5.000. Aukoją \$1000: dr. A. V. Micus (Renfrew, Ont.); \$500: V. Strazdienė (a. p. Petro Strazdo prisiminimui); \$250: N. N.; po \$200: J. K. Rugys, J. Prisas, J. N. Budrys; po \$100: K. S. Lembergas, A. E. Simonavičius, S. A. Grigaliūnas, J. E. Girėnas, J. M. Zubrickas, P. R. Bražius, A. P. Kazilis, P. N. Šepečavičius, J. E. Gipas, J. J. Vallius, R. Celejewskienė, H. G. Lapas; po \$50: G. Dičpetris, M. Meškauskas, M. Žekienė, J. O. Dementavičius, J. Račys, A. G. Sprainaitis, J. J. Rovas, J. O. Azubalis, Hamiltono kredito bankelis "Talka". Per nepilnus tris mėnesius vargonams surinkta per \$20.000.

— Šią savaitę lankomi ligoniniai ir seneliai.

— Pakrikštyta: Kristina-Viktorija Daina Steponaitytė.

— Pamaldos: šį sekmadienį 10 v. r. už a. a. Eligijų ir Oną Narušius, 11 v. už a. a. Stasę Grigaliūnę ir Ramonę šeimos mirusius; Kalėdų naktį — už Zenkevičių šeimos mirusius, Kalėdų dieną, 11 v. r., už a. a. Joną Bleizgį ir Aleksų šeimos mirusius.

Lietuvių evangelikų liuteronų išganytojo parapijos žinios

— Kadangi IV-tas Advento sekmadienis sutampa su Kūčiomis, tą sekmadienį vienintelės pamaldos bus Kūčių-žvakų pamaldos su šv. Komunija 6 v. vakaro. Kalėdų ryto pamaldos bus įprastu laiku, 9.30 v.

— Senųjų Metų pamaldos — sekmadienį, gruodžio 31 d., 9.30 v. r. Trijų Karalių pamaldos bus sausio 7 d., 9.30 v. r. "Garbė Dievui augštybėse, o žemėje ramybė jo mylimiesiems žmonėms (Lk. 2, 14)". Nepraileiskite pamaldų niekuomet, ypač švenčių proga.

— Specialus tarybos posėdis, kuriame bus svarstoma dabartinė parapijos kritiška finansinė padėtis bei ateinančios metinės visuotinės susirinkimas, įvyks 1979 m. sausio 9 d., 6.30 v. v.

Lietuvių Namų žinios

— Kadangi Kūčios ir N. Metų sutikimas išpuola sekmadieniais, t. y. gruodžio 24 ir 31, ir LN patalpos reikalingos Kūčių stalo ir N. Metų buffetui paruošimui, todėl popiečių tuos du sekmadienius nebus.

— LN bus uždaryti Kalėdų dieną — gruodžio 25. N. Metų dieną veiks tik bingo. Svetainė "Lokys" bus uždaryta gruodžio 25 ir sausio 1 d. d. — LN administracija, popiečių šeiminkinkės ir tarnyba, o taip pat ir "Lokio" personalas visiems linki malonių švenčių.

Pr. sekmadienį LN įvyko Maironio mokyklos Kalėdų eglutė.

— LN raštiniėje gautas laiškas Rimui Petrauskui iš Urugvajaus. Prašoma atsilikti.

— Kūčių vakarienei ir N. Metų sutikimui bilietai išparduoti.

— Gruodžio 15 d. įvyko specialus LN valdybos posėdis, kuriame buvo pastergiti du jauniausieji LN valdybos nariai — pirm. A. Senkus ir išd. J. Silivskas.

— Pr. sekmadienį LN popietėje dalyvavo 200. Svečių knygoje pasirašė Adelė Mažeimienė iš Klaipėdos.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

PARDUODU salono ir valgomio baldus, toje pačią mašiną, lėkštes. Skambinti tel. 231-7015 Toronto.

PATOGUS BUTAS — trys kambariai, virtuvė, prausykla, balkonai. Du bloki nuro. Dufferin požeimio. Skambinti telefonas 533-5717.

POKINĖS ARBA PLUNKSNINĖS ANTKLODES (kaldras) visų rūšių ir dydžio gaminamos pagal užsakymą. Skambinti tel. 787-9021 Toronto.

VIRŠUTINIS BUTAS (condominium penthouse) 25-me augstas, pietų pusėje. Du miegamieji kambariai ir raštinė (arba 3-tas miegamasis), didelis salonas. Eglinton-Humber rajone, prie šalia golfo lauko. Prašoma kaina \$49,000. Skambinti Barauskui 743-0100.

PARDUODAMI tautiniai drabužiai. Jei kas interesuojasi, prašau skambinti 766-8573 Toronto.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Sveikiname visus lietuvių Kristaus gimimo šventės ir N. Metų progą, linkėdami daug džiaugsmo ir gausios Dievo palaimos.

— Dėkojame kun. Jonui Bacevičiui, OFM, už prieškalėdinio susikaupimo pravedimą.

— Bernelių Mišios — 12 v. naktį; prieš jas — tradicinis kalėdinis koncertas. Kalėdų išvakarėse 7 v. v. Mišių nebus.

— Ligoniai ir seneliai lankomi prieš Kalėdas namuose. Prašom skambinti į kleboniją.

— A. a. Vladas Bendorius, 61 m., palaidotas iš mūsų šventovės šv. Jono kapinėse gruodžio 18 d.; a. a. Ona Medelienė, 96 m., palaidota gruodžio 20 d. Paliko sūnų Algį su šeima.

— N. Metų išvakarėse, gruodžio 31 d., mūsų šventovėje bus Mišios 7 v. v.

— Biblioteka ir knygų kioskas neveiks gruodžio 24 ir 31 d. d.

— Salės inventoriumi bei namų remontams aukoję: Prisikėlimo par. bankas \$1,000, P. Salna \$250, J. Poška \$200, J. J. Ignatavičiai a. a. Onos Alimienės atminimui \$200, A. Žilėnas \$100, ateitininkų tėvų komitetas \$100, M. Jasionytė \$100, Toronto vyrų choras \$100, V. J. Ignatavičiai \$100, S. M. Gudaicius \$100, I. Antanaitis \$50, R. R. Kazlauskai \$30, J. H. Bramanai \$25, K. J. Šapočkinai \$25, V. A. Kulniai \$25, A. J. Žalauškas \$25, J. I. Beržinskai \$25, E. Bartkuvienė \$25, J. R. Karasiejai \$27.

— 1979 m. kalendorius, išleistas par. tarybos finansų sekcijos, jau atspausdintas ir platinamas.

— Mišios: šeštadienį 7.30 už Barborą ir Joną, užpr. J. Juodikaitienę, 8 v. už Sofiją Gustaitienę, užpr. J. Gustainis, 8.30 už Mariją Adams, užpr. V. Bucevičius, 9 v. už Stasį Vaitiekūną, užpr. B. Vaitiekūnienę, 9.20 už Liudą Racevičiū, užpr. N. Racevičienę, 10 v. už kun. Benediktą Bagdoną, OFM, užpr. M. Genčiuvienę; sekmadienį 8 v. už Juodikaitių šeimos mirusius, užpr. J. Juodikaitienę, 9 v. už Juozą Martinaitį, užpr. S. Martinaitienę, 10 v. už Stasį Cerniauską, užpr. J. Cerniauskienę, 11.30 už parapiją; Kalėdų naktį — už parapijiečius, už Edvardą Stankaitį, užpr. tėvai, už Jurgį Smolskį, užpr. J. Smolskienę; Kalėdų dieną — 8 v. už Jaušauskų mirusius, užpr. dukrė, 9 v. už Ireną Gurevičienę, užpr. A. Gurevičius, 10 v. už Birutę ir Kazį Kareckus, užpr. Dalia ir Arūnas Kareckai, 11.30 už parapiją, 7 v. v. už Joną ir Savikų šeimos mirusius, užpr. M. Savickienę.

Religinį koncertą Lietuvos Kankinių šventovėje gruodžio 16 d. surengė parapijos komitetas, pirmininkaujamas inž. Gedimino Kurpio. Proga tokiame koncertui sudarė naujų vargonų įsigijimas ir advento metas. Daugiau kaip valandą trukusią programą atliko Albinas Marius Prizgintas iš Brooklyno, N. Y. Jis pasirodė kaip talentingas vargonų virtuozas, mokantis meistriškai valdyti ne tik sudėtingus vargonus, bet ir sugebančis subtiliai perduoti didžiųjų kompozitorių kūrinius. Prieš koncertą parapijos klebonas kun. P. Azubalis tarė įžanginį žodį ir atliko vargonų pašventinimo apeigas. Po koncerto atnašavo koncelebracines Mišias prel. V. Balčiūnas iš Putnamo, Conn., ir kun. P. Azubalis. Programą pranešinėjo V. Verikaitis. Koncerto proga gana gausūs dalyviai duosniai aukoją naujų vargonų fondui.

Dail. Juozas Pautienius, 78 m. amžiaus, mirė Chicagoje 8 m. gruodžio 17 d., 3 v. p. p. Jis yra brolis Onos Jonaitienės, gyvenančios Toronte.

Advokatas George Ben, Toronto miesto tarybos narys, lietuvių bičiulis ir "T2" rėmėjas, mirė nuo širdies smūgio gruodžio 17 d. Jis dalyvavo vienos laidotuvių ir pajuto skausmą krūtinėje. Žmona jį nuvežė į šv. Juozapo ligoninę, kur ir mirė. Velionis buvo 53 metų amžiaus, gimęs Slovakijoje. Kanadon atvyko su tėvais, būdamas 5 metų amžiaus. Atlikęs karinę tarnybą Kanados aviacijoje, studijavo teisę, tapo advokatu ir aktyviai reikšėsi viešajame gyvenime. Liko liudintys šeimos nariai — žmona ir du sūnūs.

ALDONA'S BEAUTY SALON 1618 Bloor St. West, Toronto kviečia ponias gražiomis sukosenom; specialistė pumetinių (permanent) ir dažymų. Telefonas 533-2904

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė savininkė V. SIMINKEVIČIENE. Ivaliomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvii Namus. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė savininkė V. SIMINKEVIČIENE. Ivaliomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvii Namus. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė savininkė V. SIMINKEVIČIENE. Ivaliomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvii Namus. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

Iškilmingas NAUJU METU SUTIKIMAS

1. 7 v. v. šilta vakariene (paduodama į stalus)
2. Šalti užkandžiai 11 valandą vakaro
3. Visi gėrimai — šampanas ir stiprieji — įeina į bendrą kainą
4. Gera muzika; šaunus salės išpuošimas.

Stalai numeruoti. Bilietus prašoma įsigyti iš anksto — sekmadienio po pamaldų Anapilyje ir šokiadieniais pas A. Šepečavičienę 766-3726 arba vakarais pas R. Celejewską 231-8832.

ANAPILIO TARYBA

Anapilyje
gruodžio 31,
sekmadienį,
nuo 6.30 v.v.

Sveikiname

skaitytojus, bendradarbius, rėmėjus, skelbėjus, talkininkus ir visus tautiečius pavergtajame ir laisvajame pasaulyje Kristaus gimimo šventės proga; dėkojame už nuolatinę paramą laikraščiui bei malonų dėmesį; linkime visiems laimės bei sėkmės lydimų naujų metų.

"TEIVISKĖS ZIBURIAI"

SIS DVIGUBAS "T2" NUMERIS yra paskutinis šiais metais. Pokalėdinis numeris dėl švenčių neišeis. Sekanti laida pasirodys 1979 m. sausio 2 dieną. Kadangi pirmadienis yra Naujų Metų šventė, "T2" redakcija, administracija ir spaustuvė dirbs gruodžio 30, šeštadienį. Žinutes Toronto kronikai prašoma atsiųsti iki to šeštadienio 12 v.

Vietoj kalėdinių sveikinimų aukoją "T. Ziburiams": \$25: K. Daunys, Irena ir Petras Lukoševičiai, Montreal, P. Q. \$20: Stasys, Vanda Vaitkai, Birutė, Vytautas Biretos bei dukros Aldona ir Jūratė, Juozas ir Balbina Tamulioniai, M. ir V. Miceika, Simcoe, Ont., Teresė ir Vladas Bačėnai.

\$15: J. J. Sarūnai, St. Dabkus, Vytautas, Angelė, Rūta Kulniai, V. S. Kneitai, Oshawa, Ont. \$13: Julius, Pranė ir Danutė Barauskai.

\$10: M. Jasionytė, Elzbieta ir Emilis Jankai, Vladas ir Petra Jankaičiai, Stasė ir Antanas Zimnickai, M. J. Jakaičiai, London, Ont., Vladas, Aldona ir Violeta Vaitoniai, Juozas, Zuzana ir Ramunė Stravinskai, P. ir V. Dalindos, H. P. Juodvalkiai, Oshawa, Ont., Monika, Antanas Bumbuliai ir dukros, Jonas ir Jadvyga Ignatavičiai, Ona ir Antanas Jakimavičiai, Marytė ir Jurgis Astrauskai, G. J. Kolakauskai, Hamilton, Ont., Vladas Geras su šeima, Elena ir Juozas Girėnai, Linda ir Edm. Cicėnai, London, Ont., A. J. Arštikačiai, Brampton, Ont., Stasė, Alfonsas Mazlaveckai ir Romas, Pranas Juzė Zaliauskai.

\$8: Marija Senferienė, Jonas Araminas, Montreal, P. Q., D. ir Br. Staškevičiai, Montreal, P. Q., G. B. Trinkos su šeima, Marija, Bronys, Audrius Stundžiai; \$4: Aug. Juzeliūnas.

Šių ir kitų aukotojų bendras sveikinimas įdėtas šiame "T2" nr. 7 psl.

Dail. J. Račkaus kūrinį paroda Prisikėlimo Parodų salę gruodžio 16-17 d. d. susilaukė gausių lankytojų. Parodą atidaro ir apie dailininko kūrybą kalbėjo dail. R. Viesulas iš JAV. Sveikinimo žodį tarė KLB pirm. J. R. Simanavičius.

PADEKA

Būdamas lingoninėje po automobilio nelaimės susilaukiau daug lankytojų ir dovanų.

Ypatingą padėką reiškiau gydytojams — A. Pacevičiui, W. J. Peters, H. Hamilton.

Nuosirdžiai dėkoju visiems, aplinkusiems mane — klebonui kun. A. Simanavičiui, OFM, V. J. Laurinavičiui su šeima, broliui su broliene, L. D. Laurinavičiui su šeima, V. J. Simanavičiui, R. Simanavičienei, M. V. Simanavičiui, I. J. Morkūnams, Z. V. Jurevičiui, Jonui Simanavičiui, N. V. Ličkauskams iš Chicago, S. A. Petraičiams, V. Wynykowski, M. Duliūnui, B. Putnui, K. Bartnikienei, J. Birgelui, A. Preikščiui, V. Būdrui, V. Gvaldai, A. Grigonui, Gendrenui, A. Kairiui, A. Domeikai, J. Geniui.

Jūsų parodytas nuosirdumas mano nelaimėje visuomet pasiliks mano atmintyje.

Nuosirdžiai Jūsų — Pranas Žulys

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų visiems giminiams, draugams ir pažįstamiems linki —

Salomėja, Jonas
Andriuliai ir šeima

Genovaitė ir Vytautas
Balčiūnai

Elena Dacijienė
Veronika ir Kazys Ottai

Grasilda, Juozas
Kaknevičiai ir šeima

Bronė, Stasys Prakai
ir šeima

Felicija, Vytautas
Urbonai ir šeima
Brampton, Ont.

Lietuvių bankai. "Parama" bus uždaryta 1978 m. gruodžio 25, 26 ir 1979 m. sausio 1 dienomis. Prisikėlimo bankas bus uždarytas 1978 m. gruodžio 25, 26, 27 ir 1979 m. sausio 1 dienomis.

Alfonsas Garbenis, nejudamų nuosavybių pardavėjas, savo pastatą Bloor gatvėje pardavė ir dirba iš savo namų Willowdale (tel. 489-1543). Jis savo profesiniu patarnavimu yra labai daug padėjęs savo tautiečiams. Ir toliau jis yra pasiruošęs jiems padėti.

Dresher-Barauskas draudos ir nuosavybių įstaigoje (3830 Bloor St. W.) nuo 1978 m. vasario mėn. veikia ir kelionių biuras "Five Star Travel". Jis organizuoja ekskursijas, rezervuoja viešbučius, parūpina bilietus oro bei laivų kelionėms ir t.t. Kelionių reikalais skambinti Karin arba I. Drešerienei tel. 233-5871.

Priekalėdinė "Varpo" choro arbatėlė gruodžio 9 d. prie A. Genčiuvienės skaniai paruoštų stalų praėjo labai pakilioje nuotakoje. Gauti sveikinimai ir dovanos iš krikšto tėvų — J. Strazdo ir O. Indrelienės. Choro dirigentų J. Govečių įteikta dovana. Pagerbtas dainos vėteranas J. Maniūška. Valdybos nariams ir kaikiurim svečiams priegta po gėlę. Naujoji "Varpo" pirm. Laima Mačionienė savo žodyje apgailestavo, kad jaunoji Toronto lietuvių karta labai lėtai jungiasi į "Varpo" eiles, ir kvietė visus bendrom jėgom telti daugiau dainininkų. Tai yra būtina, norint išlikti toje pačioje muzikinėje augštumoje. Kaip dr. V. Kudirkos "Varpas" šaukė keltis nepriklausomam Lietuvos gyvenimui, taip ir Toronto "Varpas" šaukia burtis į "Varpo" eiles bei skleist kultūrinę šviesą — kalbėjo naujoji pirmininkė. Bu vęs ilgametis "Varpo" pirm. J. Račys drąsiai žodžių ragino varpiečius ir jų vadovą rengti daugiau koncertų. Gaila, kad nevisi varpiečiai ir jų kvietis svečiai galėjo šioje gražioje priekalėdinėje arbatėlėje dalyvauti.

KLB Toronto apylinkės valdyba jau yra sudariusi Vasario 16 minėjimo programą. Minėjimas įvyks sekmadienį, vasario 18 d. Ryšiumi su Vilniaus universitetu 400 metų įsteltigimo sukaktimi apylinkės valdyba sekančiais metais šią svarbią sukaktį yra nutarusi paminėti ir tam tikslui sudaryti specialų komitetą.

Estų laikraštis "Vaba Eestlane" (Laisvasis Estas) 1978 m. 93 nr. išspausdino ilgą pranešimą iš Vašingtono apie Simą Kudirką ir idėją jo nuotrauka.

Aukotojai. Spaudos baltas rengėjų vardu iš Londono, Ont., E. Daniliūnas atsiuntė "T. Ziburiams" skirtą auką \$410. Kiek mažesnes sumas gavo ir kiti laikraščiai — "N. Lietuva", "Moteris", "Lituanus", "Eglutė". Tai labai gražus ir prasmingas mostas Londono tautiečių. Jiems priklauso nuosirdi padėka. — Kanados Lietuvių Klubas Rodney, Ont., atsiuntė \$38 apmokėti už "T2" prenumeratą Paryžiaus (Prancūzijoje) bibliotekai (Bibliothèque de Documentation Internationale Contemporaine). Šiai institucijai "T2" siunčiami oro paštu. — VI. Pūtvio šaulių kuopa švenčių proga "T2" atsiuntė \$25. Visiems rėmėjams "T2" reiškia nuosirdžią padėką.

Daugiakultūrė konferencija, surengta 1978 m. balandžio 21-22 d. Toronte ir svarčiusi Kanados vienybės klausimą, nėra užmiršta — jos rengėjų komitetas išleisdino knygą, kurioje dėtos kaikiurus paskaitos bei kalbos. Joje aktyviai reikšėsi ir lietuviai, ypač Gabija Juozapavičiūtė, Joana Kuraitė ir kiti. Pastarosios kalba jaunimo simpoziume susilaukė plataus dėmesio, bet leidinyje jos visai nėra. Minėtos konferencijos rengėjai yra sudarę pastovų komitetą, kurio paskirtis — reikšti etnokultūrinių grupių nuomonę Kanados konstitucijos klausimu. Lietuvio tame komitete nėra. Komiteto adresas: Multicultural Committee on National Unity, P.O. Box 309, St. "D", Toronto, Ont.

MONTREALQUE

Sv. Onos Draugija lapkričio 19 d. po pamaldų Aušros Vartų parapijos salėje suruošė idomius pietus, kuriuos pagamino "Luncheon Service" firma. Jos atstovė Mrs. Friderich paaiškino apie gaminimą pietų, kuriuos ruošia jų firma. Pietūs buvo skirtingi nuo mūsų kasdieninių pietų, be to, buvo gana nebrangūs. Buvo "laimės šulinsys" ir gausi loterija.

Lapkričio 20 d. veikliosios draugijos narės K. Buzienės iniciatyva "MacDonald" firma sudarė progą autobusų išvykti į Montreale ir jo apylinkės žymesnes vietas ir naująjį Mirabelio aerodromą. Po to gerame restorane buvo nemokami pietūs.

Draugijai vadovauja ilgametė pirmininkė Anelė Ūsienė. Draugija AV parapija remia lėšomis ir nuolatiniu darbu. Nė vienas parengimas neapsieina be jų darbėčiųjų rankų.

Reta dainos šventė Aušros Vartų parapijos salėje įvyko gruodžio 9 d. Tai solisčių Ginos Capkauskienės ir Slavos Žiemelytės koncertas, sutraukęs daug dainos mylėtojų. Abi solistės pirmąsias imigrantų dienas pradedo Montrealyje. Čia jos turi daug draugų ir pažįstamų. Jų daina taip pat prasidėjo Montrealyje, Lietuvos operos solistės Elzbieta Kardelienės muzikos studijoje.

Koncerte buvo atlikti duetai, solo, lietuvių ir nelietuvių kompozitorių kūriniai. Po pertraukos — arijos iš operų. G. Capkauskienė pakilo ir aukštybes su savo koloratūra arijoje iš operos "Lucia di Lammermoor" G. Donizetti. Publika ilgai plojo ir šaukė. S. Žiemelytė neatsiliko su "Carmen". Publika nesustojusi plotti ir šaukti priedo davė ariją iš "Mignon". Duetai buvo iš "Pikų Damas", "Hofmano pasakų" ir "Madame Butterfly". Po kiekvieno dueto buvo ilgi plojimai. Kad publika nurimtų koncertą baigė humoristiniu "Kačių duetu" G. Rossini. Čia pasirodė, kad Gina ir Slava yra ne tik puikios solistės, bet ir geros artistės. Solistės akompanavo muzikė M. Roch. Solistės mūsų jaunimas apdovanojo didelėmis gėlių puokštėmis, o akompaniatorėi prisegė rožę.

Klebonas kun. J. Kubilius solistėms išreiškė didelę padėką už tokią gražią dainos puotą. Po koncerto dalyviai prie kavos dalijosi gražiais išpužiais. Sekmadienį sol. S. Žiemelytė per pamaldas pagiedojo ariją iš oratorijos "Baltazaras" (muzika Haendello), Ave Maria, parašytą Rossini. A. A.

LKL Moterų Draugijos Montreale skyrus iš savo pajamų skiria paramą įvairiems lietuviškiems darbams ir spaudai. "T. Ziburiai" jį pasiskyrė \$25, kartu išreiškdamas padėką laikraščiui už patarnavimus.

Dienraštis "The Gazette" gruodžio 12 d. išspausdino ilgą rašinį apie Alainę Stanke (Aloyzą Stankevičią). "He's the champ of fast French books. Jame rašoma, kad jis, 44 m. amžiaus žurnalistas, vadovauja knygų leidyklai "Les Editions Internationales", kurios metinė apyvarta siekia \$1,5 mil. Be to, jis esąs Paryžiaus laikraščio "Le Figaro" bendradarbis. Neseniai jis turėjo pokalbį su Kanados premjeru P. Trudeau ir jį išspausdino minėtame laikraštyje. Iš seniau jis turis radio bei televizijos programą ir sekančiais metais ketina bandyti savo jėgas filmų gamyboje. A. Stanke esą dirba labai sparčiai. Pvz. knygą apie Jonestown savizudybę išleisdinęs per 5 dienas Montrealyje ir Paryžiuje. Jo vadovauja bendrovė turinti skyrius Paryžiuje, Niujorke ir tuo būdu pasiekianti platią publiką Europoje ir S. Amerikoje. Laikraštis pažymi, kad A. Stanke yra gimęs Lietuvoje, atvykęs Montrealin 1951 m., kalba prancūziškai, angliškai, vokiškai, lenkiškai, lietuviškai ir rusiškai. Prie straipsnio pridėta didelė A. Stankės nuotrauka su naujausia knyga Paryžiuje.

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

"LITAS" sveikina visus savo narius ir nares

ŠV. KALĖDŲ ir NAUJU METU proga bei linki pakilioje dvasioje praleisti didžiasias šventes.

Sveiki sutaukę ŠV. KALĖDŲ! Laimingu NAUJU METU visiems!

A. D. A. M. O. N. I. S. Insurance Agency Inc.

NUOSIRDŽIAI DĖKOJAME už patikėjimą mums jūsų draudimui

25 metų laikotarpįje

Tebūna mūsų darbas paskatinimu lietuviškam jaunimui eiti į savarankiskumą betkurioje verslo ar profesijos srityje.

PETRAS ADAMONIS, Chartered Insurance Broker

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

"LITAS"

MOKA UŽ:

Einausias stas 6.0 % Duoda paskolas: 11 %

Tuopmąsias stas 9.0 % Nekiln. turto 10.5 %

Pensijų planas 8.5 % Čekių kredito 12.0 %

Term. ind. 1 m. 9.5 % Investicines nuo 11 %

Term. ind. 2 m. 9.75 %

Term. ind. 3 m. 10 %

Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už toup. stas sumas.

Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.